

9 770 353 173405 1

novi tednik

Tednik za Savinjsko regijo / št. 4 / Leto 76 / 28. januar 2021 / Cena 2,90 EUR / www.nt-rc.si/novi-tednik

3 vrednost v MEDIA BAR

Pogrešali so šolo

Po skoraj treh mesecih dela na daljavo so se v šole lahko vrnili vsaj učenci prvih treh razredov osnovnih šol v devetih slovenskih regijah, kjer so odprti tudi vrtci. Vsi ostali učenci, dijaki in študenti ostajajo še vedno doma in se šolajo na daljavo. Številni starši in strokovnjaki za zdravje otrok opozarjajo, da bi bila nujna vrnitev vseh, a napovedi niso obetavne. Najmlajši zato te dni uživajo, saj so pogrešali šolo, vsaj tako so povedali tudi učenci 3.c-razreda OŠ Lava. **str. 3**

Foto: Andraž Purg - GrupA

str. 26-27

str. 4

str. 48

NAROČNIŠKA AKCIJA

11 ⇒ 12

novi tednik

Prvi v regiji!

ZADETKI

»Domovi za starejše za stanovalce s težjim potekom bolezni od zdravstvene blagajne v povprečju prejmejo 81,15 evra na dan. Razlika v primerjavi z bolnišnicami je torej zelo velika.«

Denis Sahernik, sekretar Skupnosti socialnih zavodov Slovenije

»Cetis ni več klasična tiskarna. Je družba, ki ne prodaja samo nekega izdelka, ampak zraven ponuja tudi storitev, ki pomeni višjo dodano vrednost. Vse to vpliva na končni rezultat.«

Roman Žnidarič, eden od izvršnih direktorjev podjetja Cetis

»Z odločnimi potezami si je treba zagotoviti zaupanje zaposlenih in jim sočasno zaupati, jih opolnomočiti, da bodo tudi sami znali opraviti nalogo in prevzeti del odgovornosti.«

Medeja Lončar, predsednica združenja Manager

»Potrebe po inženirskih in tehniških kadrih so vedno večje. Podjetja zaradi pomanjkanja kadrov ne morejo rasti tako hitro, kot bi glede na tržni potencial lahko.«

Metka Škofic, urednica projekta Inženirke in inženirji bomo

»Očitno je moja zmaga dvignila na noge veliko ljudi. Zelo sem zadovoljen, da sem razveselil toliko Slovencev. Potrudil se bom, da ponovim vožnje iz začetka sezone. Sledile bodo namreč tekmovalcem bolj prijazne podlage.«

Martin Čater, najboljši športnik Celja

Predlog novele Stanovanjskega zakona prinaša številne nove rešitve, med ključnimi je postopno zvišanje najemnin za javna najemna stanovanja.

Po vladnem sprejetju sprememb Stanovanjskega zakona

Rešitve za več javnih najemnih stanovanj

Vlada je pred dnevi sprejela spremembe in dopolnitve Stanovanjskega zakona, za katere na ministrstvu za okolje in prostor menijo, da bodo v prihodnjih letih pripomogle k zmanjšanju primanjkljaja javnih najemnih stanovanj, s katerim se soočamo v Sloveniji. Spremembe zakona posegajo tudi na druga področja in naj bi odpravile pomanjkljivosti pri upravljanju javnih stanovanj.

ROBERT GORJANC

Minister za okolje in prostor mag. **Andrej Vizjak** je ob predstavitvi predloga zakona povedal, da novela Stanovanjskega zakona sledi določilom iz koalicijske pogodbe, s katerimi so se podpisniki zavezali, da bodo dali na trg več javnih najemnih stanovanj, ki bodo na voljo različnim družbenim skupinam (mladim, mladim družinam, starejšim ...). Dodal je, da novela zakona prinaša več ukrepov za povečanje fonda javnih najemnih stanovanj. »Med njimi je zagotovilo ta, da bomo krepili finančno moč javnih skladov na tem področju, tako Stanovanjskega sklada RS (SSRS) kot tudi občinskih stanovanjskih skladov. Tako bodo sedanja stanovanja na novo ovrednotena na primerno vrednost, kar se ni zgodilo v minulih trinajstih letih. To bo omogočilo večji priliv denarja iz najemnin v sklade in njihove večje možnosti naložb v gradnjo novih stanovanj,« je pojasnil minister.

Poudaril je še pomen ustanovitve javne najemne službe, ki bo lastnikom stanovanj omogočala, da bodo stanovanja oddajali v najem ob zagotovitvi večje pravne in finančne varnosti v okviru državnega stanovanjskega sklada. S tem bodo lastniki pridobili določeno najemnino, njihova stanovanja, ki jih doslej niso oddajali, se bodo znašla na trg javnih najemnih stanovanj.

Kot tretji ukrep v smeri krepitev fonda javnih najemnih stanovanj je minister navedel možnost povečevanja zadolževanja javnih stanovanjskih skladov za gradnjo stanovanj. »Gre za približno 200 milijonov evrov denarja za nova stanovanja. Če upoštevamo, da smo uvrstili v sklad za okrevanje in razvoj dodatnih sto milijonov evrov za gradnjo javnih najemnih stanovanj, pomeni, da lahko v naslednjih treh do štirih letih v naši državi na trgu pričakujemo od tri do štiri tisoč dodatnih javnih najemnih stanovanj, še zlasti tam, kjer teh stanovanj najbolj primanjkuje.«

Vlada je predlog sprememb Stanovanjskega zakona v državni zbor vložila za obravnavo v rednem postopku, pričakovati jo je mogoče aprila.

»Višja najemnina predvsem za vzdrževanje fonda«

Primož Brvar, direktor Nepremičnin Celje, občinskega stanovanjskega podjetja, ki upravlja z javnimi najemnimi stanovanji v MOC, je v odzivu na vladni predlog spremembe zakona povedal, da vključuje tista ključna določila, ki jih je treba nemudoma spremeniti in ki so bila tudi del predloga sprememb stanovanjske zakonodaje prejšnje vlade. »Predlog ocenjujem kot dober, ne

kot optimalen, daleč od tega, a naslavlja ključne rešitve, kar zadeva področje upravljanja in urejanja lastninsko-pravnih razmerij. S slednjim smo na primer v Celju imeli slabo izkušnjo, ko je Atrij sredstva iz rezervnih skladov uporabili za druge namene. Zaradi tega zdaj novela Stanovanjskega zakona uvaja zahtevo po ločenem fiduciarnem računu. Pomembno je tudi znižanje deleža soglasij lastnikov za prenavljanje stanovanja, kadar je potrebno gradbeno dovoljenje,« je povedal Primož Brvar.

Izpostavil je tudi pomembnost sprememb na področju najemnih razmerij. Za Nepremičnine Celje kot neprofitno občinsko stanovanjsko podjetje je ključnega pomena zvišanje najemnine na podlagi postopnega zvišanja vrednosti točke za stanovanje. Kot je še dodal, hkrati zakon uvaja tudi najvišjo možno subvencijo, tako da ljudje, ki so v slabšem finančnem položaju, ne bodo v takšni meri občutili povišanja najemnine.

»Z višjo najemnino bomo v Nepremičninah Celje predvsem lažje vzdrževali stanovanja in nam jih ne bo treba prodajati. Da bi na ta račun lahko bolj intenzivno gradili nova stanovanja, ni mogoče pričakovati, zato bosta nujna celovita prenova stanovanjske zakonodaje oziroma nov koncept stanovanjske politike v Sloveniji. Pri tem mislim predvsem na sistemski vir financiranja po vzoru Avstrije. Tam so najemnine nižje, ker imajo poseben fond za subvencioniranje gradnje neprofitnih najemnih oziroma javnih najemnih stanovanj,« je pojasnil Primož Brvar in poudaril, da če bi v Sloveniji upoštevali zgolj stroškovno najemnino, potem

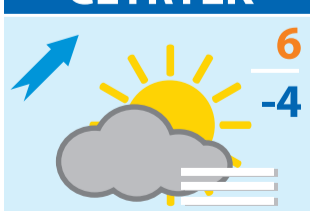
bi bila najemnina še višja, je zdaj predlagana v noveli Stanovanjskega zakona.

Primož Brvar je še povedal, da gradnja stanovanjskega naselja v Dečkovem naselju (DN 10) dobro napreduje. »Zgrajena sta že dva bloka, v njiju zdaj delavci opravljajo inštalacijska dela, hkrati izvajalec del gradi garažno hišo. V prihodnjem mesecu se bo nadaljevala gradnja naslednjih blokov. Pri gradnji v glavnem sledijo časovnemu načrtu, do manjših zamikov prihaja zaradi epidemije. O protipotesni gradnji novih blokov v DN 10 – tematika je aktualna ob zadnjih zadnjih rušilnih potresih na Hrvaškem, ki smo jih močno občutili tudi v Sloveniji – je Primož Brvar dejal, da upošteva vse najsodobnejše smernice in standarde. Nova soseska bo s tega vidika varna za bivanje.

Glede povečanja možnosti zadolževanja stanovanjskih skladov za gradnjo novih stanovanj je naš sogovornik opozoril, da je kredit seveda treba tudi vrniti. »Upam, da bodo na voljo ugodni kreditni pogoji. V Celju smo se sicer lahko lotili gradnje novih javnih stanovanj v soseski DN 10 predvsem zato, ker je Mestna občina Celje del evropskih sredstev, 5,7 milijona evrov, namenila za gradnjo te soseske, kar predstavlja tretjino vrednosti celotne investicije. Z zvišanjem najemnin v predlagani spremembi Stanovanjskega zakona bomo lahko vračali približno 10 milijonov evrov kredita, ki smo ga še morali vzeti za gradnjo DN 10,« je sklenil Primož Brvar.

Foto: SHERPA

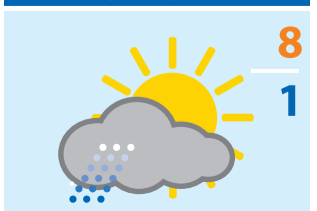
ČETRTEK

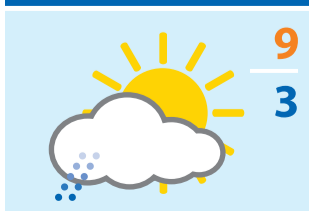
PETEK

SOBOTA

NEDELJA

/fr: ARSO

Ključne spremembe predloga Stanovanjskega zakona:

- postopna uskladitev neprofitne najemnine – uskladitev vrednosti točke z obstoječe 2,63 evra na novo vrednost 3,50 evra,
- prilagoditev sistema subvencioniranja najemnine za zaščito socialno ranljivih ob uskladitvi neprofitne najemnine,
- izvajanje javnega najema stanovanj,
- obvezen ločeni fiduciarni računi za rezervni sklad vsake večstanovanjske stavbe posebej,
- znižanje števila potrebnih soglasij etažnih lastnikov za izboljšave in za gradbena dela, za katera je potrebno gradbeno dovoljenje,
- skrajšanje odpovednih rokov najemne pogodbe,
- omogočeno višje zadolževanje stanovanjskih skladov,
- predkupna pravica SSRS pri prodaji zazidljivih občinskih zemljišč, namenjenih večstanovanjski gradnji,
- razširitev inšpekcijskih določb ter določitev izvršbe inšpekcijske odločbe z denarno kaznijo.

Tako so se vrnitve v šolo v torek razveselili učenci 3. c-razreda OŠ Lava z učiteljico Saro Plahuta. V učilnice šole se je v torek vrnila večina otrok od prvega do tretjega razreda, manjkali so le trije. Prvi dan pouka tudi nikomur od učiteljev ni bilo treba ostati doma zaradi pozitivnega hitrega testa. (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Na testiranje v dvorani Golovec so v ponedeljek čakali zaposleni v šolah in vrtcih mestne občine Celje. Delavci zdravstvenega doma so opravili približno 900 hitrih testov, le štirje so bili pozitivni. V osnovne šole se je vrnilo 1.587 otrok, ki obiskujejo prve tri razrede. V tri celjske javne vrtce so prve dni sprejeli 956 otrok. Vsi vrtci bodo zaradi zagotavljanja higienskih, prostorskih in kadrovskih pogojev odprti do 16. ure. V Vrtcu Tončke Čečeve bodo odprli tudi izmenični oddelek, ki bo posloval od 12.00 do 20.30. (Foto: SHERPA)

Za učenci prvih treh razredov kmalu še ostali?

Potem ko je še v ponedeljek vse do popoldneva vladala negotovost, ali se bodo v torek zjutraj učenci prvih treh razredov osnovnih šol res lahko vrnilo v učilnice, malčki pa v vrtce, je nazadnje prevladalo mnenje stroke. Ta je ocenila, da se kljub odkritemu angleškemu sevu novega koronavirusa otroci lahko vrnejo v šolske klopi v devetih slovenskih regijah. Po skoraj treh mesecih odsotnosti in dela na daljavo je tako otroški živčav spet napolnil šole in vrtce. Vsi ostali učenci, dijaki in študenti ostajajo še vedno doma in se šolajo na daljavo.

Tako so vsaj deloma izpolnjene vedno bolj glasne zahteve staršev in strokovnjakov, ki so opozarjali, da imajo otroci in njihove družine vedno več hudih psihičnih in zdravstvenih težav zaradi dolgotrajnega zaprtja šol. Nekateri starši so medtem vložili predlog ustavne presoje večmesečnega zaprtja šol in vrtcev.

V ponedeljek je moralo na hitro testiranje kar 25 tisoč slovenskih učiteljev, vzgojiteljev in tehničnega osebja, torej vsi tisti zaposleni v šolah in vrtcih, ki so jih vodstva vključila v delo v prvem tednu ponovnega odprtja šol in vrtcev. Na tak obvezni postopek so morali pristati na osnovi Uredbe o izvajanju presejalnih programov za zgodnje odkrivanje okužb z virusom SARS-CoV-2, ki jo je objavil minister za zdravje. Testiranje bodo morali opravljati

vsakih sedem dni, brez negativnega testa zaposleni ne bodo mogli delati z otroki. Na ponedeljkovem testiranju je bilo približno odstotek testov pozitivnih.

Okrog obveznega testiranja je bilo v preteklih dneh kar nekaj hude krvi in veliko pomislekov o njihovi smiselnosti, še zlasti ob vedenju, da hitri testi niso zanesljivi

in da se lahko vsak testirani okuži že isti dan po testiranju oziroma tudi v šoli ali vrtcu. Tudi zato naj v šolo prihajajo le zdravi otroci. Sicer pa v šolah veljajo številni ukrepi, ki

so jih šole izvajale že jeseni pred zaprtjem (učitelji nosijo maske ves čas, otroci jih imajo le izven matičnega oddelka, upoštevati morajo varnostne razdalje, si razkuževati roke,

zračiti prostore...). Učenci so ves čas pouka v svojem oddelku oziroma v manjši skupini v istem prostoru. Podobne ukrepe izvajajo tudi v vrtcih. TC

ODREDBA o izvajanju posebnega presejalnega programa za zgodnje odkrivanje okužb z virusom SARS-CoV-2 za osebe, ki opravljajo dejavnost vzgoje in izobraževanja

(Uradni list RS, št. 11/21 – 22. 1. 2021)

1. člen	NALOGA	Osebe, ki opravljajo dejavnosti vzgoje in izobraževanja se udeležijo posebnega presejalnega programa	
2. člen	K D O ? Vse osebe, ki delajo v vrtcih in osnovnih šolah, zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, glasbenih šolah, domovih za učence, dijaških in študentskih domovih, organizacijah za izobraževanje odraslih, srednjih in višjih strokovnih šolah ter v visokošolskih zavodih	K D A J ? Pred začetkom opravljanja dejavnosti vzgoje in izobraževanja v vzgojno-izobraževalnih zavodih, vključno z visokošolsko dejavnostjo	2. člen
3. člen	POGOJ Testirajo se lahko osebe, ki na dan testiranja nimajo povišane telesne temperature, nimajo prisotnih akutnih znakov okužbe dihal ali prebavil in niso bile v stiku z okuženo osebo z virusom SARS-Cov-2 v zadnjih desetih dneh	24 ur pred začetkom pouka in v nadaljevanju vsakih 7 dni	6. člen
4. člen	IZJEME Testiranja se ni treba udeležiti osebam, ki so prebolele nalezljivo bolezen COVID-19 in pri katerih je od ugotovljene okužbe z virusom SARS-CoV-2 preteklo najmanj 21 dni in največ tri mesece.	Posebni program se prvič izvede 25. 1. 2021	8. člen
		↓ negativen izid testiranja oseba sporoči predstojniku oz. osebi, ki jo on pooblasti	5. člen
9. člen	Potrebnost izvajanja testiranja iz te odredbe minister za zdravje ugotavlja vsakih 14 dni na podlagi strokovnih mnenj		
10. člen	Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in velja do preklica (to je od 23. 1. 2021 →)		

Preglednico je pripravil Jakob Grošl.

Nekateri ukrepov ne upoštevajo

V preteklih dneh smo dobili kar nekaj vprašanj bralcev o tem, kaj storiti, če imajo v svojem okolju posameznike, ki kažejo vidne znake okužbe z novim koronavirusom, vendar se ne želijo testirati, ker imajo odpor do tega zaradi različnih osebnih stališč do zaščitnih ukrepov. Iz NIJZ so nas po odgovore napotili na ministrstvo, od tam pa so nas napotili na zdravstveni inšpektorat.

Na ministrstvu pravijo, da verjamejo, da je takšnih posameznikov malo in da se ljudje zavedejo, kaj je odgovorno ravnanje. »Pravna podlaga za

ukrepanje bi lahko bila v Zakonu o nalezljivih boleznih,« so še dodali. Zdravstvena inšpektorica Andreja Mojškrk pravi, da je za uspešno izboljšanje epidemiološke slike pomembna osebna zavest vsakega posameznika. »Zato opozarjamo vse prebivalce, naj dosledno spoštujejo vse veljavne odloke in vsa priporočila NIJZ za preprečevanje širjenja okužb z nalezljivo boleznijo covid-19. V primeru bolezenskih znakov in simptomov je pomembno, da oseba ostane doma, se po telefonu posvetuje s svojim izbranim zdravnikom ter

upoštevata njegova navodila. To priporočilo ni zapisano v zakonodaji, zato njegovo neupoštevanje ne predstavlja prekrška. Odgovorno ravnanje posameznika je za uspešen spopad z epidemijo ključnega pomena.« Toda preventivno opozarjanje ljudi ne pomaga vedno, če bi, različnih kršitev na različnih področjih ne bi bilo.

Policija potrebuje dokaz

Nenazadnje, celo v Kazenskem zakoniku je člen, ki govori o kaznivem dejanju prenašanja nalezljivih bole-

znih. Če kdo ve, da ima nalezljivo bolezen in se ne ravna po predpisih, s katerimi pristojni organ odredi ukrepe za preprečevanje nalezljivih bolezni, je lahko kaznovan z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta. Tako je zapisano v zakonu. Če je posredi malomarnost, je kazni lahko tudi zapor, če ima takšno dejanje za posledico smrt osebe, je zagrožena kazni do pet let zopora. Težko je sicer verjeti, da bi kdorkoli kogarkoli po tem zakonu na takšen način kaznoval, saj bi bili potrebni dokazi, da je nekdo okužen. S terena dobivamo kar nekaj

podatkov o tem, da se nekateri obnašajo brezbrizno. Policija sicer – saj bi potrebovala utemeljen dokaz, da je nekdo kužen, samo kašelj ne bi bil dovolj – lahko ukrepa glede na neupoštevanje vladnih ukrepov.

Ni zdravnika, ni kazni

Zato smo inšpektorat spet vprašali, ali in kako je možno sploh ukrepati zoper tiste, ki vidno ne upoštevajo pravil, morda to tudi sami izrazi-jo, pri čemer obstaja velika verjetnost, da so okuženi z novim koronavirusom. »Zdravstveni inšpektorat je pristojen za nadzor nad spoštovanjem izolacije, ki jo odredi zdravnik. Glede

na določbe Zakona o nalezljivih boleznih kršitev odrejene izolacije predstavlja prekršek,« so nam odgovorili. »V praksi je torej ukrepanje inšpektorata možno le v primerih, ko oseba z znaki obolenja obišče zdravnika in ji zdravnik na podlagi potrjene diagnoze bolezni covid-19 odredi izolacijo, oseba pa odrejene izolacije ne spoštuje. V tem primeru zdravnik (ali druga oseba, ki ve, da ima oseba odrejeno izolacijo in je ne spoštuje) lahko obvesti ZIRS, ki uvede inšpekcijski postopek,« so še pojasnili na inšpektoratu. Zaključek? Če osebe s simptomi okužbe ne obiščejo zdravnika, inšpektorat ne more ukrepati.

SŠol

Celjski proizvajalec rešitev varnostnih in komercialnih tiskovin lani posloval dobro, rast pričakuje tudi letos

V Skupini Cetis je bilo v zadnjih letih veliko kadrovskih rošad, zdajšnja trojica izvršnih direktorjev naj bi na svojih mestih ostala dlje časa. Z leve: Davorin Leskovar, Roman Žnidarič in Radenko Mijatović.

Cetis kljub krizi ostaja finančno močen

V Cetisu še ne morejo razkriti podatkov o lanskem poslovanju, saj jih k temu zavezujejo borzna pravila o enakomernem obveščanju delničarjev in tudi upravni odbor družbe se z rezultati uradno še ni seznanil. V prvem polletju je podjetje kljub razglašeni epidemiji, ki je zaostri razmere na trgu, delalo zelo dobro. Vsi trije izvršni direktorji, Radenko Mijatović, Roman Žnidarič in Davorin Leskovar, pravijo, da je bilo tudi v drugi polovici leta poslovanje Cetisa solidno. Lani so v podjetju dokončali pomembno reorganizacijo. Iz Cetisa so izločili program komercialnih tiskovin, ga priključili svoji hčerinski družbi Amba CO, ki se ukvarja s podobno dejavnostjo, ter družbo preimenovali v Cetis Flex.

JANJA INTIHAR

»Glede na vse, kar se je dogajalo na trgu, lahko samo rečemo, da smo zadovoljni s poslovanjem v letu 2020 in da nas ni med družbami, ki so jih posledice pandemije močno prizadele,« pravi izvršni direktor Davorin Leskovar, ki se je vodstvu Cetisa pridružil šele pred kratkim in je v podjetju zadolžen za področje kontrolinga, financ in ekonomike ter za pravno in kadrovsko splošno službo. V poročilu o poslovanju v prvem polletju je vodstvo sicer zapisalo, da bi drugi val pandemije lahko prizadel Cetis, a se to na srečo ni zgodilo. »Le koga ni bilo strah, saj še nisimo pozabili finančne krize pred malo več kot desetimi leti? Konec junija je bilo težko predvideti, kaj vse se bo še dogajalo v naslednjih mesecih. Naše poslovanje je bilo omejeno, treba je bilo skrbeti za varnost zaposlenih, naročila so se zmanjšala, začeli so se zamiki pri odpremah, tudi surovine je bilo težko dobiti. V Sloveniji se je na primer povsem ustavila izdaja potnih listin,« lanske razmere opisuje Roman Žnidarič, ki je kot izvršni direktor zadolžen za rešitve varnostnih tiskovin. Vendar pa, pravi, je podjetje rešilo to, da je pri njih obdobje od pridobitve posla do takrat, ko ga začnejo izvajati in tudi končajo, zelo dolgo. Tako so se lani lahko lotili poslovanja, za katere so se dogovorili v letih 2018 in 2019. »Na področju rešitev varnostnih tiskovin zato delo ni bilo prizadeto v tolikšni meri, kot smo se bali v prvem valu epidemije. A je vprašanje,

kaj lansko zmanjšano povpraševanje pomeni za naprej. Zelo se trudimo, da nas kriza ne bi doletela z zamikom, zato s poslovnimi partnerji ohranjamo dobre stike in iščemo nove kupce,« dodaja Žnidarič. Kot pravi, bo to, da se je zaradi pandemije koronavirusa globalna mobilnost zmanjšala za več kot polovico, zagotovo še nekaj časa vplivalo na njihove posle s tiskanjem potnih listin. Kako bo naprej, bo odvisno predvsem od tega, ali bo zdravstvena kriza prešla v ekonomsko. Če bo ta izrazita, pravi, bo tudi v prihodnje manj potovanj.

V Cetisu so lani tudi v proizvodnji komercialnih tiskovin pričakovali velik upad naročil. Ključne panoge, s katerimi sodelujejo, so industrija pijač, farmacevtska in kozmetična industrija ter prehranska industrija. Bojazni se niso uredničili, saj so tudi v tem programu v prvih šestih mesecih povečali prihodke in to zlasti na račun domačega trga, na tujih trgih je bila prodaja manjša. »Manj naročil je bilo zlasti iz podjetij v industriji pijač, drugod večjih izpadov ni bilo in glede na krizo smo leto končali presenetljivo dobro. A je res, da smo bili pri načrtovanju poslovanja v drugem polletju zelo previdni,« pravi Radenko Mijatović, ki je kot izvršni direktor zadolžen za področje komercialnih tiskovin, poleg tega je tudi direktor podjetja Cetis Flex in eden od dveh direktorjev krovne družbe MSIN, ki je lastnica malo več kot 78 odstotkov Cetisa.

V Cetisu so tudi pri načrtovanju poslovanju v letu 2021 zelo previdni. Kot pravi Roman Žnidarič, se zavedajo, da bo treba veliko potrpljenja, preden se bodo vrnil v stare tirnice. »Cetis je robustno podjetje in ni več tako občutljivo na tržna nihanja, kot je bilo včasih. Tudi letos je naš cilj rast obeh programov. Pri rešitvah varnostnih tiskovin želimo ohraniti položaj pomembnega globalnega igralca, pri komercialnih pa regionalnega, vendar uspešnost poslovanja ne bo odvisna samo od nas.« Ob tem Davorin Leskovar poudarja, da vstopa Cetis tudi v leto 2021 finančno zelo stabilen. »Pripravljeni smo na nove priložnosti na trgu in ne bo nam treba trepetati, ali bomo za posle uspeli zagotoviti ustrezno financiranje. Cetis dobro sodeluje z bankami, ki mu zaupajo in je njihov zaželen partner.«

V naslednjih letih za 20 milijonov evrov naložb

Cetis zadnja leta beleži nenehno povečevanje prihodkov od prodaje in čistega dobička. Radenko Mijatović pravi, da je rast posledica racionalnega poslovanja in predvsem dobrih novih projektov, ki jih je podjetje pridobilo doma in v tujini. Med ključne dejavnike uvršča tudi naložbe v preteklih

letih, skrb za nenehno razvoj in usposobljen kader. »Cetisu se zelo pozna, da je v preteklosti veliko vlagal v opremo, trg, kadre in razvoj. Ni več klasična tiskarna. Je družba, ki ne prodaja samo nekega izdelka, ampak zraven ponuja tudi storitev, ki pomeni višjo dodano vrednost. Vse to vpliva na končni rezultat. Ponujanje storitev je torej naša prihodnost. Žal nas je pri uresničevanju

Roman Žnidarič: »Ne vem, ali je na svetu še kakšno podjetje, ki ima takšno referenčno listo potnih listin, kot jo ima Cetis.«

te vizije koronavirus nekoliko zaustavil in smo bili zato lani zelo previdni pri izvajanju naložb, a se zavedamo, da vsega ne moremo kar ustaviti in da je treba iti naprej,« pravi Roman Žnidarič.

V celjskem podjetju načrtujejo, da bodo v strateškem obdobju do leta 2025 za naložbe namenili 20 milijonov evrov. »V posodobitev in nakup nove opreme bomo vsako leto vložili štiri ali pet milijonov. Prenoviti moramo tudi zgradbo, ki je potrebna energetske in siceršnje sanacije, kar zagotovo ne bo poceni. Del proizvodnje, kamor smo iz Ljubljane preselili program naše hčerinske družbe Amba, smo že preno-

vili, zdaj bodo na vrsto prišli še vsi ostali prostori,« napoveduje Mijatović.

Rešitve varnostnih tiskovin ostajajo na prvem mestu

Poslovanje Cetisa že dlje predstavlja dve področji – prvo so rešitve komercialnih tiskovin, drugo so rešitve varnostnih tiskovin. Ker imata popolnoma drugačne kupce in je tudi način prodaje različen, so se v podjetju odločili, da ju bodo ločili ter proizvodnjo komercialnega tiska v Cetisu in fleksibilne embalaže v družbi Amba združili v skupno podjetje Cetis Flex. »S tem bo naše poslovanje še bolj učinkovito, bolje bomo nadzirali stroške, predvsem se bosta posamezni področji lažje razvijala,« pojasnjuje Radenko Mijatović. S preselitvijo Ambe v Celje in z združitvijo komercialnega tiska na enem mestu je Cetis zmogljivosti tega dela svoje proizvodnje podvojil. To ne pomeni, da namerava v prihodnje programu komercialnih tiskovin dati prednost pred programom varnostnega tiska. »Združitev dveh sorodnih programov v celoto je bila logična, saj bodo posledice tega pomembni sinergijski učinki. Vendar bodo rešitve varnostnih tiskovin še naprej ostale največji in tudi nosilni program Skupine Cetis,« poudarja Mijatović. Sicer pa je pomemben skupni rezultat vseh družb v skupini, dodaja Žnidarič. »Sprememba ne bo

povečala naših prihodkov, ampak je pomembna zaradi racionalizacije poslovanja.«

Skupina Cetis v sedmih podjetjih zaposluje 605 ljudi, od tega jih v Celju dela 400. Vodstvo družbe napoveduje, da se bo število zaposlenih v prihodnjih letih še povečevalo.

Afrika je perspektiven trg

Amba CO oziroma zdaj Cetis Flex je s svojimi komercialnimi tiskovinami usmerjen na trge zahodne in srednje Evrope, predvsem v Avstrijo, Nemčijo,

Francijo in na Nizozemsko. Kot pojasnjuje Mijatović, je družba Amba CO pred združitvijo več kot 70 odstotkov poslov opravila na tujih trgih, Cetisov program komercialnega tiska pa polovico. Izvoz v podjetju načrtujejo v prihodnje še povečati.

Cetis primerne kadre išče po vsej Sloveniji, a ima pri tem kar nekaj težav. Probleme ima zlasti s pomanjkanjem ljudi s posebnimi znanji in z izkušnjami, kot so tiskarji, mehatroniki, specialisti za računalniške sisteme in tudi razvojniki.

Za področje varnostnih tiskovin je za Cetis še vedno najpomembnejši trg Slovenija, vendar so zmogljivosti podjetja večje in njegove ambicije višje. Zato je pred leti tudi začel svoj prodor na afriško celino, ki je postala njegov najpomembnejši izvozni trg in je tam ustanovil tudi dve podjetji. »Poslovanje v Afriki je vse prej kot lahko, a smo si tam nabrali največ referenc. V preteklosti smo nastopali predvsem kot dobavitelj dokumentov, zdaj pa z več državami sodelujemo pri posodabljanju njihovih sistemov za upravljanje identitete in izdajo dokumentov. V eni od držav smo celotni sistem eUprave postavili iz nič, na kar smo zelo ponosni. Naš cilj je nadaljevati takšno delo in Afrika pomeni za nas enega najbolj perspektivnih trgov. V Evropi namreč nimamo veliko možnosti za širitev, saj so na tem trgu že desetletja zasidrane družbe, ki sodelujejo s posameznimi državami. Zato iščemo posle tam, kjer so naše možnosti večje. Tveganja so sicer večja, a imamo dovolj znanj, da jih obvladujemo,« pravi Roman Žnidarič, ki upa, da bo Cetisu letos uspelo izvesti tudi nekaj projektov, o katerih se že dlje časa dogovarja z naročniki v Južni Ameriki.

Država bi lahko odprla kakšna vrata

Država, ki je s svojima Slovenskim državnim holdingom in Kapitalno družbo malo več kot 15-odstotna lastnica Cetisa, želi že nekaj časa ta svoj delež prodati, a so bili vsi dosedanja poskusi neuspešni. Večinski lastnik MSIN je po besedah Radenka Mijatovića sodeloval na vseh razpisih, a država z njegovo ponudbo ni bila zadovoljna. »Razpon med ponujeno in pričakovano ceno je bil očitno prevelik, vendar sem prepričan, da se bomo prej ali slej našli na skupni točki. MSIN želi vsekakor delnice odkupiti po pošteni ceni,« pravi.

Sicer izvršni direktorji Cetisa ocenjujejo, da lastništvo države ni moteče, kot je bilo morda pred nekaj leti, ko so bile seje skupščin zelo burne, a je res, da država razmerje v lastniškem deležu dojema drugače kot večinski lastnik. »Če imaš manjšinski delež, imaš še vedno temu primerne tudi pravice pri upravljanju družbe. Vsekakor želimo, da bi nam država kot pomembna lastnica pomagala pridobiti kakšen posel, nam odprla kakšna vrata, a ne samo v Sloveniji. Ne bi je smelo zanimati samo, koliko dobička bo deležna, ampak kaj bo kot lastnica prispevala k temu, da bodo dividende višje,« meni Roman Žnidarič.

Foto: SHERPA

Z nakupom novih strojev je Cetis v svojem novem podjetju Cetis Flex podvojil proizvodne zmogljivosti. (Foto: Cetis)

Združenje Manager podelilo priznanje Mojci Leskovar in Nataši Kraškovic

Nagrada dvema gospodarstvenicama s Celjskega

Letošnji dobitniki priznanja Artemida, ki ga Združenje Manager podeljuje posameznicam, ki so »prebile stekleni strop« in prvič prevzele najvišji vodstveni položaj v gospodarski ali pomembni negospodarski družbi, sta Mojca Leskovar, predsednica uprave laške Thermane, in Nataša Kraškovic, direktorica celjske družbe Alpeks. S podeljevanjem tega priznanja si združenje že nekaj let prizadeva za bolj uravnoteženo zastopnost spolov na najvišjih mestih v gospodarstvu.

JANJA INTIHAR

Mojca Leskovar je svojo poklicno pot začela v celjskem Kovinradu, v Thermani je zaposlena od leta 1995. Delala je na različnih področjih, najdlje, kar 15 let, je bila vodja trženja. Do predlanskega maja, ko je prevzela vodenje družbe s 470 zaposlenimi, je bila tri

leta članica uprave. Kot so v obrazložitvi priznanja zapisali v združenju, Leskovarjeva pri svojem delu na prvo mesto postavlja odgovornost, a ne samo do zaposlenih in lokalnega okolja, ampak tudi do dela in same sebe. Pri vodenju stremi k temu, da vse, kar pričakuje

od drugih, dela tudi sama. Kot pravi, ji je zaradi pripadnosti podjetju, poguma, vztrajnosti, zaupanja v druge in sebe ter veliko dela uspelo prebiti stekleni strop. Med projekti, na katere je najbolj ponosna, na prvo mesto postavlja razvoj športnega turizma na področju parašportnih iger. V Thermani so doslej pripravili že 17 turnirjev ter evropsko in svetovno prvenstvo v namiznem tenisu za invalide. Za svoj najpomembnejši projekt Mojca Leskovar šteje vodenje družbe v zelo negotovih časih po prisilni poravnavi, stabilizaciji poslovanja ter rast in razvoj v zadnjih letih.

Pogum in vztrajnost

Nataša Kraškovic je vodenje podjetja Alpeks, ki se ukvarja z veleprodajo gostinske opreme, prevzela leta 2019. Pred tem je bila direk-

torica računovodstva v Seme-narni Ljubljana, Mercatorju in Petrolu. Poleg Alpeksa je pred letom začela voditi tudi družbo Alpeks Gastro Zagreb. Kraškovičeva je zelo ponosna na svoje sodelovanje pri finančnem prestrukturiranju Semenarne ter projektu uvedbe DDV v Petrolu konec devetdesetih let. Kot pravi, so njena stalnica spremembe, vedno stremi k izpopolnjevanju ter veliko vlaga v razvoj drugih in sebe. Njeni osnovni vodili pri vodenju sta spoštovanje in empatija do zaposlenih. Verjame, da se v življenju da vse narediti, če sta le želja in volja, ter da nobena stvar ni tako dobra, da ne bi mogla biti še boljša. Da menedžerka prebije stekleni strop, je po njenem mnenju najbolj pomembno, da je prepričana v to, kar dela, da je samozavestna, odločna, pogumna in vztrajna.

Odziv na prikaz nasprotnih dejstev

Glede na objavo v Novem tedniku z naslovom Prikaz nasprotnih dejstev »Prva zmaga novih lastnikov Meje« je treba prikazati jasna in neizpodbitna dejstva ter sprenevedanje DUTB, ki nadaljuje z enostranskim in subjektivnim prikazom neresničnih dejstev in zavaja javnost.

Altius, d. o. o. (kupec delnic) je uspešno sodeloval na javni dražbi delnic Meja Šentjur, d. d., ki jih je prodajal stečajni upravitelj PSZ, d. d. Po nakupu je DUTB pričel z ((ne)pravnimi) aktivnostmi z namenom preprečitve pridobitve delnic Meja Šentjur. DUTB se je (neuspešno) pritoževal na vsak sklep stečajnega sodišča, višja inštanca v Ljubljani pa vse zavrnila in pravnomočno odločila, da je Altius pridobil delnice Meja Šentjur, z izjemo delnic Dakont d.o.o. v stečaju, katere stečajni upravitelj g. M. Mušič (tudi upravitelj prisilne poravnave v Meja Šentjur), še do današnjega dne, kljub pravnomočnim odločitvam sodišča ni uspel prepisati delnic v KDD.

Kupec delnic je ves čas aktivno (pisno in ustno) sodeloval in podajal predloge DUTB za reševanje nastale situacije, vendar je to DUTB neargumentirano zavračal. Pisni predlog je predvideval takojšnje poplačilo zavarovanih terjatev DUTB, za preostanek t.i. poroštvenih terjatev, ki jih je DUTB neuspešno poizkušal konvertirati v kapital Meja Šentjur od leta 2014, pa je bil podan predlog, da bo dolžnik poravnal tudi ta dolg, v kolikor sodišče ne ugotovi ničnosti tovrstnih terjatev. V skladu s prepri-

čanjem lastnika delnic (tudi sodne prakse in doktrine) so te poroštvene terjatve nične. DUTB se posledično trudi, da bi s pomočjo postopka upniške prisilne poravnave in izključitvijo sedanjega lastnika delnic, sporne terjatve preoblikovali v kapital družbe in s tem postali skoraj izključni lastnik premoženja Meja Šentjur. S tem namenom je DUTB preko »sodelavcev«, zamenjal direktorja in imenoval svetovaleca za bogata plačila, vlagal neutemeljena pravna sredstva, najema razne odvetnike, nepooblaščenno vdira in menjuje ključavnice in zaseda prostore družbe Meja ipd., s tem pa Meja povzročil stroške več kot 200.000 EUR, kar dokazuje, da je družba solventna, drugače teh stroškov ne bi preživela.

DUTB ves čas vztrajno ponavlja, da kupec delnic ni prikazal svojega finančnega stanja, pri tem pa pozablja, da je kupec v stečajno maso vplačal 600.000 EUR kupnine za delnice Meja Šentjur, od česar je del denarja pristal na DUTB. DUTB skrbi dejstvo, če bo delničar poplačal obveznosti družbe Meja Šentjur, hkrati pa mu preprečuje, da v skladu z zakonodajo sploh korporacijsko upravlja s premoženjem, ki je bilo predmet nakupa. Z oviranjem poslovanja ni mogoče izpolnjevati obveznosti Meja Šentjur, ki je doslej vse svoje obveznosti poravnala (tudi odpovedani MRA) in ni imela blokiranih računov, hkrati pa je pomembna dobaviteljica jajc za nacionalno preskrbo. DUTB želi skrbeti za pravice upnikov brez agresivnih ravnanj, ki bi izboljševala položaj po-

sameznega upnika. K temu sodi (skrbno) izboljševanje svojega položaja z odkupom terjatev in s tem zmanjševanjem vloge preostalih upnikov. Namen in želja DUTB je nesporno izražena, da imajo odgovornost skrbnega ravnanja s svojo lastnino, zato si želijo ponovno olastniti Meja Šentjur. Zakaj se to počne? Verjetno je več razlogov, da se bogato nagrajujejo neposredni upravitelji z družbo, mnogo je »prisedanih« svetovalcev in pomočnikov, Meja Šentjur pa vse to zmore poplačati, pa še vedno eksistira. Njeno poslovanje je vseeno uspešno kljub vsem oviram. Skrb lastnika delnic pa je neposredno usmerjena v gospodarno poslovanje s skrbjo za zaposlene in živali v intenzivni dejavnosti, kot jo opravlja Meja.

Iz povedanega izhaja jasno dosedanje sprenevedanje in zavajanje DUTB, da sedanji lastnik delnic Meja Šentjur ovira oziroma preprečuje prestrukturiranje družbe. Resnica je nasprotna, saj ima sedanji lastnik delnic dolgoročno strategijo in izdelan načrt, ki je bil DUTB tudi predstavljen. Verjetno so na DUTB odgovorno in skrbno spoznali (prepozno), da ima ta družba potencial!? So morda doumeli, da bi bilo možno to »predati« komu, ki obvladuje DUTB, brez plačila kupnine!? To so vprašanja, ki naj bi jih v prihodnje raziskovali mediji in organi v okviru pristojnosti. Ali bo temu res tako, je v veliki meri odvisno od sodišča, ki je doslej v celoti (dobesedno) sledilo volji in namenom DUTB. Ali je to naredilo v skladu s pravnimi

normami ali ne bo odločala inštanca, je pa zanimivo dejstvo, da je isto sodišče z istimi akterji v treh mesecih odločilo popolnoma različno-brez odgovornosti!?

Božidar Vukašinovič,
direktor družbe Altius

S tem zapisom končujemo polemiko med DUTB in družbo Altius.

Uredništvo
Novega tednika

novi tednik

Vedno z menoj!

Družba Radeče papir ni več obremenjena s prisilno poravnavo

S sklepom Višjega sodišča v Ljubljani je bil pravnomočno zavržen predhodni postopek prisilne poravnave nad družbo Radeče papir nova, ki je bil uveden na predlog družb Interexpo skupina, Strelski center Gaj in Strelski klub Central. Te so od družbe Radeče papir zahtevale poravnavo finančnih terjatev in podale predlog za začetek postopka insolventnosti za radeško papirnico.

Višje sodišče v Ljubljani je namreč pred dnevi izdal sklep, s katerim je zavrnilo pritožbo predlagateljev zoper sklep o zavrnitvi predloga prvostopenjskega sodišča, ki je bil izdan konec oktobra lani. S tem družba Radeče papir nova ni več kakorkoli omejena s prisilnimi insolventnimi predpisi.

»Višje sodišče je z navedenim sklepom ugotovilo, da so predlagatelji, ki jih kapitalsko in upravljaljsko obvladuje nekdanji direktor podjetja Radeče papir nova Igor Rakuša, zlorabili svoje procesne pravice in zoper družbo neutemeljeno podali predlog za začetek postopka insolventnosti. Predlagatelji so namreč s fiktivnimi krožnimi nakazili zgolj fiktivno prikazovali obstoj finančnih terjatev do radeške papirnice, pri čemer družba teh sredstev nikoli ni zares prejela,« so v sporočilu za javnost po odločitvi višjega sodišča zapisali v družbi Radeče papir nova.

Ob tem so v družbi še zapisali, da je bilo obdobje od vložitve predloga za začetek prisilne poravnave (od začetka marca 1917) za družbo zelo težavno in negotovo. Predvsem zaradi številnih omejitev, ki jih zakonodaja predpisuje glede poslovanja in pristojnosti poslovodstvu. »Zaradi teh omejitev so bile možnosti nadaljnega razvoja družbe okrnjene, postopek je tudi negativno vplival na poslovanje družbe,« so še navedli v družbi Radeče papir nova.

RG

Iztok Altbauer še štiri leta na čelu Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč

Skupščina Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč (SSNZ), ki ima sedež v Celju, je pred dnevi potrdila dosedanjega direktorja Iztoka Altbauerja za naslednji štiritletni mandat. Ob tem je potrdila tudi vizijo in strategijo delovanja skupnosti.

Ta kot ključna področja delovanja predvideva zastopanje slovenskih naravnih zdravilišč in upravljanje zdraviliškega produkta na krovni ravni Slovenije, izvajanje trženjskih dejavnosti v tesnem sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo, nudenje razvojno raziskovalne podpore slovenskim naravnim zdraviliščem.

RG

Aktiv ravnateljev osnovnih šol in glasbene šole
Mestne občine Celje

OSNOVNE ŠOLE MESTNE OBČINE CELJE

v a b i m o

K VPISU V 1. RAZRED ZA ŠOLSKO LETO 2021/22

Vpis bo potekal na vseh osnovnih šolah Mestne občine Celje v naslednjih dneh:

TOREK, 9. februarja 2021	V skladu s 45. členom Zakona o osnovni šoli (UL RS 81/06, 102/07, 107/10, 87/11, 4/12-ZUJF, 63/13, 46/16ZOFVI-L) je vpis obvezen za otroke, rojene leta 2015, in bo izveden v skladu z Odlokom o ustanovitvi vzgojno-izobraževalnih zavodov Mestne občine Celje (UL RS 56/17).
SREDA, 10. februarja 2021	
ČETRTEK, 11. februarja 2021	
PETEK, 12. februarja 2021	

STARŠI OBVEZNO VPIŠETE OTROKA SKLADNO Z VABILOM, KI GA PREJMETE IZ ŠOLE.

K vpisu prinesete na vpogled identifikacijski dokument otroka (rojstni list, osebno izkaznico, potni list).

I. osnovna šola Celje, II. osnovna šola Celje, III. osnovna šola Celje, IV. osnovna šola Celje, Osnovna šola Frana Kranjca, Osnovna šola Frana Roša, Osnovna šola Hudinja, Osnovna šola Lava, Osnovna šola Ljubecna

CELJE – Izposoja dobra tudi jeseni in pozimi

V MOC letos 12 novih postaj sistema Kolesce

Mestna občina Celje (MOC) bo tudi v tem letu širila sistem javne izposoje koles Kolesce. Pred dnevi je prejela odločbo Eko sklada o dodelitvi skoraj tristo tisoč evrov nepovratnih finančnih spodbud, ki so namenjene za naložbe v gradnjo kolesarske infrastrukture. Celjska občina tako v tem letu namerava postaviti 12 novih postaj. Zadnja statistika sicer kaže, da je uporaba sistema Kolesce dobra tudi jeseni in pozimi, v času epidemije.

ROBERT GORJANC

O sledenju Celebusov v mobilni aplikaciji

V MOC so tudi odgovorili na vprašanje našega bralca glede mobilne aplikacije, ki bo omogočala spremljanje gibanja Celebusov: »Podjetje Nomago je lani uspešno končalo testiranje sistema za sledenje in prikaz lokacije Celebusa ter izvedlo prikaz voznega reda na tablah na postajališčih Celebusa v realnem času. Tudi letos Nomago delo nadaljuje in sporoča, da je prikaz avtobusov (spremljanje njihovega gibanja) v mobilni aplikaciji in na spletu v obdobju intenzivnega razvoja. Razvojna ekipa podjetja Nomago se trudi, da bo sistem za potnike deloval brezhibno ter še olajšal in izboljšal uporabo Celebusa.«

MOC namerava nove postaje letos postaviti pri Plavi laguni, na Mirni poti, Dečkovi cesti (pri Ingradovi stavbi), Polulah, Celjskem sejmu, Teharjah, v Trubarjevi, Čopovi, Ribarjevi in Milčinskega ulici ter na Ljubecni. Projekt je ocenjen na 580 tisoč evrov, ostali denar je občina že zagotovila v letošnjem občinskem proračunu.

Vreme vplivalo na pogostost izposoje

V MOC so v zadnjih dveh mesecih minulega leta zabeležili skupno približno štiri tisoč izposoj koles, v novembru skoraj enkrat več kot v decembru. Novembra lani (6. 11.) je bila največja dnevna izposoja 168 in decembra (23. 12.) 85 koles.

»Opazili smo, da sta omenjena dneva zabeležena kot najtoplejša v novembru in decembru, iz česar sklepamo, da je v zimskih mesecih vreme vplivalo na pogostost izposoje koles,« so pojasnili v MOC.

Registracij v minulih dveh mesecih je bilo nekoliko manj, od vzpostavitve sistema (2018) je v sistem registriranih že več kot osem tisoč uporabnikov.

Novembra so si uporabniki v 79-tih odstotkih primerov izposodili električno kolo, v decembru je bil ta delež še nekoliko višji – 81 odstotkov. »Po 23. decembru lani smo glede na skupno število izposoj v zimskem času in hladnejše vremenske razmere nekoliko zmanjšali število koles v sistemu. Še vedno na vseh postajah sistema Kolesce Celje ostaja zadostna razpoložljivost navadnih in električnih koles,« so še povedali v MOC.

Za trajnostno mobilnost dodaten denar iz projekta Elena

MOC na povabilo vodilne partnerice MO Novo mesto sodeluje tudi v projektu Elena trajnostna mobilnost (Elena TM). V okviru projekta ima MOC možnost sofinanciranja izdelave različne dokumentacije, ki jo potrebuje za izvedbo investicij v trajnostno mobilnost. Projekt sofinancira Evropska investicijska banka (EIB).

Ta je Eleno prepoznala kot enega boljših projektov trajnostne mobilnosti. Namenjen je kritju stroškov izdelave različne dokumentacije pred izvedbo investicij. MOC bo pridobila sofinanciranje izdelave različne dokumentacije do višine 139.500 evrov. Občina bo dolžna

izvesti investicije v trajnostno mobilnost v desetkratni vrednosti sofinancirane dokumentacije. MOC namerava ta sredstva nameniti za izdelavo dokumentacije za projekte upravljanje mobilnosti v občini, gradnjo dodatne občinske in regijske kolesarske infrastrukture ter širitev sistema javne izposoje koles.

Partnerji konzorcijske pogodbe za projekt Elena so poleg Celja še mestne občine Novo mesto (nosilec), Maribor, Murska Sobota in Kranj, občine Slovenske Konjice, Zreče in Slovenska Bistrica ter podjetji Eles in Pošta Slovenije. Projekt se je uradno začel 1. januarja in bo trajal do konca leta 2024. RG

Sistem Kolesce v številkah:

4.000 izposoj koles v zadnjih dveh mesecih lani

2.705 izposoj novembra 2020

1.290 izposoj decembra 2020

168 največja dnevna izposoja koles novembra lani

85 največja dnevna izposoja koles decembra lani

8.281 registriranih uporabnikov od vzpostavitve sistema (2018)

71 novih registracij novembra lani

25 novih registracij decembra lani

79 odstotni delež izposoje električnih koles (novembra lani)

81 odstotni delež izposoje električnih koles (decembra lani)

Za uporabnike je sistem Kolesce dobra izbira za gibanje tudi v hladnejših mesecih in v času epidemije. (Foto: Andraž Purg – Grupa)

Blaž Kocen na poštni znamki

Pošta Slovenije je z namenom obeležiti 200. obletnice rojstva in 150. obletnice smrti kartografa Blaža Kocena, ki se je rodil na Hotunju pri Ponikvi, izdala posebno znamko. Na pisemske ovojnice jo bo možno nalepiti od petka, 29. januarja.

Poštna znamka, ki jo je oblikoval Borut Bončina, opozarja, da letos obeležujemo okrogel jubilej rojstva in smrti Blaža Kocena. Geograf Rožle Bratec Mrvar je ob izidu znamke opozoril,

da šolski atlas, po katerih je Kocen najbolj znan, izhajajo že 160 let, kar je svojevrsten svetovni rekord. »Njegovi šolski atlasi so doživeli skoraj 300 izdaj in ponatisov. Uporabljali so jih v kar 18 današnjih državah.« Kocen je bil duhovnik, vendar sta ga sredi 19. stoletja premamila učiteljski poklic in geografija. Njegov glavni cilj je bil z novimi in boljšimi učili narediti pouk geografije čim bolj nazoren. Služboval je v Celju, Ljubljani, Gorici in nazadnje ter najdlje v Olomoucu na Moravskem. Omenjeni kartograf je v Gorici kmalu zaslovel s svojim prvim geografskim učbenikom, ki mu je kmalu dodal nove ter začel izdajati tudi namizne in stenske zemljevide. Krona njegovega dela so bili šolski atlas, ki so kmalu postali najbolj priljubljeni v tedanji monarhiji, je poudaril Bratec Mrvar. Ti atlas, ki so po njegovih besedah postavili standarde, ki so se uveljavili v širšem mednarodnem prostoru. Znamka Kozennatlas je postala ena najbolj prepoznavnih blagovnih znamk na področju šolske geografije. Ker je bil Blaž Kocen šibkega zdravja, se je zgodaj upokojil. Umrli je 29. maja 1871 na Dunaju. TS

Znamka, ki opozarja na obletnici rojstva in smrti Blaža Kocena. Foto: Pošta Slovenije

Pločnik v Košnici prihodnje leto

CELJE – Krajani Košnice že nestrpnost čakajo, kdaj bo zgrajen pločnik med Košnico in Tremerjami, na odseku dolgem 300-400 metrov, ki je zaradi prometne obremenjenosti smrtno nevaren. V celjski občini pravijo, da bo pločnik zgrajen v prihodnjem letu.

Prebivalci Košnice si zelo želijo na varen način priti do novozgrajene kolesarske steze in pešpoti ob Savinji, da bi lahko izkoristili dobre možnosti za rekreacijo.

»Finančno in izvedbeno gre za zelo zahteven projekt, ki ga bo izvajala Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI). Letos načrtuje odkup zemljišč in zavarovanje brežine, v prihodnjem letu ureditev pločnika in kolesarske steze,« so povedali v Mestni občini Celje na podlagi podatkov, ki so jih pridobili od DRSI. RG

Ogrožajo jo plazovi

DOBRNA – Občina izvaja sanacijo plazu v severnem delu Klanca, ki ogroža cesto in vodovod. Gre za sto dvajset metrov dolg plaz, ki ga občina sanira od začetka decembra. V bližini je več hiš. Poleg tega pripravlja občina projekte za odpravo še treh plazov, ki so nastali leta 2020 med poletnimi neurji.

V severnem Klancu bo med drugim položeni 270 metrov cevi za odvajanje meteornih in zalednih voda. Dela, ki jih je oviralo slabo vreme, naj bi bila končana do konca januarja. Vloženi bo 158 tisoč evrov. Za ostale plazove je država občino že pozvala, naj predlaga tri prednostne naloge. Med temi so sanacija še enega plazu v Zavrhu, ki ogroža cesto, plaz v Srebotnem, ki ogroža hišo, ter plaz v Brdcah, ki ogroža šolsko pot. Sredstva še niso odobrena. Na območju Zavrha je bil lani saniran plaz, ki je ogrožal cesto, vodovod in hišo. BJ

CELJE, ZREČE, MOZIRJE – Obisk prvi konec tedna ob slabem vremenu bolj skromen

Po zrahljanju ukrepov spet smuka na Celjski koči

Z boljšo epidemiološko sliko v državi in izpolnitvijo pogojev za rdeči načrt rahljanja ukrepov so slovenska smučišča minuli konec spet lahko pognala žičniške naprave. A še vedno morajo smučarji predložiti negativen test na koronavirus, ki ne sme biti starejši od 24 ur. Za hitro testiranje lahko poskrbijo tudi upravljavci smučišč. Smuka je bila mogoča na Celjski koči, kjer je upravljavcu, podjetju ZPO Celje, v minulih hladnejših dneh uspelo dobro pripraviti smučišče.

ROBERT GORJANC

Na Celjski koči so obratovali proga 1, otroški poligon in sankališče. Kljub temu da je zaradi toplejšega vremena nekaj tehničnega snega pobralo, je bila snežna podlaga še vedno 40 centimetrov in je omogočala dobro smuko. Domači smučarski klub smučišče sicer uporablja že kar nekaj časa. Kot je povedal Ivan Pfeifer, direktor ZPO Celje, minuli konec tedna zaradi napovedanega slabega vremena niso pričakovali velikega obiska. Kot na drugih smučiščih na obisk zagotovo vpliva tudi nujnost predložitve negativnega rezultata testa na koronavirus ali izvajanja hitrega testiranja na smučišču za smučarje, starejše od 12 let.

»Ukrepi niso sorazmerni glede na pogoje, ki jih ponuja

smučišče kot naravno okolje. Z vlado in s pristojnim ministrom se v združenju žičničarjev poskušamo dogovoriti za blažje in bolj smiselne ukrepe,« je pojasnil Ivan Pfeifer in izrazil upanje, da bodo lahko obratovali do konca sezone in da pogojevanje delovanja smučišč z negativnimi rezultati covid testov ne bo več dolgo trajalo.

Na Rogli odprte tri proge

Tudi podjetje Unitur je minuli konec tedna na Rogli spet pognalo žičniške naprave: obratujejo vlečnice Uni-orček 1 in 2, Košuta, Jasa in štirisedežnica Planja. Imetniki sezonskih vozovnic in vozovnic, kupljenih v preprodaji pred pričetkom smuke, mora-

jo na glavni blagajni na Rogli predložiti negativen test na koronavirus.

Brezplačno testiranje s hitrimi antigenski testi je bilo konec tedna možno v Zdravstvenem domu Slovenske Konjice med 7. in 8. uro zjutraj, med tednom pa je mogoče opraviti test med 13. in 14. uro.

Na Rogli sta sicer urejeni tudi tekaški progi na 2,5 in 1,5 kilometra.

Golte še brez smuke

Na Golteh se minuli konec tedna še niso odločili za odprtje smučišča. Na spletni strani so zapisali, da ga bodo odprli, ko bodo dovolj dobro pripravili proge, in da bodo o tem obvestili smučarje na spletu in družbenih omrežjih.

Foto: SHERPA

Kljub težavnim vremenskim razmeram in pomanjkanju naravnega snega je podjetje ZPO Celje uspelo pripraviti smučišče na Celjski koči.

Bi tudi v Celju lahko tekli na smučeh?

Tekaška proga na Celjski koči žal ni urejena, naravnega snega na njej ni več. »Umetno zasneževanje bi bilo mogoče, a komaj uspemo pripraviti smučišče. To bi bila kar precejšnja investicija, saj bi ob pogoju daljšega obdobja suhega in hladnega vremena morali predstavljati ne le snežne topove, ampak bi bilo treba dostavljati tudi vodo. Skratka, to bi bil zahteven poseg na takšnem razvejanem terenu, kjer je ureditev tekaške proge mogoča predvsem ob naravnem snegu.« Zanimalo nas je še, ali bi tudi v Celju lahko pripravili podobno progo za smučarski tek, kot so jo v Velenju na novem prireditvenem prostoru, na primer na Celjskem sejmu, med parkirišči in vojašnico, kjer je velika površina. »Teoretično bi tudi to bilo mogoče, voda je na voljo, čeprav ta iz vodovoda ni najbolj primerna za zasneževanje, saj je toplejša (kot iz zajetja na Celjski koči, op. p.), morali pa bi biti tudi ustrezni pogoji, hladen in suh zrak,« je povedal Ivan Pfeifer, direktor ZPO Celje.

city center

odprti

Preveri aktualni odpiralni čas prodajaln na www.city-center.si.

ODPRTI

VZEMI S SABO

KLIKNI & PREVZEMI

Prepoved puščanja pasjih iztrebkov na javnih površinah vključujejo občinski odloki, katerih izvajanje nadzorujeta medobčinski inšpektorat in redarstvo. V Žalcu globa za posameznika znaša 80 in na Polzeli 150 evrov.

ŽALEC, POLZELA – Nepobran pasji iztrebek vas lahko stane 80 do 150 evrov

Največ težav s pasjimi iztrebki v naseljih

Prizori, ki v teh dneh še posebej razburjajo nekatere prebivalce žalske in polzelske občine, so številni pasji iztrebki na pločnikih, bankinah cest in sprehajalnih poteh. »Če se s sprehoda vrnemo, ne da bi imel kateri družinski član поблиžje srečanje s pasjim kakcem, smo lahko že veseli. Toliko kot jih je v zadnjih mesecih, ne pomnim, da bi jih bilo kdaj,« pravi ena od Polzelank. Nič manj niso nad tem ogorčeni Žalčani, ki so se o tem celo razpisali na družabnem omrežju. Da so nepospravljeni pasji iztrebki kljub gosti mreži košev še vedno težava, so potrdili v obeh občinah.

ŠPELA OŽIR

»Pes je človekov najboljši prijatelj. Zanj skrbimo, ga hranimo, mu omogočamo čisto in urejeno ležišče ter okolje, vendar pogosto pozabimo, da je treba za svojim ljubljencem pospraviti tudi manj prijetne odpadke, kot so pasji iztrebki,« opozarja veterinarica dr. Katerina Tomsič z ljubljanske veterinarske fakultete. A tega se, kot kaže, še vedno ne zaveda veliko njihovih lastnikov.

Tudi v bližini igrišč

V občini Žalec so nepobran pasji iztrebki najbolj moteči na zelenicah ob večstanovanjskih zgradbah in ob sprehajalnih poteh. Tudi na Polzeli, kjer so v zadnjem

času zabeležili povečano število prijav nepobiranja iztrebkov, ti največji problem predstavljajo v naseljih, predvsem v bližini otroških igrišč. »Da bi zmanjšali problematiko in lastnikom psov omogočili odlaganje iztrebkov, je po vsej občini na javnih površinah postavljenih kar nekaj za to namenjenih košev. Delavci režijskega obrata jih redno praznijo in dodajajo nove. Če takšnega koša ni v bližini, iztrebki spadajo v koš za mešane komunalne odpadke,« navaja strokovni sodelavec za infrastrukturo Rok Železnik.

Po občini Žalec imajo namreč 48 posebej označenih košev, ki vključujejo tudi

»Če redar opazi, da lastnik ni pobral pasjega iztrebka na javni površini, ga ustno opozori, da je to prepovedano in da je treba pasji iztrebek pospraviti,« pravi vodja službe za občinsko redarstvo Matej Založnik.

posodo z vrečkami in naj bi spodbudili lastnike psov k pobiranju pasjih iztrebkov. Na nekaterih mestih – tudi ob Ribniku Vrbje – stojijo celo opozorilne table, ki opozarjajo lastnike, da je treba pobirati pasje iztrebke. »Menimo, da največ za preprečevanje tega problema lahko naredimo z osveščanjem, opozarjanjem in zgledom,« so še sporočili iz žalske občine.

Nevarni za zdravje

In zakaj je pasje iztrebke nujno treba pobirati? Tomsičeva pravi, da je razlogov veliko tako z veterinarskega kot higienskega in okoljevarstvenega vidika. »Pobiranje, predvsem v urbanih okoljih, je zelo pomembno, saj je v pasjih iztrebkih izredno veliko bakterij. Poleg preostalih psov so temu najbolj izpostavljeni otroci in ljudje z oslabiljenim imunskim sistemom,« navaja veterinarica in dodaja, da iztrebki kažejo na zdravstveno stanje psa. Lastnik, ki jih pobira, spremlja, kakšno prebavo ima njegov pasji prijatelj in ali mu ustreza prehrana. Nezanemarljiv je okoljevarstveni vidik. »Onesnažujejo zemljo, predvsem na poljih in pašnikih, ter podtalnico, ne samo

s patogenimi klicami, ampak tudi z antiparazitiki, ki jih psom dajemo za preprečevanje infestacije z zunanjimi in notranjimi zajedavci.«

Do zdaj le opozorila

Pobiranje pasjih kakcev je nenadno državljanska dolžnost. Prepoved puščanja pasjih iztrebkov na javnih površinah vključujejo občinski odloki, katerih izvajanje nadzorujeta medobčinski inšpektorat in redarstvo. V Žalcu globa za posameznika znaša 80 in na Polzeli 150 evrov. »Če redar opazi, da lastnik ni pobral pasjega iztrebka na javni površini, ga ustno opozori, da je to prepovedano in da je treba iztrebek pospraviti. Če na opozorilo redarja občan pobere iztrebke, mu ta ne napiše kazni,« pove vodja službe za občinsko redarstvo Matej Založnik iz celjskega medobčinskega inšpektorata in redarstva ter doda, da je bilo do zdaj izrečenih že nekaj opozoril, medtem ko kazni še niso izdali. »Tudi letos bomo organizirali posebne nadzore na tem področju s ciljem, da do takšnih kršitev ne bi prihajalo in da bi lastniki res pobirali iztrebke za svojimi psi in jih odvrgli v prave koše.«

Lahko si oddahnejo, obvoza ne bo

BRASLOVČE – Obnova mostu čez Savinjo v Letušu se je že začela. Od sredine januarja je po njem vzpostavljena polovična zapora prometa. Najprej omenjene popolne zapore mostu, ki bi pomenila, da bi bil ves promet preusmerjen skozi Podvin in Rečico ob Paki, ne bo. Poleg domačinov so si še posebej oddahnilo Zgornjesavinjčani. Most je namreč vezni člen za velik del prometa iz Zgornje Savinjske doline do preostale Slovenije.

Direkcija RS za infrastrukturo je v začetku septembra z izbranim izvajalcem, podjetjem Markomark Nival, podpisala pogodbo o obnovi mostu. V razpisni dokumentaciji je bilo izvajanje del predvideno ob polovični zapori prometa. Izvajalec je kljub temu predlagal popolno zaporo prometa, ki bi omogočila, da bi lahko dela v okviru obnove mostu končal hitreje. Strokovne službe direkcije so njegov predlog preučile in ga glede na prometne razmere, vrsto del in predvideno tehnologijo zavrnilo.

Polovična zapora

Od sredine januarja je vzpostavljena polovična zapora. Promet je na območju gradbišča urejen izmenično enosmerno s pomočjo prometno odvisnih semaforjev. Izvajalec je dolžan vse načrtovane spremembe prometnega režima sporočati v Prometnoinformacijski center za državne ceste, kjer 24 ur na dan spremljajo in objavljajo informacije o stanju na cestah, ki jih posredujejo policija, vzdrževalci in drugi. Obnova mostu vključuje širitev hodnikov za približno poltretji meter, gradnjo majhnega urbanega krožnega križišča takoj za mostom in rekonstrukcijo obstoječega trikrakega križišča pred mostom.

Tudi obnova ceste

Savinjčani so se ideje o popolni zapori mostu ustrašili tudi zaradi slabe ceste med Polzelo in Rečico ob Paki, po kateri bi bil v tem primeru urejen obvoz. Kot sporočajo iz direkcije, niso pozabili nanjo. Kljub temu da po njej ne bo obvoza, imajo v načrtu njeno obnovo v naselju Podvin in na odseku med zavodom za blagovne rezerve do Rečice ob Paki. Kdaj se bo izvedba začela na terenu, še ni znano. Odvisno je od poteka postopkov, kot sta pridobivanje zemljišč in izvedba javnih naročil. ŠO

Obnova mostu čez Savinjo v Letušu se je že začela. Od sredine januarja je po njem vzpostavljena polovična zapora prometa.

Iščejo novo mlečno kraljico

ŽALEC – V Mlekarni Celeia iščejo novo ambasadorko slovenskega mleka in mlečnih izdelkov, ki celo leto osvešča o pomenu zdrave in naravne prehrane. Kandidatke imajo čas za prijavo le še danes (četrtek).

Kljub drugačnim razmeram, v katerih ambasadorka zdravega načina prehranjevanja opravlja svoje poslanstvo, pričakujejo dober odziv kandidat. K prijavi vabijo mlada dekleta, ki jim je blizu kmetijstvo, ki poznajo mlečno industrijo in mlečne izdelke ter z veseljem stopijo pred ljudi ter jih osveščajo o pomenu zdravega načina življenja v sozvočju z naravo. Novo kraljico čakajo privlačne nagrade, kot sta enoletna uporaba avtomobila znamke Peugeot ter plačano delo ambasadorko mleka in mlečnih izdelkov Zelene doline.

V letu 2020 je naslov 13. mlečne kraljice nosila Teja Žogan, ki prihaja z družinske kmetije s Ponikve. »V posebej lepem spominu mi bo ostala akcija, ko smo z Mlekarno Celeia ob prvem šolskem dnevu z našim jogurtom Oki doki razveselili prvošolčke po vsej Sloveniji. Čeprav ni bilo sejmov, promocij po trgovinah in dogodkov, kjer bi me čakalo veliko dela, smo izkoristili vse prednosti sporazumevanja na daljavo in prepričana sem, da se danes marsikdo še bolj zaveda pomena podpore slovenskemu kmetijstvu in prednosti, ki jih prinaša uravnovežena prehrana, v kateri ne smejo manjkati mlečni izdelki.« ŠO

»Pes je človekov najboljši prijatelj. Zanj skrbimo, ga hranimo, mu omogočamo čisto in urejeno ležišče ter okolje, vendar pogosto pozabimo, da je treba za svojim ljubljencem pospraviti tudi manj prijetne odpadke, kot so pasji iztrebki,« opozarja veterinarica dr. Katerina Tomsič.

Naložba v nov gasilski dom je vredna malo manj kot 600 tisoč evrov. Z rušitvijo starega bo občina pridobila prostor za gradnjo dovodne poti k vrtcu in za nova parkirišča.

BISTRICA OB SOTLI – Star gasilski dom se bo umaknil šolskim potrebam

Za požarno varnost in družabni utrip

Nov gasilski dom dobiva vedno jasnejše oblike. Med gradnjo je občina sicer izvajalca prosila še za nekatere izboljšave, a tamkajšnji župan Franjo Debelak ocenjuje, da bo stavba kljub temu najverjetneje zgrajena do 30. maja in bo namenu predana v skladu s predvidenim časovnim načrtom. Star gasilski dom namerava občina porušiti in tam zagotoviti prostor za dostopne poti in parkirišča. V neposredni bližini naj bi zrasla nova telovadnica in nov vrtec.

TINA STRMČNIK

»Mislim, da smo za gradnjo novega gasilskega doma našli res primeren prostor, povsem v bližini središča kraja. Predvsem je pomembno, da bo gasilski dom, ki ga gradi podjetje Lesnina inženiring, zelo dobro dostopen in da bodo gasilci iz njega imeli boljši izvoz, kot ga imajo zdaj,« je povedal Debelak. V novi stavbi, za katero bo občina odštela malo manj kot 600 tisoč evrov, bodo garaže za gasilska vozila, prostor za

gasilsko opremo, na voljo bo prostor za občinski štab civilne zaščite. V novogradnji je predvidena še večnamenska dvorana, ki bo namenjena druženju in kulturnim dogodkom. Debelak je poudaril, da so v Bistrici ob Sotli zelo ponosni na kulturni utrip in na veliko ustvarjalnih ljudi. V času epidemije koronavirusa so se ustvarjalci znašli in prireditve organizirali tako, da so bile na ogled s pomočjo

spleta. Ko se bo življenje vrnilo v stare tirnice, bodo svoje vsebine obiskovalcem lahko predstavili v novi dvorani.

Da bi ljudje ostali na podeželju

Na mestu, kjer zdaj stoji star gasilski dom, bo občina pridobila prostor za gradnjo dovodne poti k vrtcu in za nova parkirišča, ki jih po besedah tamkajšnjega župana nujno potrebuje. Glede načrtov za novo telovadnico in nov vrtec v bližini se predstavniki občine že dogovarjajo s projektanti. Debelak predvideva, da bo občina ustrezno projektno dokumentacijo pridobila do konca letošnjega leta. Nato bo začela iskati denarne vire, s pomočjo katerih bi uresničila predvidene naložbe. »Prepričan sem, da bomo uspeli uresničiti načrtovano. Tudi to je del izhoda iz te koronske krize,

morda bomo sredstva lahko črpali tudi iz virov, namenjenih blažitvi posledic epidemije,« je dejal prvi mož občine.

Čeprav je Bistrica ob Sotli manjša občina, je treba po prepričanju župana skrbeti za vso potrebno infrastrukturo, po zaslugi katere ljudje raje ostajajo na podeželju. Prav dobri pogoji za osnovnošolsko izobraževanje in predšolsko vzgojo se mu zdijo ključni, da mladi ostajajo v domači občini. »Še ena pomembna spodbuda bi bila, če bi lahko ponudili kakšna stanovanja. Razmišljamo še o podpori pri obnovi starih domačij, da bi tako pomagali domačinom ali da bi privabili prišleke. Tudi to se nam namreč dogaja, da k nam prihajajo ljudje od drugod in so nad našim okoljem ponavadi še bolj navdušeni kot smo mi.«

Foto: arhiv občine

Po 34 letih tudi uradno mesto

ZREČE – Slovenija je bogatejša za dve mesti. Po novem jih imamo 69. Vlada je namreč status mesta podelila še Lenartu v Slovenskih goricah in Zrečam. Te so se sicer za mesto samooklicale že oktobra 1987, ko so se začela prizadevanja za samostojno občino.

Zreče so tudi uradno postale mesto. Ta status jim je Vlada Republike Slovenije podelila 23. decembra 2020. Večina Zrečanov je bila sicer doslej prepričana, da imajo svoje mesto že od oktobra 1987. A kot je pojasnil župan Boris Podvršnik, so se Zreče pred več kot 33 leti samorazglasile za mesto. »Gospodarsko in politično vodstvo se je v osemdesetih letih zaradi vsestranskih uspehov na Zreškem odločilo za spremembo. Želeli so svojo občino. S tem so opozorili odločevalce na lokalni in državni ravni, da so s pospešenim

gospodarskim prebojem, spremljajočim urbanim razvojem in z razmahom negospodarskih javnih ter civilnih dejavnosti presegli prag potrebne družbeno-gospodarske »kritične mase, ki je bila okrepljena z lastno lokalno pripadnostjo, kar predstavlja temeljne klasične postulate vsake lokalne skupnosti oziroma občine.« Vodilni in prebivalci so menili, da krajevne skupnosti ne predstavljajo zadostne lokalne avtonomije. Verjeli so, da je čas za prevzem razvojne odločitve in tovrstne odgovornosti v svoje roke. Takratni sistem temu ni bil naklonjen, zato s predlogi niso uspeli.

Kot je povedal aktualni župan Podvršnik, so se takrat zavedali, da za pravi mestni status morda še niso izpolnili vseh zakonskih pogojev, a so s to manifestacijo in spremljajočimi odmevnimi prireditvami poudarili okre-

pljeno zavest ljudi, ki so bili temu pomembnemu gibanju in projektu naklonjeni. »Vse to je kasneje, in sicer ob prvi novi priložnosti, ki se je ponudila leta 1995 v samostojni Sloveniji, pomembno botrovalo prepričljivi referendumski odločitvi in ponovni vzpostavitvi Občine Zreče. Ta je bila ustanovljena že v petdesetih letih devetnajstega stoletja in je kot klasična občina uspešno delovala vse do druge svetovne vojne, je dodal Podvršnik.

Kaj bi se lahko spremenilo?

Glede na to, da jim je v zadnjih 25 letih v Zrečah uspelo vzpostaviti in okrepiti lastno občino, Podvršnik na osnovi doseženih rezultatov ocenjuje, da so bile poteze s konca 80. let upravičene in utemeljene. »So pa bile za tiste čase vizionarske in pogumne,« dodaja župan.

Zreče s podelitvijo statusa mesta niso pridobile posebnih privilegijev, a župan

meni, da bi jim lahko status v prihodnje odprl marsikatera vrata pri črpanju evropskega denarja. Idej za projekte je vsekakor dovolj, med drugim si že leta prizadevajo za gradnjo doma za ostarele.

Čeprav se življenje domačinov bistveno ne bo spremenilo, vseeno upajo, da naziv ni le simbolične narave.

LKK
Foto: arhiv NT

Prostovoljci MCC pomagajo otrokom zdravstvenih delavcev

CELJE – Celjski mladinski center (MCC) s svojimi prostovoljci že več kot dva meseca med delovnim tednom nudi varstvo in učno pomoč otrokom zdravstvenega osebja. Gre za približno 45 otrok od prvega do petega razreda osnovne šole, ki jim pomaga 32 prostovoljcev.

»Za prostovoljce, preden jih vključimo v delo v našem centru in na Gimnaziji Celje – Center, kjer so tudi skupine teh otrok, organiziramo usposabljanje. Ko smo v MCC prejeli poziv, naj sodelujemo v tem projektu, smo določili jasne protokole glede dela in tako v minulih več kot dveh mesecih, odkar izvajamo to podporo, nismo zabeležili nobene okužbe. Skupine, v kateri je do pet otrok, se namreč ne križajo in vsi prostovoljci, ki so uvrščeni v posamezno skupino, delajo samo v njej in ne prehajajo v drugo skupino,« je povedala Sonja Majcen, direktorica Celjskega mladinskega centra.

Skupino prostovoljcev, ki deluje v okviru MCC, sestavljajo dijaki in študenti. V okviru svojega nedavnega obiska v Celju, kjer se je seznanil z delovanjem civilne zaščite in razmerami v regiji, si je delo prostovoljcev ogledal tudi predsednik države Borut Pahor.

Sicer pa je civilna zaščita z razglasitvijo epidemije z odredbo začasno prevzela prostore MCC, ki nudi podporo pri vsebinskem delu delovanja CZ, kar se navezuje tudi na poslanstvo MCC. Hostel MCC v drugem valu civilna zaščita uporablja za nastanitev prostovoljcev, ki delajo v socialno varstvenih ustanovah, v prvem valu pa so ga uporabljali zdravstveni delavci.

RG

novi tednik radio celje

Cenjene stranke obveščamo, da

MALE OGLASE, ČESTITKE, OBVESTILA IN OSMRTNICE

za Radio Celje in Novi tednik

sprejemamo v času uradnih ur (7.00–15.00) na sedežu podjetja, Prešernova ulica 19, Celje.

POŠILJATE JIH LAHKO TUDI PO ELEKTRONSKI POŠTI

na naslov oglas@nt-rc.si

ali jih sporočate po

TELEFONU 03 4225 144.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje

Jerica Bukovec iz Mozirja prejela zlati znak na področju ljubiteljske kulture

Dirigiranje ji je pisano na kožo

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) je razglasil premernike priznanj za življenjsko delo in izjemne dosežke na področju ljubiteljske kulture. Letošnja dobitnica zlatega znaka je dirigentka Jerica Bukovec iz Ljubije pri Mozirju, ki zadnja leta živi in dela v Ljubljani. Zlati znak je prejela za odmevne zborovske projekte, v katerih združuje mlade in uveljavljene ustvarjalce. Od leta 2015 je dirigentka Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič Univerze v Ljubljani in od leta 2018 še stalna gostujoča dirigentka Zbora Slovenske filharmonije.

ŠPELA OŽIR

»Vsa ta priznanja, ki na poti pridejo, se mi vedno zdijo potrditev, da se je moje delo nekoga dotaknilo, in seveda spodbuda za nadaljnjo ustvarjanje,« pravi Jerica Bukovec, ki jo, kot je zapisala komisija, odlikuje izjemen čut za ustvarjalce, kar ji pomaga, da iz svojih zborov in drugih sestavov izvabi vrhunsko in umetniško dovršeno glasbeno ustvarjanje.

Študij in nato poklicna pot sta jo zanesla v Ljubljano na Akademijo za glasbo in od tam na Švedsko. »Med študijem v Ljubljani sem se odločila, da bom šla za eno leto na študijsko izmenjavo v švedski Malmö. Spoznala sem, da je dirigiranje tisto, kar me res močno navdihuje in osrečuje. Študij sem zato nadaljevala na Kraljevi akademiji za glasbo v Stockholmu, kjer sem končala magistrski študij zborovskega dirigiranja.«

Iz Ljubljane na Švedsko

Dobitnica zlatega znaka švedsko in slovensko zborovsko petje nereda primerja. »Zagotovo je treba najbolj ceniti svoje, če te seveda navdahne kaj drugega, se to trudiš vnesti v svoje delo in nato vidiš, ali deluje ali ne. Švedi imajo zelo močan zborovski sistem, medtem ko imamo Slovenci svojega. Treba je najti odlike, ki jih imamo, in jih skušati neprestano nadgrajevati.« Na Švedskem se je počutila zelo dobro, zato skoraj do zadnjega ni vedela, ali se bo vrnila v Slovenijo ali ne. »Neko obdobje sem bila povsem prepričana, da bom ostala v tej skandinavski državi. A sem si nato na neki točki rekla, če mi je namenjeno, da se vrnem v Slovenijo, se mi bo tudi pojavila kakšna priložnost in se tudi je.«

Med mladimi in uveljavljenimi

Po vrnitvi v Slovenijo je bila umetniška vodja Komornega zbora Ave, sodelovala je s Komornim zborom RTV Slovenija in Slovenskim otroškim pevskim zborom, medtem ko od leta 2015 uspešno vodi APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani. »Bolj kot se osvobajam pritiskov, ki sem jih nekoč vršila sama nad sabo, bolj mi je vodenje različnih sestavov v izziv, v katerem neizmerno uživam. Tega poklica ne bi zamenjala za nič na svetu,« prizna rojena Mozirjanka, ki je od leta 2018 še stalna gostujoča dirigentka Zbora Slovenske filharmonije. »Delo s profesionalnimi glasbeniki mi je v neizmeren užitek. Imamo hiter način dela in predelamo ogromno programa,« ob koncu še doda Bukovčeva, ki ima s člani akademskega pevskega zbora od oktobra vaje s pomočjo Zooma, medtem ko v filharmoniji razdeljeni v manjše skupine občasno vadijo tudi v živo.

»Delo s profesionalnimi glasbeniki mi je v neizmeren užitek. Imamo hiter način dela in predelamo ogromno programa.«

»Vsa ta priznanja, ki na poti pridejo, se mi vedno zdijo potrditev, da se je moje delo nekoga dotaknilo, in seveda spodbuda za nadaljnjo ustvarjanje.«

Letošnja dobitnica zlatega znaka je zborovska dirigentka Jerica Bukovec iz Ljubije pri Mozirju, ki zadnja leta živi in dela v Ljubljani. Foto: DRAŽEN ŠTADER

Muzeji in galerije odprli vrata

Skladno z zadnjim vladnim odlokom so nekatere kulturne ustanove, muzeji, galerije in knjižnice minuli konec tedna spet lahko odprle svoja vrata za obiskovalce. Muzej novejših zgodovine Celje je prve obiskovalce sprejel že v soboto, Pokrajinski muzej Celje pa v torek. V začetku tedna je svoja kulturna prizorišča odprl tudi Zavod Celeia Celje. V Osrednji knjižnici Celje so se odločili, da bodo še ostali pri storitvah brezstične izposoje gradiva.

V Otroškem muzeju MNZC sta obiskovalce pričakali dve razstavi – Brlog igrač in Več kot barve. Slednja je na ogled le še do 8. februarja. V soboto si je bilo mogoče prvič v živo ogledati tudi občasno razstavo razglednic Preljuba moja žena, čakam na kolodvoru ... Obisk Galerije in fotoateljaja

Pelikan ter Starega piskra bo še vedno možen le ob predhodni najavi.

Pokrajinski muzej Celje je prve obiskovalce ponovno sprejel v torek, 26. januarja, vstopna točka za ogled pa je muzejska trgovina Knežji dvor. Poleg stalnih in občasnih razstav v razstavišču Knežjega dvorca je v Stari grofiji na ogled razstava Anton Perko, slovenski slikar v službah cesarskega dvora. Razstava o mornariškem častniku z Vranskega, ki je predano slikal pol stoletja, je bila odprta le nekaj dni pred drugo razglasitvijo epidemije in posledičnim ponovnim zaprtjem kulturnih ustanov.

Od ponedeljka odprt tudi Stari grad

Zavod za kulturne prireditve in turizem Celeia Celje

je v ponedeljek odprl vrata Starega gradu, v torek pa Likovnega salona Celje, kjer je trenutno postavljena razstava Calling Out For A Hero: Akcija onkraj artvizma. Galerija sodobne umetnosti zaradi prenove (o čemer smo več poročali v minuli številki Novega tednika) za obiskovalce zaenkrat še ostaja zaprta.

Kot so zapisali na svoji spletni strani, bodo v Osrednji knjižnici Celje do preklica še vedno zagotavljali brezstično izposajo. Kar pomeni, da je dovoljen osebni prevzem knjig pri pultu knjižnice ob predhodnem naročilu gradiva. Tega je še vedno mogoče nemoteno 24 ur na dan vračati v knjigomat, poleg njega je na voljo tudi zaboj, kamor je mogoče odložiti gradivo, ki ga knjigomat ne sprejme.

RG
Foto: Andraž Purg - Grupa

V vseh omenjenih kulturnih ustanovah v Celju obiskovalce pozivajo k doslednemu upoštevanju zaščitnih ukrepov, varnostne razdalje, uporabi mask, razkuževanju rok ...

Potem ko je bila pred drugo razglasitvijo epidemije na ogled le nekaj dni, si bo v Stari grofiji spet mogoče ogledati razstavo o slikarju in mornariškem častniku Antonu Perku, ki je služil na dunajskem cesarskem dvoru.

V OKC spletna predavanja o cepljenju in epidemiji

V Osrednji knjižnici Celje tudi po zdajšnjem rahljanju vladnih ukrepov zaenkrat obiskovalcem še ne omogočajo dostopa do knjižnih polic iz zdravstvenih razlogov in da zaradi stalnega spreminjanja vladnih ukrepov pri obiskovalcih ne bi povzročali zmede. So pa v zadnjem času zelo okrepili ponudbo zanimivih spletnih predavanj in pripravili zanimivo storitev za bralce – bralne pakete.

Ta teden mineva v OKC mineva v znamenju dveh predavanj, ki se nanašata na ak-

tualno dogajanje v zvezi z epidemijo koronavirusa. V ponedeljek je bilo na FB strani knjižnice mogoče prisluhniti strokovnjakoma, ki sta govorila o cepljenju proti bolezni covid-19, ki ga spremljajo številni pomisleki, teorije zarote, dvom o učinkovitosti cepiva, negotovost in strah pred stranskimi učinki ... Doc. dr. Gregor Gunčar s Katedre za biokemijo na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani je tako predstavil načine delovanja razpoložljivih cepiv proti covidu-19, Miha Simoniti, in-

fektolog iz Splošne bolnišnice Celje, pa je osvetlil medicinske razsežnosti epidemije ter na podlagi konkretnih rezultatov po prvem mesecu cepljenja spregovoril o pomenu in varnosti cepljenja.

Danes ob 17. uri bo mag. Tatjana Rozman v okviru novega ciklusa predavanj Zgodovina in miti skozi psihoanalizo približala vedenje o tem, kako so epidemije v zgodovini zaznamovale kolektivni spomin. Spregovorila bo o črni smrti v 14. stoletju in življenju po koncu epidemije, o tem kako opraviti s

tesnobo in z nelagodjem ter o tesnobi kot filozofskemu pojmu. Predavanje bo mogoče spremljati na FB strani in YouTube kanalu OKC.

Kot kažejo odzivi na FB, so v Osrednji knjižnici Celje prava uspešnica vnaprej pripravljene bralne pakete, ki so jih pripravili za najmlajše in mlade bralce, od 1. do 15 leta. Pakete s knjigami, ki so lahko dobra rešitev zlasti za tiste, ki morda nimajo prave ideje, kaj bi brali, so pripravili tudi za ostale bralce. RG

Zaradi trenutno veljavnih ukrepov, ki ne dovoljujejo gibanja med občinami, bo zagotovo obiska nekoliko manj. Obiskovalce ob tem opominjajo, da zbirajo tudi prijave za poslovne obiske. Zagotavljajo, da bodo poskrbeli, da bo obisk centra vesoljskih tehnologij varen.

Kamen z Lune v Sloveniji še do aprila

V leto 2021 z novim sodelavcem, humanoidnim robotom

Po sušnih zadnjih mesecih lanskega leta je začetek letošnjega za Center Noordung iz Vitanju katastrofalen, pravi direktor Dominik Kobold. Zaradi epidemije novega koronavirusa je center že več mesecev zaprt. Februarja sicer spet odpira vrata, a bo delovanje zaradi številnih ukrepov za zajezitev virusa močno okrnjeno.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

»Roko na srce takšnega drugega vala epidemije nismo pričakovali. Upali smo, da bomo sredi januarja v omejenih pogojih začeli delovati, novi vladni ukrepi pa so načrte ubili, še preden smo jih začeli izvajati. Glede na trenutno stanje epidemije in ukrepe se bojim, da je pred nami katastrofalno leto,« je le dan pred napovedano delno sprostitevjo ukrepov dejal direktor vitanjskega centra vesoljskih tehnologij **Dominik Kobold**. Kot je takrat povedal, so v javnem zavodu po večmesečnem zaprtju že prešli v obdobje kriznega upravljanja: »V njem smo zadržali vse investicije in morali racionalizirati poslovanje. Ker trpimo zaradi kadrovske podhranjenosti, upam, da bomo uspeli brez zmanjševanja števila zaposlenih.« Najprej so sicer načrtovali, da bodo lahko letos zaposlili eno osebo, sedaj upajo, da ne bo treba ekipe zmanjšati. »V leto 2021 vstopamo s tremi zahtevnimi projekti, sofinanciranimi iz pridobljenih sredstev na javnih razpisih. Pripravljamo tudi projekte, za katere nuj-

no potrebujemo likvidnostna sredstva. Zagotavljamo jih z izvajanjem tržne dejavnosti,« pojasnjuje Kobold.

Kljub omejitvam izpeljali vse projekte

Zaradi epidemije so bili v Centru Noordung lani prikrajšani za obiske šolskih in drugih večjih skupin. Sprejeli so približno 13 tisoč obiskovalcev, kar je dva tisoč manj kot v letu 2019. »Smo pa imeli rekorden obisk v poletnem obdobju. Zaradi zaprtja konec leta nikakor nismo uspeli izkoristiti celotnega potenciala Kamna z Lune in ostalih vsebin. Bilo pa je več individualnih obiskovalcev in družin in tako je obisk presegal pričakovanja, prav tako smo presegli tovrstne prihodke iz leta 2019,« je razkril Kobold, ki minulo leto kljub vsemu ocenjuje kot uspešno. »Uspešno nam je izpeljati večino zastavljenih ciljev. Seveda je virus zahteval svoj davek in je bilo narejenih veliko popravkov, projekti, razstave, dogodki so zamujali. Kljub vsemu smo se borili.«

Dominik Kobold

Že začetek lanskega leta je bil udaren, ko so v Vitanju izpeljali celovečerni avdio-vizualni dogodek v čast srbskemu raziskovalcu Mihajlu Pupinu. Med odmevnejše dogodke leta 2020 sodi postavitev interaktivne razstave Kamen z Lune. »Res smo se potrudili, da je original kamnine, prinesen z Lune v okviru misije Apollo 17 avgusta prispel v Slovenijo. Septembra smo prejeli še repliko obleke Neila Armstronga in izvedli slovesno odprtje,« na

osrednji dogodek lanskega leta spomni direktor. Kljub izjemnemu zanimanju si je kamen uspela ogledati zgolj onemogočalo širjenje koronavirusa, so se v vitanjskem zavodu z Naso uspeli dogovoriti za podaljšanje razstave. Kamen z Lune si bo tako mogoče ogledati še vse do konca aprila. Kamnu z Lune je sledila razstava Umetni sateliti, kjer so predstavili tudi prva slovenska satelita, ki sta bila

septembra izstreljena v vesolje. V čast prvi izstrelitvi so izvedli poseben dogodek z izvedbo okrogle mize Smo v vesolju, kam naprej. »Vmes smo izvedli še prvi del projekta vzpostavitve Turistično-informacijskega središča Vitanje z ureditvijo okolice - Tic Vitanje.«

Kot največji dosežek lanskega leta Kobold ocenjuje ponovni preboj glede razpoznavnosti in pridobivanja referenc na področju delovanja, kar je dobra napoved za nadaljnji razvoj. »Pridobitev originala kamnine z Lune je pač nekaj, kar ima ogromno težo in tega ne bo enostavno ponoviti. Ostale vzporedne vsebine in dejavnosti, ki smo jih dodajali ponudbi, potrjujejo, da delamo dobro,« pravi Kobold, ki ocenjuje, da je upad prihodkov zaradi koronakrize približno 40-odstoten. »Če ne bi bilo izrednih razmer zaradi pandemije, lahko z veliko verjetnostjo trdimo, da bi imeli rekorden rezultat v zgodovini delovanja.«

Potep po vesolju

V zadnjih dneh so se pospešeno pripravljali na ponovno odprtje, a kljub temu vzporedno še vedno pripravljajo različne dejavnosti, ki jih bodo lahko izvedli na spletu. »Pripravljamo delavnico Potep po vesolju v spletni učilnici, ki jo bomo ponudili šolam za popestritev izobraževanja na daljavo, in

druge virtualne spletne dogodke. Pripravljamo številne vsebine, s katerimi bomo popestrili razstave in doživetja za obiskovalce,« napoveduje Kobold.

Že konec lanskega leta so medse pripeljali humanoidnega avtonomnega robota, ki se bo lahko z obiskovalci tudi pogovoril. »Napredne tehnologije, kot so avtonomi roboti, so ključni element naprednega raziskovanja ostalih planetov in globljega vesolja. Takšne sodobne tehnologije, ki že delujejo s pomočjo umetne inteligence, prodirajo tudi v naše vsakdanje življenje. Humanoidni robot Pepper predstavlja svojevrstno nišo pri približevanju naprednih tehnologij širšemu občinstvu. Poleg tega vidimo konkretno uporabno vrednost, saj ga bomo uporabili za interakcijo z obiskovalci in za predstavitev določnih vsebin. Verjamemo, da bo svojevrstna atrakcija. Nekateri muzeji imajo npr. maskote, mi bomo imeli napredno funkcionalno orodje, ki presega klasični pristop,« pravi Dominik Kobold o novem »sodelavcu«. Ob tem izpostavlja, da Pepper odpira povsem nova obzorja centra pri sodelovanju v novih razvojnih projektih z vodilnimi ustanovami na tem področju. Uporabili ga bodo tudi za izvedbo različnih delavnic za učence, dijake in študente.

Foto: arhiv NT (SHERPA)

Zaradi trenutno veljavnih ukrepov, ki ne dovoljujejo gibanja med občinami, bo zagotovo obiska nekoliko manj. Obiskovalce ob tem opominjajo, da zbirajo tudi prijave za poslovne obiske. Zagotavljajo, da bodo poskrbeli, da bo obisk centra vesoljskih tehnologij varen.

Kamen z Lune v Sloveniji še do aprila

V leto 2021 z novim sodelavcem, humanoidnim robotom

Po sušnih zadnjih mesecih lanskega leta je začetek letošnjega za Center Noordung iz Vitanju katastrofalen, pravi direktor Dominik Kobold. Zaradi epidemije novega koronavirusa je center že več mesecev zaprt. Februarja sicer spet odpira vrata, a bo delovanje zaradi številnih ukrepov za zajezitev virusa močno okrnjeno.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

»Roko na srce, takšnega drugega vala epidemije nismo pričakovali. Upali smo, da bomo sredi januarja v omejenih pogojih začeli delovati, novi vladni ukrepi pa so načrte ubili, še preden smo jih začeli izvajati. Glede na trenutno stanje epidemije in ukrepe se bojim, da je pred nami katastrofalno leto,« je le dan pred napovedano delno sprostitevjo ukrepov dejal direktor vitanjskega centra vesoljskih tehnologij **Dominik Kobold**. Kot je takrat povedal, so v javnem zavodu po večmesečnem zaprtju že prešli v obdobje kriznega upravljanja: »V njem smo zadržali vse investicije in morali racionalizirati poslovanje. Ker trpimo zaradi kadrovske podhranjenosti, upam, da bomo uspeli brez zmanjševanja števila zaposlenih.« Najprej so sicer načrtovali, da bodo lahko letos zaposlili eno osebo, sedaj upajo, da ne bo treba ekipe zmanjšati. »V leto 2021 vstopamo s tremi zahtevnimi projekti, sofinanciranimi iz pridobljenih sredstev na javnih razpisih. Pripravljamo tudi projekte, za katere nuj-

no potrebujemo likvidnostna sredstva. Zagotavljamo jih z izvajanjem tržne dejavnosti,« pojasnjuje Kobold.

Kljub omejitvam izpeljali vse projekte

Zaradi epidemije so bili v Centru Noordung lani prikrajšani za obiske šolskih in drugih večjih skupin. Sprejeli so približno 13 tisoč obiskovalcev, kar je dva tisoč manj kot v letu 2019. »Smo pa imeli rekorden obisk v poletnem obdobju. Zaradi zaprtja konec leta nikakor nismo uspeli izkoristiti celotnega potenciala Kamna z Lune in ostalih vsebin. Bilo pa je več individualnih obiskovalcev in družin in tako je obisk presegal pričakovanja, prav tako smo presegli tovrstne prihodke iz leta 2019,« je razkril Kobold, ki minulo leto kljub vsemu ocenjuje kot uspešno. »Uspešno nam je izpeljati večino zastavljenih ciljev. Seveda je virus zahteval svoj davek in je bilo narejenih veliko popravkov, projekti, razstave, dogodki so zamujali. Kljub vsemu smo se borili.«

Dominik Kobold

Že začetek lanskega leta je bil udaren, ko so v Vitanju izpeljali celovečerni avdio-vizualni dogodek v čast srbskemu raziskovalcu Mihajlu Pupinu. Med odmevnejše dogodke leta 2020 sodi postavitve interaktivne razstave Kamen z Lune. »Res smo se potrudili, da je original kamnine, prinesen z Lune v okviru misije Apollo 17 avgusta prispel v Slovenijo. Septembra smo prejeli še repliko obleke Neila Armstronga in izvedli slovesno odprtje,« na

osrednji dogodek lanskega leta spomni direktor. Kljub izjemnemu zanimanju si je kamen uspela ogledati zgolj peščica. Ker je obisk in ogled onemogočalo širjenje koronavirusa, so se v vitanjskem zavodu z Naso uspeli dogovoriti za podaljšanje razstave. Kamen z Lune si bo tako mogoče ogledati še vse do konca aprila.

Kamnu z Lune je sledila razstava Umetni sateliti, kjer so predstavili tudi prva slovenska satelita, ki sta bila

septembra izstreljena v vesolje. V čast prvi izstrelitvi so izvedli poseben dogodek z izvedbo okrogle mize Smo v vesolju, kam naprej. »Vmes smo izvedli še prvi del projekta vzpostavitve Turistično-informacijskega središča Vitanje z ureditvijo okolice - Tic Vitanje.«

Kot največji dosežek lanskega leta Kobold ocenjuje ponovni preboj glede razpoznavnosti in pridobivanja referenc na področju delovanja, kar je dobra napoved za nadaljnji razvoj. »Pridobitev originala kamnine z Lune je pač nekaj, kar ima ogromno težo in tega ne bo enostavno ponoviti. Ostale vzporedne vsebine in dejavnosti, ki smo jih dodajali ponudbi, potrjujejo, da delamo dobro,« pravi Kobold, ki ocenjuje, da je upad prihodkov zaradi koronakrize približno 40-odstoten. »Če ne bi bilo izrednih razmer zaradi pandemije, lahko z veliko verjetnostjo trdimo, da bi imeli rekorden rezultat v zgodovini delovanja.«

Potep po vesolju

V zadnjih dneh so se pospešeno pripravljali na ponovno odprtje, a kljub temu vzporedno še vedno pripravljajo različne dejavnosti, ki jih bodo lahko izvedli na spletu. »Pripravljamo delavnico Potep po vesolju v spletni učilnici, ki jo bomo ponudili šolam za popestritev izobraževanja na daljavo, in

druge virtualne spletne dogodke. Pripravljamo številne vsebine, s katerimi bomo popestrili razstave in doživetja za obiskovalce,« napoveduje Kobold.

Že konec lanskega leta so medse pripeljali humanoidnega avtonomnega robota, ki se bo lahko z obiskovalci tudi pogovoril. »Napredne tehnologije, kot so avtonomi roboti, so ključni element naprednega raziskovanja ostalih planetov in globljega vesolja. Takšne sodobne tehnologije, ki že delujejo s pomočjo umetne inteligence, prodirajo tudi v naše vsakdanje življenje. Humanoidni robot Pepper predstavlja svojevrstno nišo pri približevanju naprednih tehnologij širšemu občinstvu. Poleg tega vidimo konkretno uporabno vrednost, saj ga bomo uporabili za interakcijo z obiskovalci in za predstavitev določenih vsebin. Verjamemo, da bo svojevrstna atrakcija. Nekateri muzeji imajo npr. maskote, mi bomo imeli napredno funkcionalno orodje, ki presega klasični pristop,« pravi Dominik Kobold o novem »sodelavcu«. Ob tem izpostavlja, da Pepper odpira povsem nova obzorja centra pri sodelovanju v novih razvojnih projektih z vodilnimi ustanovami na tem področju. Uporabili ga bodo tudi za izvedbo različnih delavnic za učence, dijake in študente.

Foto: arhiv NT (SHERPA)

Visoka cena zdravljenja covidnih bolnikov

Domovi za starejše spet na stranskem tiru?

Na družbenem omrežju je pred dnevi zaokrožil dokument, ki kaže, da bolnišnice za zdravljenje covidnih bolnikov dobijo visoke zneske. Od 8 tisoč do 46 tisoč evrov, odvisno od bolezenskega stanja bolnika. Popolnoma razumljivo je, da vsak bolnik stane. To je dejstvo. Treba je razumeti, da so bolnišnice morale svoje delo popolnoma reorganizirati, povečati število oddelkov, urediti ekipe za kar dve urgenci, vmes so zbolevali tudi zaposleni,

SIMONA ŠOLINIČ

Bolnišnicam se povrnejo stroški zdravljenja covidnih bolnikov iz državnega proračuna. To so postavke (v evrih):

zdravljenje covidnega bolnika brez zapletov	8.000,43
zdravljenje covidnega bolnika z zapleti (koronavirusna pljučnica)	16.000,86
zdravljenje covidnega bolnika z ventilatorjem	46.833,40

Domovom za starejše povrnejo stroške zdravljenja covidnih bolnikov iz zdravstvene blagajne (po odpustu iz bolnišnice) 81,15 evra na dan

Oskrba covidnega bolnika v domovih cenejša za državo

V prvi vrsti odmeva primerjava med zneski, ki jih za hospitalizirane covidne bolnike dobijo bolnišnice in domovi za starejše. Slednji namreč niso prejeli posebnih sredstev za stanovanje s koronavirusno boleznijo. V okviru svežnjev protikriznih ukrepov država sicer sofinancira nekatere stroške. To so stroški nakupa varovalne opreme, vzpostavitve con in dodatne kadrovske pomoči, a tovrstno pomoč prejema tudi bolnišnice. »Razlika v primerjavi z bolnišnicami je zelo velika,« pravi sekretar Skupnosti socialnih zavodov Slovenije Denis Sahernik.

»Veliko razliko v plačilu je še težje razumeti, če vemo, da so bolnišnice za omejen čas – da so domovi lahko organizirali sive in rdeče cone – sprejemale tudi okužene stanovalce, ki niso potrebovali bolnišnične oskrbe, soočeni še z višjimi cenami oskrbnin,« razloži Sahernik začaran krog. Dodaja, da gre za problem, ki je stanovalce in svoje obremenjeval že pred epidemijo, saj že več kot 15 let Slovenija čaka na zakon, ki bi uredil sistem dolgotrajne oskrbe. »Predvsem tako, da bi stanovalce v primeru resnejših zdravstvenih težav zavaroval namreč iz bolnišnic sprejemance in zanje morali urediti pravilno oskrbo.

Stanovanci kaznovani dvakrat

»Tudi v obdobju epidemije se je potrdilo, da je namestitvev v domu za starejše za državo najbolj ugodna rešitev, saj večino stroškov, skoraj 70 odstotkov, pokrijejo stanovalci ali njihovi svojci, zdravstvena

Kdo bo povrnil stroške domovom?

So starejši res na robu sistema? Država je domove redno vključevala v protikrizne svežnje ukrepov in jim tako pomagala blažiti številne posledice, ki jih je prinesla epi-

demija. Vseeno upamo, da bomo s pristojnimi razrešili še nekaj odprtih vprašanj, kot so pokritje stroškov za delovanje sivih con, stroškov iz naslova zdravstvenih odpadkov, stroškov nabave osebne varovalne opreme za zdravstveni kader, kjer so domovi doslej prejeli povrnitev samo za marec, april in maj 2020, in tudi izpad prihodkov na področju zdravstvene nege. Zelo nepravilno bi bilo, če bi te stroške država prevzela na domove in posledično na stanovalce,« dodaja Sahernik.

Meni še, da je nujno, da se socialnovarstvenim zavodom v javni mreži povrne izpadle prihodke zaradi nezmožnosti izvajanja storitev dnevnega varstva in stroške dela delavcev, ki so v času epidemije priskočili na pomoč, niso pa v domovih redno zaposleni. S tem misli predvsem na sodelavce s podjemnimi pogodba mi in samostojne podjetnike.

Epidemija je tako pokazala številne posledice dolgotrajnega zanemarjanja področja skrbi za starejše. »Od tega, da smo premalo vlagali v domove, in to velja tako za gradnjo novih kot obnovo obstoječih domov, do tega, da že več kot 15 let neuspešno pripravljamo zakon o dolgotrajni oskrbi, ki ga nujno potrebujemo,« zaključuje Sahernik.

ZZZS: »Cene bi bilo treba na novo ovrednotiti!«

»ZZZS ni sodeloval pri določitvi teh cen niti ni izdelal stroškovne analize v zvezi s tem ali česa drugega niti se ni o tem pogajal v okviru omenjenega aneksa. Ker je omenjeni aneks zavezujoč za ZZZS, je ta dolžan obračunati storitve bolnišnicam skladno z omenjenim aneksom – v konkretnem primeru je torej dokument ZZZS pristen,« so nam dejali na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ko smo jih pretekli teden spraševali o originalnosti dokumenta z zneski, ki je krožil po družbenem omrežju.

Omenjene cene obravnave covidnih bolnikov sta predlagala in vključila v aneks k Splošnemu dogovoru za pogodbeno leto 2020 – ki ga je nato vlada tudi sprejela lanskega oktobra – ministrstvo za zdravje in Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije. Tako pravijo na ZZZS.

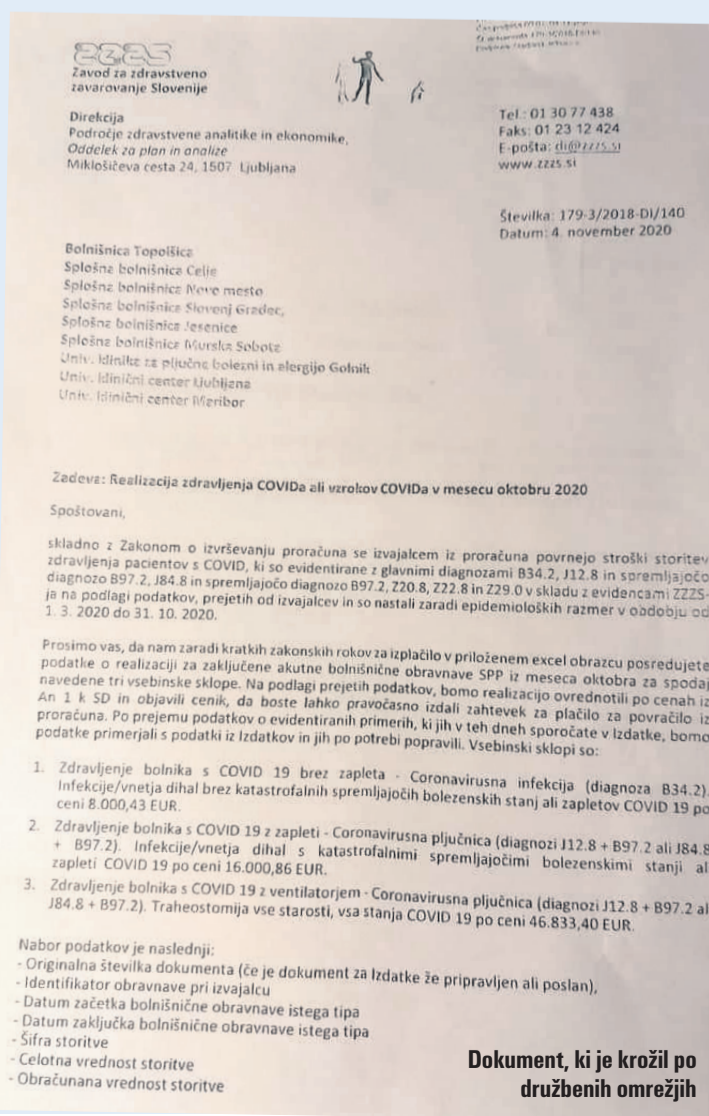
Na ZZZS so nam odgovorili, da je po informacijah, ki jih ima zavod, razrez stroškov za omenjene tri vrste hospitalizacije covidnih bolnikov za ministrstvo za zdravje neformalno pripravilo Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije lani jeseni. »In sicer za maloštevilne

bolnike, ki so bili hospitalizirani v prvem valu epidemije v UKC Ljubljana, Kliniki Golnik in Splošni bolnišnici Novo mesto. Druge regijske bolnišnice takrat še niso zdravile teh bolnikov ali so jih v zelo majhnem obsegu. Ti izračuni so bili torej narejeni za najzahtevnejše klinike in za maloštevilne bolnike, vendar se zdaj še vedno uporabljajo tudi za drugi val epidemije in tudi v regijskih bolnišnicah kljub bistveno večji ekonomiji obsega,« pravijo na ZZZS.

Piko na i bo dala vlada

Dodajajo, da bi bilo treba te cene popraviti: »Saj so sedanje okoliščine bistveno spremenjene. Na podlagi stroškovne študije bi bilo treba izdelati nove cene, ki bodo realnejše in nižje glede na trenutne. Prav tako menimo, da je treba pravila obračunavanja tovrstnih hospitalizacij spremeniti, zato je ZZZS že lani decembra podal pobudo za spremembo opisa teh storitev v okviru splošnega dogovora za pogodbeno leto 2021. O pobudi ZZZS bo odločala vlada na predlog Ministrstva RS za zdravje.«

Da je treba te cene popraviti in jih na novo ovrednotiti, naj bi bilo razvidno tudi iz podatkov iz nekaterih bolnišnic, še poudarjajo na ZZZS, zlasti cene hospitalizacij brez zapletov. »Na to je ZZZS na delovnih sestankih že opozoril ministrstvo za zdravje.« še pravijo na zavodu. Skladno z veljavno zakonodajo mora torej o tej zadevi dokončno odločiti vlada.

Dokument, ki je krožil po družbenih omrežjih

Največ stroškov dela in opreme

V celjski bolnišnici pravijo, da stroškovne analize in drugih analiz covidnih bolnikov po opredeljenih skupinah niso izvajali, saj v trenutni situaciji za to nimajo dovolj kadrov. Dodajo, da je te skupine opredelil ZZS in jim »opredelil cene, ki so navedene«. Navajajo še, da je zavod pri tem sodeloval z Združenjem zdravstvenih zavodov Slovenije. Čeprav so nam na ZZS dejali, da zavod pri določitvi cen ni sodeloval.

»Glede na to, da ZZS pred določitvijo cen zdravstvenih obravnav vedno zelo podrobno preveri in pretehta stroškovne analize zdravljenej, dvomimo, da bi glede na

zahtevnost obravnave tako v kadrovskem, prostorskem kot materialnem smislu za zdravljenje covidnih bolnikov postavil previsoke cene,« še pravijo v celjski bolnišnici.

Splošna bolnišnica Celje je do zdaj v skladu z zakonodajo oddala dva zahtevka za obravnavo covidnih bolnikov.

Prvega je podala za celotni prvi val, v katerem so v bolnišnici zdravili 54 covidnih bolnikov, od tega 11 na intenzivni terapiji. Zahtevke je znašal približno **1,3 milijona evrov**. Plačilo je bolnišnica prejela konec novembra 2020.

Drugi zahtevke je bolnišnica podala za zdravljenje covidnih bolnikov, ki so jih v bolnišnici zdravili oktobra 2020. Ta zahtevke je znašal približno **1,6 milijona evrov**, polovico zahtevka je bolnišnica dobila plačanega, na polovico še čaka.

Za november in december 2020 podatkov o višini obračunov za covidne bolnike v bolnišnici **še nimajo**, saj bodo ti obračuni s strani ZZS narejeni šele konec tega meseca.

Zahtevnost obravnav

Na vprašanje, kaj pomenijo ti zneski pri delu z bolniki, v bolnišnici odgovarjajo, da je zahtevnost obravnave covidnih bolnikov od vstopa v bol-

V jesenskem valu epidemije so v Splošni bolnišnici Celje zdravili več kot 1.350 covidnih bolnikov na štirih navadnih covidnih oddelkih in v covidni intenzivi. Več kot 5 tisoč bolnikov so v tem času obravnavali na za to namenjeni urgenci.

nišnico ali v reševalno vozilo in nato ves čas obravnave zelo visoka. »Zanjo mora bolnišnica zagotavljati veliko dodatnih virov, ki jih za obravnavo bolnikov brez covidja ne potrebujemo. Velikokrat smo že poročali, da smo zaradi epidemije morali v bolnišnici uvesti številne ukrepe, od varovanja do posebne epidemiološke triaže, ki jo izvajajo zaposleni, ki jih na teh delovnih mestih sicer nismo imeli. Vsi bolnišnični oddelki, na katerih se zdravijo covidni bolniki, so bili v določeni meri tudi gradbeno preurejeni.«

Znano je, da so v bolnišnici morali v montažnimi stenami zagotoviti izdelavo filtrov, to so prostori za preoblačenje zapo-

slenih in za prehod iz čistega dela bolnišnice v potencialno infektivno območje bolnišnice, in za fizično pregrado od ostalih delov bolnišnice, na primer v primeru prehodnih oddelkov. »Za urgentno zdravstveno obravnavo smo organizirali dve povsem ločeni urgenci, ki delujeta s podvojenim kadrom, opremo, zdravili in drugim zdravstvenim materialom. Za obravnavo covidnih bolnikov smo morali nabaviti veliko dodatne medicinske opreme, saj skupna uporaba medicinske opreme, ki jo je v »normalnih« razmerah uporabljalo več bolnišničnih oddelkov, v razmerah epidemije ni bila več mogoča,« še pravijo v bolnišnici.

Poleg tega se je v tem času močno povečal strošek osebne varovalne opreme vseh, od zdravstvenih delavcev do zaposlenih v kuhinji in pralnici. »Ocenjujemo, da smo samo za osebno varovalno opremo letos porabili približno tri milijone evrov več kot v letih pred epidemijo,« še dodajajo.

Zahtevki tudi iz Topolšice

Za podatke o tem, koliko zahtevkov za obravnavo covidnih bolnikov so oddali v Bolnišnici Topolšica, smo prosili tudi to bolnišnico, vendar je direktor Bolnišnice Topolšice Jurij Šorli odgovoril, da nam glede na to, da v njihovi bolnišnici ne zdravijo akutnih covidnih bolnikov, na omenjena vprašanja ne more odgovoriti. Na ponovno vprašanje, ali to pomeni, da zahtevkov za povračilo stroškov z obravnavo niso podajali, saj je tamkajšnja bolnišnica, kot je znano, te bolnike vendarle sprejemala, je Šorli odgovoril:

OB ROBU

Previsoki ali pravični?

Cena bolezni je vedno previsoka. Predvsem za bolnika.

Toda ko gledamo številke, povezano s covidom, se postavlja vprašanje, ali jih ne bi bilo treba morda ponovno ovrednotiti. Vprašanje o tem se ne dotika zdravstvenega osebja, ki dela s temi bolniki. Pogosto se zgodi, da je zdravstveno osebje tisto, ki takšne stvari jemlje osebno. Ne. To vprašanje se dotika – sistema.

SIMONA ŠOLINČ

Dotika se osnovnih človekovih vrednot, ki morajo biti prve na lestvici tistih, ki odločajo. Morda ti zneski pokrijejo stroške dela. Ali pač ne. Odgovor je lahko strokoven v okviru bolnišničnega dojemanja obravnave.

Toda če te zneske primerjamo z zneski, ki jih dobijo domovi za starejše za iste covidne bolnike, ko se vrnejo v domove – ali so zneski takrat tudi pravični? Spomnimo, da so bili ravno domovi ena največjih žarišč koronavirusa.

Prav tako je treba vedeti, da so v slovenskih domovih številni stanovalci, ki bi bili v državah z bolj urejenim sistemom dolgotrajne oskrbe zaradi slabega zdravstvenega stanja nastanjeni v negovalnih bolnišnicah. Tam namreč stroške v celoti pokrijejo zdravstvene zavarovalnice oziroma zdravstvena blagajna. Tako pa je cena oskrbe v domovih – tudi covidnih bolnikov po vrnitvi iz bolnišnic – na ramenih stanovalcev in svojcev. Je to cenejše za državo?

Denar je vedno občutljiva tema. Ko se vprašanja nanašajo na denar, nikoli ni popolnoma jasnih odgovorov ali zadovoljstva tistih, na katera so vprašanja naslovljena. Ta tema je odprla še naslednje: kakšna je vrednost ostalih obravnav bolezni ali kakšna je slaba volja zaradi iztrošenosti opreme. A ta trenutek so ta vprašanja – sicer pomembna za raziskavo – le odmik pozornosti od trenutne situacije zaradi cen covidnih bolnikov. Epidemija bo naplavila še marsikaj.

»V zadnjem letu smo pri nas obravnavali približno 200 bolnikov v fazi kužnosti zaradi covidja-19. Zahtevki so bili podani v skladu z navodili – glede na bolezenske znake.« Izračuna, kot so nam ga poslali iz celjske bolnišnice, Šorli ni poslal.

»Pri ceni obravnave se je najprej treba vprašati, zakaj ostali bolniki niso ustrezno ovrednoteni in zakaj so stroški obravnave covidnih bolnikov ocenjeni tako visoko. Težavo predstavlja vodenje bolnika po izteku kužnosti,

ko potrebuje še veliko oskrbe, ki ni stroškovno pokrita,« dodaja Šorli. Slednje je prav tako stvar razprave glede na morebitne zaplete po preboleli koronavirusni boleznii, a naše vprašanje se je tokrat nanašalo na zahtevke o obravnavi covidnih bolnikov. Ker zneska iz zahtevka nismo prejeli, nestrokovni izračuni kažejo, upoštevajoč število »približno 200«, da bi lahko znesek znašal 1,6 milijona evrov, če ob tem upoštevamo najnižji znesek – za obravnavo bolnikov brez zapletov ...

Jih je drugi val presenetil?

»Zadnje poletje smo preživeli sorazmerno mirno. Spraševali smo se, ali bomo doživeli drugi val. Glede na tedanje razmere sploh nismo podali predlogov za spremembe cen hospitalne obravnave covidnih bolnikov. 27. avgusta lani smo s partnerji končali arbitražo za sprejem aneksa št. 1 k splošnemu dogovoru in čakali na odločitev vlade o spornih vprašanjih,« pravijo v Združenju zdravstvenih zavodov Slovenije. Kot da bi jih drugi val presenetil, čeprav so ga pričakovali – vsi.

»Bolnišnice so opozarjale, da so stroški zdravljenja hospitaliziranih bolnikov izrazito prenizko ovrednoteni. O tem smo obvestili ministrstvo za zdravje in ZZS ter predlagali, da bi se dogovorili o ustreznem vrednotenju. Nato smo v skladu z dogovorom pozvali Kliniko Golnik, UKC Ljubljana in Splošno bolnišnico Novo mesto, naj pripravijo izračune cen zdravljenja covidnih bolnikov,« dodajajo. V času priprave izračuna je bilo v Sloveniji hospitaliziranih 62 bolnikov, od tega 11 na intenzivni negi.

So zneski previsoki?

Bolnišnice uveljavljajo zahtevke za obravnavo bolnika po možganski kapi v povprečni višini 5.500 evrov, za srčno operacijo z žilno opornico 4.400 evrov, za zamenjavo kolka pri bolniku 6 tisoč do 8 tisoč evrov.

So torej zneski za obravnavo covidnih bolnikov previsoki? Med argumenti za visoke cene v združenju vidijo predvsem to, da so zaradi nevarnosti okužbe v bolnišnicah morali vzpostaviti posebne oddelke z vsjo potrebno infrastrukturo in kompletno kadrovsko zasedbo. Hkrati tudi zaradi težalnih dobe covidnih bolnikov, ki je daljša v primerjavi z bolniki brez koronavirusne bolezni.

»Po drugi strani iz bolnišnic poročajo o mnogo težjih potekih bolezni, kar potrjuje tudi število umrlih. Če torej (žalostna) ekonomija obsega znižuje stroške, jih težji primeri in dodatni zapleti povečujejo,« dodajajo v združenju. Poudarjajo še, da odgovor na vprašanje, ali so cene treh covidnih storitev postavljene previsoko, lahko poda samo podrobna analiza stroškov. Menimo, da je v slovenskem zdravstvu

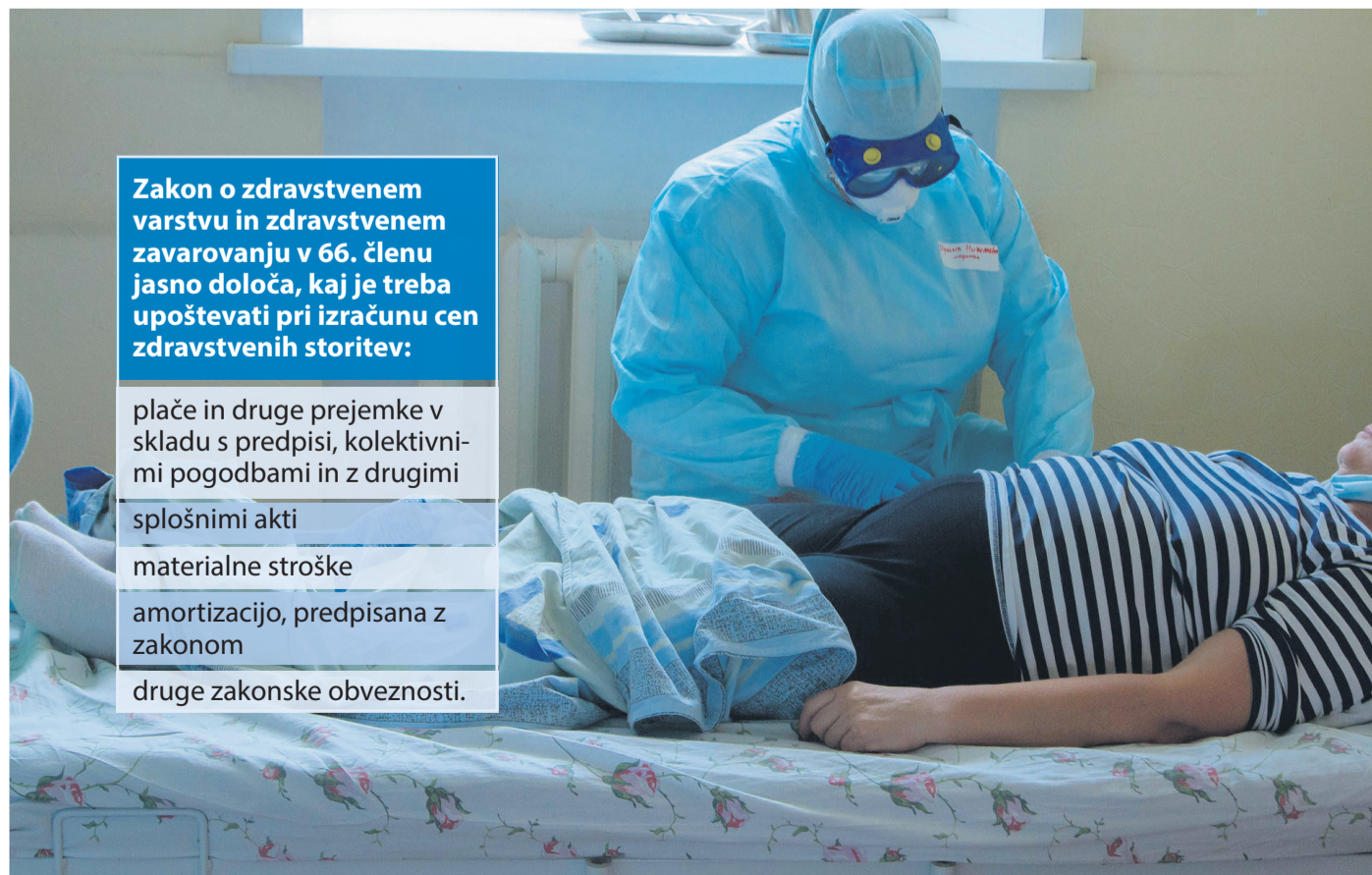
precej (bolj) perečih tem,« še navajajo v združenju.

Tu omenjajo cene, ki sploh ne pokrivajo stroškov dela.

Izpostavljajo prve preglede, ki stanejo 10 do 15 evrov, medtem ko pri zasebnikih te cene dosega razpon med 60 in 120 evrov. »Več let zapored plačnik pri izračunih cen ni upošteval plačne lestvice, ki

jo je s sindikati izpogajala vlada v letih 2016, 2017 in 2018. To je bilo odpravljeno šele kasneje. Zlasti bolnišnice še vedno živijo »na škrge, iztrošenost opreme je 83-odstotna, v zadnjih letih so vsa-

ko beležile visoke izgube v poslovanju. Ni bistvena samo višina plače. Velik razlog za nezadovoljstvo zaposlenih sta tudi zastarela oprema in slabi delovni pogoji,« še pravijo v združenju.

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju v 66. členu jasno določa, kaj je treba upoštevati pri izračunu cen zdravstvenih storitev:

plače in druge prejemke v skladu s predpisi, kolektivnimi pogodbami in z drugimi

splošnimi akti

materialne stroške

amortizacijo, predpisana z zakonom

druge zakonske obveznosti.

Poplaz se je vrnil, izgubil vse, pravi, da bo dokazal svoj prav

Vegradova bomba spet na sodišču

V celjske sodne dvorane se natančno po desetih letih vrača sojenje Bojanu Poplazu. 1. septembra 2010 naj bi na vrata takratne poslovne stavbe Vegrada v Velenju namestil ročno bombo. Ta ni eksplodirala. Sodna obravnava bi se morala ponovno začeti pred 14 dnevi. Poplaz je v Celje prišel iz Nemčije, a ostal pred vrati okrožnega sodišča, saj je bila obravnava preklicana. »Ko se bo začelo sojenje, bom dokazal, da z dogajanjem v Vegradu nisem povezan,« nam je dejal.

SIMONA ŠOLINIČ

Primer Vegradove bombe je bil pred desetimi leti eden odmevnejših sodnih postopkov v Sloveniji. Obtožnica Poplaza bremeni, da je »... z namenom zastraševanja z nevarnim sredstvom izvedel nevarno dejanje ... / ... da bi nastala škoda tako na objektu kot opremi kakor tudi nevarnost za več ljudi v Vegradu ...«. Takrat so mu sodili torej za dve kaznivi dejanji: za nedovoljeno proizvodnjo in promet z orožjem in za povzročitev splošne nevarnosti, za kar mu je grozila večletna zaporno kazen. Sojenje se takrat ni končalo, ko se bo spet začelo, bo znano, ali je morda katero kaznivo dejanje celo zastaralo oziroma ali je obtožnica morebiti v katerem delu spremenjena.

Bomba, ki ni eksplodirala, ni bila namenjena Tovšakovi

Spomnimo, da so Poplaza po tem dogodku hitro izsledili in ga poslali v pripor. Zanimivo je, da mu nikoli niso očitali, da bi z bombo želel komu streči po življenju. Niti Hildi Tovšak ne, ki je bila takrat »glava« v Vegradu. Ugotovljena dejstva v preiskavi takrat niso dala podlage za sklepanje, da bi nameraval obdolženec komurkoli vzeti življenje ali kogarkoli telesno poškodovati. Zato se je tožilstvo omejilo na tisto, kar naj bi bilo obdolžencu zane-

sljivo dokazano, in sicer da je ravnal z namenom zastraševanja.

V sodnem procesu je kar nekaj lukenj, ki so že takrat dopuščale možnost Poplazovi obrambi, da je pokazala na krhkost dokazov. Kriminalisti nikoli niso ugotovili, da je obtoženi poslovno povezan z Vegradom ali da je s tem podjetjem v kakršnemkoli dolžniško-upniškem razmerju. Za nevarnega so ga imeli tudi zato, ker naj bi bil v tujski legiji, a Poplaz je že pred leti povedal, da je bil v tej vojaški enoti le tri mesece in da se je tam naučil predvsem likanja in korakanja.

V sodnem postopku pred desetletjem je bil na sodišču predstavljen tudi posnetek videonadzorne kamere, na katerem je posnet domnevni storilec. A so bili posnetki tako slabi, da niso omogočali identifikacije. Nato se je zapletalo tudi z iskanjem originalnih računalniških diskov, na katerih so bili posnetki shranjeni ... Pričanja sodnih izvedencev so kazala tudi na to, da so bile biološke sledi na dokazih slabe in nekateri dokazi celo »kontaminirani«. Kot je takrat povedal forenzični preiskovalec, ki je laboratorijsko pregledal lepilni trak, s katerim je bila oblepljena bomba, so na njem našli DNK dveh oseb. »Večinski del« teh sledov naj bi bil Poplazov, čigav pa je bil

drugi del – tega v laboratoriju niso preiskali.

Eksperimenti v priporu

Sodni postopek je bil odmeven tudi zato, ker je med sojenjem Poplaz trdil, da bomba, ki je bila nastavljena na vrata, ne bi mogla eksplodirati, in sodišču podal predlog, da bi to z eksperimentom dokazal v sodni dvorani. Poplaz je poskušal dokazati delovanje fizike predvsem pri izogrevanju dveh cigaret, ki sta bili na eksplozivni napravi. Njuno dogorevanje bi povzročilo eksplozijo, vendar sta cigareti ugasnili istočasno in na enakem mestu, zato je do velikega poka ni prišlo. Zato je Poplaz kar v priporu izvajal empirični poskus s cigaretami. In če se takšno početje morda zdi komu smešno, ga tako ni dojemal Poplaz, saj je menil, da bi lahko ovrigel nekatera mnenja, ki so jih postavili tožilci v obtožnici. »Moje orožje sta papir in tinta, ne eksplozivna sredstva. Gre le za to, da dokažem, na osnovi katerih izmišljenih podatkov in konstrukta izvajajo dokaze pristransko in manipulativno! Zakaj se krši zakon v škodo obtoženega?« se je takrat spraševal Poplaz. Svoja izračunavanja je na sojenju dokazoval tudi z grafi, a poskusa v sodni dvorani mu sodnica ni dovolila.

»Nisem kriminallec!«

S Poplazom smo se pred dnevi pogovarjali v Celju, ko je prišel na obravnavo, ki je bila nato preklicana. Meni, da je bil v javnosti izpostavljen kot najhujši kriminallec. »Trdno sem prepričan, da bom dokazal svoj prav. Takrat sploh nisem vedel, kaj je Vegrad, nikoli nisem sodeloval s tem podjetjem. Branil se ne bom z

molkom, saj bi to pomenilo, da sem kriv. A nisem,« nam je dejal. Poplaz je namreč takrat bival tudi v Nemčiji. Po primeru Vegrad pa je v Nemčiji moral odslužiti osemletno zaporno kazen. Ko so ga v Celju izpustili iz pripora, ker je moral v tujini skrbeti za mamo, so ga v Nemčiji prijeli zaradi sodelovanja pri ropu banke.

»Ker sem se moral večkrat voziti k mami v tujino, kar je finančno velik zalogaj, sem pač vozil še koga, da je bilo lažje. Takrat sem vozil dve osebi, ki sta nato oropali banko, na zaslišanju pa sta dejali, da sem ju nagovarjal k ropu,« pravi. Očitali so mu, da sta storila celo prenočila pri njegovi mami, a na sodišču se je izkazalo, da njunega DNK v njenem stanovanju niso našli. Kljub temu so ga obsodili z navedbo, da ljudje puščajo za seboj različne sledi in četudi DNK od storilcev niso našli, to še ne pomeni, da tam nista bila. »To je absurd,

tudi policist je v sodnem postopku po preiskavi dejal, da so napačno gledali koordinate mojega vozila in na podlagi tega napačno dokazovali, da sem se nahajal na točno določenem prostoru,« dodaja Poplaz. Pravi, da je razočaran nad nemškimi sodnimi sistemom: »Ne želim, da me imajo ljudje

za kriminalca. Gre za princip. Nikoli nisem pred ničemer bežal, prišel sem tudi v Slovenijo, ker so me vabili na sojenje za Vegrad. Imam zaupanje v slovensko sodstvo. Upam in verjamem, da bo sojenje pošteno in da bom dokazal svojo nedolžnost. Tukaj sem izgubil vse. Verjamem pa v pravico.«

Divjala po avtocesti in v naselju

V petek dopoldne so policisti na avtocesti ustavili 20-letnega romunskega voznika osebnega vozila, ki je na avtocestnem viaduktu Slatina pri omejitvi hitrosti 100 km/h vozil 172 km/h. V takojšnjem postopku mu je sodnica izrekla 1.200 evrov kazni in stranski ukrep 9 kazenskih točk.

Dan kasneje so policisti na Bežigrasjski cesti v Celju ustavili 24-letnega voznika, ki je v naselju vozil 111 km/h. Začasno so mu odvzeli voziško dovoljenje in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo. Zoper njega so podali tudi obdolžilni predlog. Za očitani prekršek je predpisana kazen 1.200 evrov in 18 kazenskih točk.

Povzročitelja bodo ovadili

Konec preteklega tedna se je na lokalni cesti Grobelno-Platinovec zgodila huda prometna nesreča. Povzročil jo je voznik začetnik, ki je imel v krvi malo manj kot promilo alkohola. 19-letni voznik, ki je vozil iz smeri Grobelnega proti Platinovcu, je izgubil oblast nad vozilom in zapeljal levo čez vozišče. Od tam ga je zaneslo po hribu navzdol, kjer se je vozilo prevrnilo in ob trčenju v drevo obstalo obrnjeno na streho. Poleg voznika so bili v vozilu še trije potniki. Eden od njih se je v trčenju hudo poškodoval. Zaradi povzročitve prometne nesreče bodo policisti 19-letnega voznika kazensko ovadili.

Zagorelo v dveh hišah

V petek je zagorelo na območju Žegra. Okoli 8. ure zjutraj je zagorelo ostrešje stanovanjske hiše. Do požara je prišlo, ker je močan veter iz dimnika pod strešnike odpihnil žareče saje. Požar je uničil del ostrešja. Tuja krivda je izključena, poškodovan ni bil nihče. Gorelo je tudi v Andražu nad Polzelo. Ognjeni zublji so izbruhnili v kuhinji stanovanjske hiše. Do požara je prišlo zaradi pregretja kovinske stranice peči na drva, zaradi česar se je vnel lesen element ob peči. Ogenj se je nato razširil še na ostale kuhinjske elemente.

SŠol

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Praznovanje dneva svobode pred magistratom v Celju,
6. 11. 1918 (Muzej novejšje zgodovine Celje)

*dan svobode v
Celju, 6. 11. 18.*

Primorski Slovenci na Celjskem po letu 1918 (1)

Nova doba, novo življenje

11. novembra 1918 se je s podpisom premirja v Compiègu v Franciji končala prva svetovna vojna. Dolga štiri leta vojskovanja so za seboj pustila mnogo mrtvih in ranjenih vojakov, ogromno opustošenje, pomanjkanje, lakoto, zaradi slabe higiene so se razširile nalezljive bolezni. Z razpadom velikih cesarstev in nastankom novih držav se je popolnoma spremenila politična podoba Evrope. Željo po družbeni in politični spremembi ter nezadovoljstvo z dotedanjo ureditvijo so na prvi seji avstrijskega parlamenta v vojnem času, 30. maja 1917, jasno izrazili tudi južnoslovanski poslanci, združeni v Jugoslovanskem klubu. V njihovem imenu je dr. Anton Korošec, predsednik Jugoslovanskega kluba, prebral znamenito Majniško deklaracijo, v kateri je bilo zapisano, da želijo Slovenci, Hrvati in Srbi živeti v skupni avtonomni državi znotraj monarhije. V Sloveniji se je začelo množično podpisovanje izjav v podporo omenjeni deklaraciji, čeprav je avstrijska vlada zahtevo o njenem sprejetju jeseni 1917 zavrnila. Leta 1918 je podpora prerasla v množično deklaracijsko gibanje, v mnogih krajih na Štajerskem so bila velika ljudska zborovanja. 4. februarja 1918 je bilo veliko zborovanje tudi v Celju pred hotelom Beli vol. Mestna policija je z županom in s predstojnikom magistrata hotela prestrašiti udeležence

zborovanja, vendar ji to ni uspelo.

Kriza na družbenem in političnem področju v letu 1918 se je stopnjevala in privedla do razpada monarhije Avstro-Ogrske. V Ljubljani so združene politične stranke avgusta 1918 ustanovile Narodni svet – nadstrankarsko politično organizacijo, ki je izražala voljo slovenskega naroda do samoodločbe in ustanovitve jugoslovanske države. 29. oktobra 1918 je bil izdan razglas o ustanovitvi svobodne jugoslovanske države Slovencev, Hrvatov in Srbov. Dva dni kasneje je bila na predlog Narodnega sveta v Ljubljani imenovana vlada za Slovenijo, ki je združevala predstavnike vseh tedanjih delujočih političnih strank: Slovenske ljudske stranke, Jugoslovanske demokratske stranke in Jugoslovanske socialnodemokratske stranke.

Tudi v Celju je naraščalo uporniško vzdušje. 27. oktobra 1918 so mobiliziranci 87. pešpolka, ki so bili nameščeni v Celju, odpovedali poslušnost nemškim oblastem. Naslednji dan je bil v Narodnem domu v Celju sestanek, kjer sta se nadporočnik Ivo Sancin in predsednik celjskega Narodnega sveta dr. Ernest Kalan s slovenskimi oficirji in podoficirji dogovorila o prevzemu poveljstva celjskega pešpolka. 1. novembra 1918 je bila v celjski vojašnici svečana prisega pod sokolskim praporom novi Državi SHS in celjskemu Narodnemu svetu (ki je prevzel začasno

upravo mesta). Poveljnik slovenskih vojakov je postal nadporočnik Ivo Sancin. V tem kriznem obdobju so vzporedno z vojsko zelo pomembno vlogo imeli tudi celjski Sokoli na čelu z Jožetom Smertnikom. Že 26. oktobra 1918 so se povezali z žandarmerijo v Celju in okoliških občinah ter organizirali narodno stražo, ki je na železniških postajah skrbela za varnost, prehrano in prevzem vojaškega materiala velikega števila vračajočih vojakov z italijanske fronte. Zaradi pomanjkanja vojakov v vrstah narodne straže sta nadporočnik Ivo Sancin in celjski Narodni svet 3. novembra 1918 izdala poziv za vstop k orožništvu.

6. novembra 1918 je sledil še prevzem civilne uprave. Iz Ljubljane je po naročilu Narodne vlade, ustanovljene 1. novembra, prišel v Celje dr. Friderik Lukman in ob prisotnosti celjskih predstavnikov Narodnega sveta prevzel okrajno glavarstvo in kot vladni komisar tudi gerentsko upravo mesta. S tem je prenehala vloga celjskega Narodnega sveta kot začasnega slovenskega upravnega organa v mestu, odstopila je nemška občinska uprava z županom na čelu. Pred stavbo celjskega magistrata, na kateri so izobesili slovensko zastavo, se je zbrala množica ljudi, ki je praznovala osvoboditev mesta.

Se nadaljuje ...

Darja Jan
Muzej novejšje
zgodovine Celje

www.kamra.si

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje.

ALBUM S CELJSKEGA

Atijeve sanke s 50+

Tudi če je sonce vztrajno topilo sneg in je trava s krtinami bodla na površje, je bil zimski čas bolj ali manj bogat s snegom ter zato namenjen sankanju na saneh, ki jih je naš ati v mladosti naredil zase. Za njim smo jih nasledile in z veseljem uporabljale njegove tri hčere, danes na njih sankajo njegove vnukinje in vnuk. Sneg je skopnel, mi smo zrasli, a nikoli prerasli sani, ki štejejo že več kot petdeset zim.

Foto: Martin Šuster
Prispevala: Petra Kolšek

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje, info: srecko.macek@knjiznica-celje.si, medijski pokrovitelj: Novi tednik, vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

Tanja Šuster (poročena Knafelc) in Petra Šuster (poročena Kolšek), Tevče pri Laškem, 1982

novi tednik

Vedno z menoj!

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Informacije
o panelih, ogledih,
predračunih . . . :
064/155-542
in sprotne informacije o akcijah
na FB:
irogrevanjepaneli.

**Nekaj prednosti,
zakaj izbrati
IR-panele Tipping
Ecosun:**

nizki stroški investicije in
namestitve

brez vzdrževanja in brez
obrade

do 30 do 60 odstotkov
manjša poraba energije

učinkovitost skoraj 100
odstotkov

IR-gretje omogoča
takojšnjo in neposredno
toploto

čisto in tiho delovanje

consko gretje, tudi pri
visokih stropih (do 10 m)

preprečevanje plesni

IR-valovanje pozitivno
vpliva na zmanjševanje
napetosti v mišicah,
zmanjšuje živčno razdra-
žljivost in občutljivost,
povečuje tudi presnovo

montaža in dobava na
območju celotne Slove-
nije, Hrvaške in Avstrije

montaža tudi v počitni-
ških stavbah z vklopom
ogrevanja s pomočjo
kratkih sporočil

IR-panele Tipping Ecosun – ekonomični, zdravju prijazni, sodobni paneli prihodnosti

Ko govorimo o IR-ogrevanju, govorimo o električnem naravnem, zdravem in varčnem načinu ogrevanja, saj gre za popolnoma naravno in človeku prijazno energijo. Valovi, o katerih govorimo, nas grejejo neposredno in posredno, kar nam daje prijeten in topel občutek že pri nižjih temperaturah kot pri klasičnem ogrevanju.

V zdravstvene namene energijo IR-valovanja že desetletja uporabljajo predvsem za zdravljenje bolečin v mišicah

in sklepah. V porodnišnicah so inkubatorji pogosto opremljeni z infrardečimi sistemi za ogrevanje, da novorojenčkom vzdržujejo zdravju prijazno toploto. Dolgi infrardeči valovi IR-ogrevanja tudi izsušujejo vlago zidov, preprečujejo plesni in na

človeka vplivajo pozitivno, saj energija žarkov izboljša zdravje in učinkovitost celic. Pri pravilni namestitvi panelov v prostoru, pri čemer vam bomo z veseljem svetovali, je lahko prihranek pri porabi energije za ogrevanje 30- do 60-odsto-

TIPPING d.o.o., Maribor
tel: 064 155 542, mail: tipping.mb@siol.net

IR - OGREVANJE TIPPING

Ogrevajte že danes z IR paneli TIPPING,
tehnološkim ogrevanjem prihodnosti!

BIRO bit
DIGITALIZIRAJTE
POSLOVANJE
www.birobit.si
Canon

verteks VZD
STORITVE NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU
TER VARSTVA PRED POŽAROM
VERTEKS VZD d.o.o., Medlog 15, 3000 Celje
vzd@verteks.si, 051 610 121, 040 802 156
Zdravi in zadovoljni zaposleni so
ključ do uspeha, zato je pomembno,
da zagotovimo varno, zdravo in
kakovostno delovno okolje.
www.verteks.si

GRADBENA TRGOVINA
GRADBENA TRGOVINA D.O.O.,
Spodnje stranice 16, 3206
tomaz@gradbena-trgovina.si
www.gradbena-trgovina.si T: 051 612 666, 070 96 99 55
IZDELAVA FASAD
SALON KERAMIKE
GRADBENI
MATERIAL

AKCIJA
velja od 1.2-14.2
Prekajena
zadnja krača
1,99€
www.fingust.si
03/492-71-30
Cesta na ostrožno 22, Celje
FINGUŠT
MESNINE ŠTAJERSKE
PRAGERSKO

ten. Še posebej priporočamo ta način ogrevanja za starejše in težje gibljive osebe.

Podjetje Tipping se že nekaj let ukvarja z inovativnim ogrevanjem z IR-paneli, kjer infrardeči valovi ogrevajo predmete in živa bitja, kot je to pri ogrevanju Zemlje s soncem. Prostor se segreje brez dvigovanja prahu in izsuševanja zraka, kar je običajno pri navadnih radiatorjih. Pozitivni učinki se zato pogosto kažejo v zmanjšanju alergij in boleznih dihal.

Pri izbiri panelov mora biti posebna pozornost usmerjena na primerno moč in obliko. Pritrdimo jih lahko na strop ali steno, predvsem je treba vnaprej določiti umestitev v prostor. Namestitev panela lahko spremeni porabo energije tudi za tretjino. Na trgu je ponudba panelov zelo različna, prav tako njihova kakovost. V podjetju Ti-

ping priporočajo panele evropskih proizvajalcev. Izkazalo se je, da določeni paneli iz Azije niso dosegali pravih valovnih dolžin in so se pregrevali ter upogibali, čez čas se jim je pri enaki porabi električne energije ogrevalna moč precej zmanjšala. Lastnik stavbe lahko sam namesti panel, še posebej, če gre za panel ali dva. Če jih je več, jih je treba strokovno razporediti po prostoru in jih ustrezno namestiti.

Ker nas infrardeče ogrevanje greje tudi neposredno, imamo prijeten, topel občutek že pri temperaturah, ki so za 2 do 4 stopinje nižje kot sicer. Recimo, če smo navajeni na sobno temperaturo 22 stopinj Celzija, bomo pri uporabi IR-gretja termostata lahko nastavili na 19 do 20 stopinj. Pri tem vsaka stopinja manj prinese prihranek do 7 odstotkov.

Strokovni sodelavec za tržno-administrativno podporo in javne razpise (m/ž) (Paka pri Velenju)

Od kandidata pričakujemo VI. stopnjo izobrazbe ekonomske smeri, 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, poznavanje in uporaba MS Office orodij, e-računov, samoiniciativnost, odgovornost, natančnost, pripravljenost na učenje, dobre komunikacijske veščine, zaželeno poznavanje računovodskih principov in programov, zaželene izkušnje z javnimi razpisi in prijava nanje. Kandidatu nudimo stimulatívno plačilo z vsemi dodatki, dopoldanski delovni čas, pogodbo za določen čas 1 leta z možnostjo podaljšanja. Prijave zbiramo do 15. 2. 2021. LKK, d. o. o., Paka pri Velenju 63, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

CNC-operater na laserskem in krivilnem stroju (m/ž) (Nova Cerkev)

Zaposeliti želimo začetnika, ki ima tehnično izobrazbo ali predznanje (poznavanje osnov oblikovanja kovin), pri čemer ne potrebuje izkušenj. Vseh opravil, ki jih bo v okviru svojega delovnega mesta opravljal, ga bomo naučili. Želimo, da se kandidat nauči izvajati delo po naših merilih, zato pričakujemo dosledno, natančno in vztrajno osebo, pripravljeno na učenje novih veščin. Kandidatu nudimo pogodbo za nedoločen čas s poskusnim obdobjem 3 mesece, delo v sodobnem in urejenem podjetju, ki sledi certificiranim standardom kakovosti ISO 9001:2008. Prijave zbiramo do 22. 2. 2021. Šeško, d. o. o., Socka 33, 3203 Nova cerkev. Več informacij na www.trgotur.si.

Samostojni računovodja (m/ž) (Arclin)

Od kandidata pričakujemo nujno poznavanje in preverjanje materialnih zalog v proizvodnji in razkniževanje, 10 let delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, smisel za ekonomsko poslovanje podjetja, vsaj VI. stopnjo izobrazbe, smer računovodstvo oz. podobno področje, samostojnost in samoiniciativnost – pričakujemo osebo, ki bo samostojno opravljala delo in bo izjemno natančna – pri delu s številkami pričakujemo izjemno natančnost, saj le tako lahko zagotavljamo kakovostno opravljeno delo navznoter in navzven. Prijave zbiramo do 15. 2. 2021. Magles, d. o. o., Arclin 33, 3211 Škofja vas pri Celju. Več informacij na www.trgotur.si.

Poslovodja (m/ž) (Žalec)

Pričakujemo vsaj 2 leti delovnih izkušenj, srednjo splošno izobrazbo smeri ekonomski tehnik ali trgovinski poslovodja, natančnost, odgovornost, inovativnost, znanje nemškega jezika, znanje dela z računalnikom, MS Office, zaželeno Panteon, timsko osebo, ki je zanesljiva in dokonča

projektno delo. Nudimo pogodbo za nedoločen čas s preizkusnim obdobjem 6 mesecev, zaposlitev za poln delovni čas; dopoldanski delavnik od 8. do 16. ure. Prijave zbiramo do 15. 2. 2021. Vi-ja, d. o. o., Gotovlje 111c, 3310 Žalec. Več informacij na www.trgotur.si.

Natakar (m/ž) (Velenje)

Delovne naloge bodo zajemale strežbo tradicionalne kitajske hrane, pijače in ostalih napitkov. Pričakujemo vsaj 1 leto delovnih izkušenj na področju strežbe hrane in pijače, urejenost, komunikativnost, ročne spretnosti, natančnost in delovno vztrajnost. Nudimo zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja in urejeno delovno okolje. Xi-hu, d. o. o., Partizanska cesta 1, 3320 Velenje. Prijave zbiramo do 6. 2. 2021. Več informacij na www.trgotur.si.

Orodjar (m/ž) (Šmartno pri Slovenj Gradcu)

Opis delovnih nalog: izdelovanje orodij za brizganje plastike oziroma izpopolnjevanje orodij (rezka-

nje, struženje, brušenje, vrtanje), sodelovanje pri snovanju, razvoju, oblikovanju in preizkušanju orodij in delovnih priprav, izdelovanje zahtevnejših orodij, nadomestnih delov, skladiščenje in vzdrževanje orodij. Od kandidatov pričakujemo vsaj 2 leti delovnih izkušenj, samostojno opravljanje svojega dela. Prijave zbiramo do 15. 2. 2021. Daplac, d. o. o., Legen 23, 2383 Šmartno pri Slovenj Gradcu. Več informacij na www.trgotur.si.

Delavec v proizvodnji (m/ž) (Velenje)

Opis delovnega mesta: 3-izmenjsko delo v urejeni proizvodnji, obdelovanje in priprava plastičnih polizdelkov za nadaljnjo uporabo. Od kandidatov pričakujemo pripravljenost na večizmenjsko delo, občasno tudi ob sobotah, upoštevanje navodil, pridnost, marljivost in natančnost. Kandidatom nudimo neposredno zaposlitev pri naročniku, redno mesečno plačilo z izplačilom potnih stroškov in nadomestila za prehrano. Prijave zbiramo do 31. 1. 2021. Lepplast, d. o. o., Preloška cesta 1, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Kdo bo v letu 2021 »na tapeti« pri davčnih inšpektorjih?

FURS je 18. januarja 2021 javno objavil kriterije za določanje prednostnih inšpekcijskih nadzorov, ki jim bodo davčni inšpektorji sledili letos. Če upoštevamo, da je inšpektorjev približno 425 (po podatkih FURS) in poslovnih subjektov (po podatkih Ajpesa) približno 223 tisoč, je mogoče verjetnost, da bo davčni inšpektor potrkal na vaša vrata, precej nizka. Če se najдете v katerem od spodaj opisanih področij, ki jih je FURS ocenil na podlagi analize tveganja, t. i. objektivnih kriterijev ter drugih metod, se verjetnost za obisk davčnega inšpektorja hitro poveča. Povzetek področij, ki so izpostavljena:

Uveljavljanje pomoči in oprostitev, vezanih na PKP-ukrepe (lahko tudi kot del davčne inšpekcije drugega področja).

DDV: davčni vrtiljaki z uporabo orodja za analizo transakcijskih mrež, oprostitev plačila DDV pri dobavah blaga znotraj EU (FURS podatke pridobiva na podlagi mednarodne izmenjave), sistemske utaje DDV, družbe, ki naj bi bile po stališču FURS ustanovljene ali prodane z namenom izvajanja davčnih goljufij, uveljavljanje odbitka DDV na podlagi fiktivnih računov, pridobitev ID za DDV, spletna prodaja, storitve dostave blaga pri spletni prodaji, trgovina s prevoznimi sredstvi in cestni prevoz blaga.

DDPO: družbe, ki so prenehale po skrajšanem postopku, investicijske olajšave in olajšave za raziskave in razvoj, poslovanje z davčnimi oazami (tudi glede poročanja o čezmejnih aranžmajih – DAC6), davčne zlorabe, vpis v register dejanskih lastnikov, gotovinsko poslovanje.

Transferne cene: velik obseg poslovanja s povezanimi osebami, pri čemer zavezanec izkazuje pre nizko davčno osnovo. FURS ocenjuje smiselnost davčne inšpekcije tudi na podlagi vprašalnikov, ki jih prejmejo na novo registrirani zavezanec.

Davki in prispevki od dohodkov fizičnih oseb iz zaposlitve: napoteni delavci v tujino, izplačevanje povračil stroškov zaposlenim, zavarovalna podlaga 040 (družbenik, ki je hkrati direktor), boniteta ob uporabi službenih vozil v zasebne namene.

Nenapovedani dohodki: ponovni postopki nadzora zaradi razveljavitve 70-odstotne obdavčitve in obdavčitve nenapovedanih dohodkov, ki izvirajo iz obdobja pred letom 2009 po odločbi Ustavnega sodišča RS U-I-113/17-40 z dne 30. 9. 2020.

Siva ekonomija: nadzor nad operaterji, ki davčno potrjujejo račune in nimajo ustrezne zavarovalne podlage za delo, gradbeništvo, taksi prevozi, oddajanje sob v turistični najem, gostinstvo, prodaja kmetijskih pridelkov, trgovine, varuške, čistilni servisi, športne dejavnosti, sivi trg umetnin.

Elektronsko poslovanje: registracija tujih subjektov, ki poslujejo preko spleta v Sloveniji, dejavnosti, povezane z digitalnimi sredstvi (kriptovalute).

Davčno potrjevanje računov: podjetja, ki se z istočasnim opravljanjem dejavnosti preko dveh ali več podjetij izogibajo identifikaciji za namene DDV.

Carine: preverjanje skladnosti uvoznih postopkov z EU-zakonom in carinske vrednosti blaga, pravilno uvrščanje blaga v kombinirano nomenklaturu, carinski postopek 42, poreklo blaga in »meursing« kode, e-commerce.

Trošarine: obračunavanje trošarin za pivo, alkohol in alkoholne

Marja Podrižnik

pijače ter goljufije na področju mazalnih olj in tobačnih izdelkov – tudi v sodelovanju z drugimi državami, upravičenost vračil trošarin za komercialni prevoz, ki ga uveljavljajo tujci.

Okoljske dajatve: obračunavanje okoljskih dajatev za komunalne vode in takso ogljikovega dioksida.

Skupna kmetijska politika: izplačana nadomestila Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada, skrbnost lesa in lesenih proizvodov.

Igre na srečo: koncesionarji, pranje denarja, goljufije ali druga kazniva dejanja, nedovoljeno prirejanje spletnih iger na srečo.

Povzeli smo glavna področja, ki jih bodo letos davčni inšpektorji prednostno obravnavali. Seveda druga področja niso izključena, prav tako se bo med letom lahko pojavilo še kakšno področje ali dejavnost, ki bo temeljiteje obravnavano. Lani so veliko pozornosti posvetili npr. transakcijam, ki so povezane z

odkupi lastnega poslovnega deleža. Pričakovati je, da se bo letos nadaljevalo.

Če gledamo statistiko, davčni inšpektorji pogosto ugotovijo nepravilnosti. Kazalnik, ki pove, koliko davčnih nadzorov inšpekcije je bilo končanih z ugotovljenimi nepravilnostmi, pove, da je FURS (v letu 2019) pri 71,3 odstotka vseh inšpekcijskih nadzorov (inšpekcija, preiskave in transferne cene) ugotovil nepravilnost(i). Ob tem se je seveda treba zavedati, da ni nujno, da se davčna inšpekcija konča pri FURS, ampak se lahko nadaljuje na višjih instancah. Ob tem je zanimiva statistika, ki kaže, da je ministrstvo za finance v zadnjih petih letih pritožbam na odločbe FURS ugodilo v približno 22 odstotkih. Če ministrstvo za finance pritožbi ni ugodilo in je zavezanec nadaljeval postopek, je upravno sodišče ugodilo približno 24 % tožb na odločbe FURS. V primeru nadaljnega davčnega inšpekcijskega postopka, in sicer na ravni vrhovnega sodišča, je bilo v zadnjih petih letih približno 18

odstotkov revizij za davčnega zavezanca uspešno končanih.

Statistično gledano je v primeru davčne inšpekcije kar visoka verjetnost, da bo davčni inšpektor pri poslovanju ugotovil kakšno nepravilnost, ampak če bo davčni zavezanec nadaljeval davčni postopek na višjih instancah, se bo ta verjetnost zmanjšala in seveda kaže na to, da je stališče/ravnjanje davčnega zavezanca lahko tudi pravilno. Pričakujemo lahko zahteven in dolgotrajen postopek, pri čemer je dodatno odmerjeno davčno obveznost, 7-odstotne letne obresti in morebitno globo treba plačati že v 30 dneh od izdaje odločbe FURS. Če davčni zavezanec kasneje v postopku uspe, so plačane dajatve (na katere dodajo 8-odstotne letne obresti) zavezanec vrnjene.

Zaradi tega je izrednega pomena, da zavezanec že pri sprotnem poslovanju posebej skrbno obravnava tudi davčni vidik vsakega posla.

Marja Podrižnik,
iConsult, d. o. o.

Martin Čater

Nadomestna kapetanka pri ŽKK Cinkarna Celje Maruša Seničar

Simon Sešlar, trenutno trener mladincev pri NK Celje

Letošnja prireditev Športnik Celja prilagojena sedanjim razmeram

Najboljši Trstenjakova, Čater, košarkarice in nogometaši

Najboljša športnika Celja za leto 2020 sta judoistka Tina Trstenjak in smučar Martin Čater. Na drugi mesti sta se uvrstila atletinja Tina Šutej, ki je postavila državni rekord v skoku s palico, in evropski prvak v balvanih, plezalec Jernej Kruder, na tretji ultramaratonka Nataša Robnik in atlet Luka Janežič. Pri ženskih ekipah je največ točk zbrala članska vrsta Ženskega košarkarskega kluba Cinkarna Celje, med moštvi je slavil Nogometni klub Celje.

DEAN ŠUSTER

Prireditev, v trenutnih razmerah odlično izpeljana, je bila v studiu Televizije Celje. Popestril jo je kvintet Gimnazije Celje - Center.

Dvignil ljudi na noge

Priznanje za Tino Trstenjak, ki bo v Tokiu branila naslov olimpijske prvakinje, je prevzela njena mama Silva. **Martin Čater** je pridrvel iz Kitzbühla. Postal je prvi smučar z lovoriko najboljšega športnika Celja. To mu je uspelo pravzaprav z le eno, a izjemno vožnjo: »Občutki so izjemni. Očitno je moja zmaga dvignila na noge veliko ljudi. Zelo sem zadovoljen, da sem razveselil toliko Celjanov in nasploh Slovencev.« Nadaljevanje po navdu-

šujočem Val d'Iseru je bilo slabše, Martin noče izpostavljati težav z načetim kolenom. Ob pomanjkanju hrustanca se pojavijo neznosne bolečine med pristanki po visokih in dolgih skokih. »Za mano je nekaj resnično zahtevnih tekem na ledenih progah z veliko skoki. Težave so se začele kopičiti. Posledice dogodkov iz prejšnjih let so prišle na plan. Toda zdaj sem spet optimist. Potrudil se bom, da bom ponovil vožnje z začetka sezone. Sledile bodo namreč tekmovalcem bolj prijazne podlage. Prepričan sem, da bodo moji naslednji rezultati boljši, spet vrhunski. Tudi na svetovnem prvenstvu.« 5. in 6. februarja bosta v Garmischu super-

Lepa priznanja za najboljše celjske športnice, športnike in klube. Dobitnikom niso bila izročena, zaradi znanih odlokov so jih prevzeli sami.

veleslalom in smuk za svetovni pokal, le nekaj dni kasneje se bo začelo svetovno prvenstvo v Cortini.

Spremenjen način glasovanja

Nastopiti je morala epidemija, da so kakšno misel na slavnostni pri-

reditvi izrekli tudi športniki. Glede tega smo že skoraj rotili prireditelje, saj le v dvorani Narodnega doma športniki niso prišli do besede. Po lanski blamaži, ko je brez naslova ostala evropska prvakinja Klara Apotekar, se je vodstvo Športne zveze Celje odločilo za spre-

njen način glasovanja. »Po novem pravilniku je izbor kompleksna ter strokovna naloga. Glasovalni sistem je prepuščen poznavalcem športa, to pa so nedvomno klubi, olimpijci, širša športna javnost, novinarji, športni pedagogi, najboljši športniki Celja in športni delavci,« je zapisal sekretar Športne zveze Celje **Hasan Ibrić**. Zanimivo bi bilo izvedeti, kako so omenjeni glasovali. Prvič ni znan točkovni izkupiček ne pri glasovanju za posameznike ne za ekipe. In zato ni čudno, da se pri AD Kladivar sprašujejo, za koliko točk je prvo mesto ušlo Šutejevi, pri RK Celje, koliko jim je po uvrstitvi v osmino finala lige prvakov zmanjkalo do zmage, pri NK Celje, zakaj je najboljši igralec 1. SNL Mitja Lotrič na devetem mestu v knežjem mestu, zakaj je nekaj mest pred njim skoraj neznan športnik ... Dejstvo je, da smo nevtralni glasovalci le športni novinarji. Česar pa nekateri odgovorni nikakor (trmasto) ne priznajo. Na srečo gre le za prestižna priznanja.

Foto: SHERPA

Predsednik ŠZ Celje Branko Črepinšek: »Z glasovanjem smo lahko zadovoljni, saj smo spremenili sistem. Glasovalci so bistveno bolj razpršili glasove. Menimo, da smo na najbolj korekten način dosegli, da so izbrani resnično najboljši športniki. V letu 2020 ni bilo čisto nič normalno, zato je bil vsak športni uspeh še več vreden. Trenažni proces je bil otežen, marsikatero športne dejavnosti so bile ustavljene. Kapo dol našim športnikom, ker imajo voljo v teh pogojih garati za uspehe. Upam, da bo leto 2021 prineslo bolj normalne razmere in nove kolajne.«

Prejemniki posebnih plaket Športne zveze Celje: Miro Kocuvan (zlata plaketa) za 45 let neprekinjenega dela v športu, Milan Kranjc (bronasta plaketa) za 25 let neprekinjenega dela v športu, Celjski šahovski klub za 100 let delovanja, Društvo jadrlnih padalcev Albatros Celje (bronasta plaketa) za 25 let neprekinjenega dela, Srečko Jošt (bronasta plaketa) za 25 let neprekinjenega dela, Košarkarski klub Keleja (bronasta plaketa) za 25 let delovanja, Marko Zorko (zlata plaketa) za 45 let neprekinjenega dela v celjskih košarkarskih klubih, Športni klub Hyong (bronasta plaketa) za 25 let neprekinjenega delovanja, Uroš Kranjc (bronasta plaketa) za 25 let neprekinjenega dela, Uroš Bernard (bronasta plaketa) za 25 let neprekinjenega dela in Janez Hudej (srebrna plaketa) za trenersko delo v Društvu paraplegikov jugozahodne Štajerske od leta 1985.

Z leve stojijo Branko Črepinšek, Simon Sešlar, Luka Janežič, Nataša Robnik, Silva Trstenjak, Martin Čater, Breda Arnšek, Maruša Seničar in Hasan Ibrić.

Podžupanja Mestne občine Celje Breda Arnšek je izpostavila, da je ponosna, ker je Celjanka in je del športnega dogajanja. Lani je MOC 74 društvom namenila 877.500 evrov. Letos bo znesek enak.

S predsednikom organizacijskega komiteja ljubenske tekme Rajkom Pintarjem

»Skakalnico lahko pripravimo v treh dneh«

Na Ljubnem so prireditelji v zahtevnih razmerah izpeljali petkove kvalifikacije, sobotno ekipno tekmo in v nedeljo še posamično. Le malenkost je ločila Slovenijo do dveh zmag.

DEAN ŠUSTER

O ozadju prireditve smo kramljali z Rajkom Pintarjem.

So vas naše tekmovalke dovolj nagradile za vaš trud?

Vsekakor. To je bila pika na i vsem prizadevanjem. Teden je bil težak, vremenske razmere nam niso bile naklonjene. Najbolj so nam delo otežile zahteve za obvladovanje covid-19. Dario za napor so bile dvojne stopničke, krona pa je bila ekipna zmaga naše reprezentance.

Si sploh lahko predstavljate, kako bi gledalci v polnem številu noreli ob ekipni zmagi, ki je nekaj posebnega?

Kar nekajkrat smo pomislili na to. A kaj hočete, tako pač je. Nekaj navijaškega žara iz preteklih let smo imeli posnetega in ga tudi nekajkrat predvajali, a to ni bilo to.

Predpisi FIS so bili zelo strogi, že v četrtek ste morali vsi organizatorji v mehurček v Logarsko dolino.

Mi smo vse še malo bolj zaostri, protokole smo

zapisali sami. Nismo si namreč smeli privoščiti napače. Naša tekma je sledila po daljšem premoru v svetovnem pokalu. Bila je šele druga v tej sezoni. Na sporedu je še veliko tekem in če bi pri nas prišlo do neprevидnosti in popuščanj, bi bila ogrožena celotna sezona. Že tako je odpadlo ogromno tekem. Zahvaljujemo se Andreju Rojniku iz nacionalnega laboratorija, ki je dve noči zapovrstjo analiziral izsledke testov tekmovalk.

Višek sezone bo svetovno prvenstvo. Si lahko glede na dosedanje dosežke naših tekmovalk naslednje leto obetamo olimpijsko kolajno?

V mesecu februarju lahko pričakujemo stopničke v Oberstdorfu, medtem ko je tekmovalje na olimpijskih igrah v Pekingu še dokaj oddaljeno in dotlej se lahko pripeti precej nepredvidljivih stvari. V slovenskem taboru so se morali na primer pred časom soočiti s poškodbama Urše Bogataj in Eme Klinec.

Na Ljubnem se je zdelo,

Rajko Pintar med tekmo pred tremi leti

kot da se je sneg začel topiti takoj po koncu tekme. Ste imeli obilo preglavic?

Mi smo posodobili sistem zasneževanja, zato velikih težav pri pripravi skakalnice sploh nismo imeli. Skoraj stometrsko skakalnico pripravimo v treh dneh. Vreme je bilo dovolj mrzlo, le nekaj stopinj mora biti pod ničlo. Dež za sroke ni prevelika

težava, hujša je topel veter.

Ste eden izmed ključnih členov kluba BTC Ljubno. Član društva je tudi Timi Zajc. Z razdalje se je zdelo, da ste se ustrezno in še pravočasno odzvali in posegli v spor ter požar uspešno pogasili.

Želeli smo zaščititi nadaljnjo kariero obetavnega skakalca. Možni so bili zelo

strogi ukrepi in hudi scenariji. Rezultati zdaj kažejo, da je bilo naše ravnanje pravilno. Celotna afera je žal pustila posledice na psihološkem stanju tekmovalca. Na državnem prvenstvu, ki je pomenil tudi kriterij za uvrstitev na novoletno turnejo, je bil komaj deseti. Po tem ko je začel vaditi v Planici s pomočjo trenerja Janija Gril-

ca in tudi na Ljubnem, pa se je njegova pripravljenost izboljševala. V zadnjih desetih dneh je njegova forma na precej višji ravni. Vsi upamo, da bo v Willingenu pokazal vso svoje znanje. Opozoril bi še na enega našega člana, Andreja Presečnika, tudi on zelo veliko obeta.

Foto: arhiv NT (Andraž Purg - GrupA)

Pangeršičeva četrta med svetovno elito

V Salzburgu se je prejšnji konec tedna končal finale pokala EY 2020 v preskakanju ovir. Vanj se je uvrstilo le šestnajst najboljših jahačev do 25 let na evropski sceni.

Slovenijo je zastopala šestkratna državna prvakinja, Celjanka Nina Pangeršič. Na koncu je osvojila četrto mesto. Vse do zadnjih preizkušanj v zadnjih dveh tednih je s svojim konjem Chamberlainom veljala za eno izmed favoritinj za medaljo.

Ena ovira vse spremenila

Kljub izjemnim nastopom v vseh preizkušnjah in najboljšemu času na tekmi ji je na koncu v skupnem seštevku zmagovalne stopničke odnesla zgolj ena napaka v predzadnjem nastopu, ko je podrla eno oviro. To jo je na koncu stalo celo zlate medalje in prvega mesta v skupnem seštevku. Na zadnjem nastopu na višini 155 centimetrov se je uvrstila na četrto mesto in tako v skupnem seštevku kljub vsemu potrdila odlično četrto mesto. Slavil je Nemeč Niels Carstensen, drugo in tretje mesto pa sta si

Nina Pangeršič in krasni Chamberlain

razdelila Švicarja Bryan Balsinger in Edouard Schmitz.

Še dve leti časa

Ninin trener je Primož Rifelj, ki je tudi predsednik strokovnega sveta za preskakanje ovir pri Konjeniški zvezi Slovenije: »S končnim rezultatom sem seveda zadovoljen. A ostaja malce grenak priokus, saj smo bili ne samo blizu stopničk, temveč tudi zlate medalje. Sezona je bila

naporna, vendar smo uspeli vseskozi držati ustrežno formo, tako Nine kot Chamberlaina. S tem rezultatom smo spet dokazali, da imamo v Sloveniji tako znanje kot tudi dober material za doseganje vrhunskih rezultatov, saj se kosamo res z najboljšimi. Kakorkoli, ni še nič zamujenega, saj ima Nina časa še dve leti, da osvoji tudi eno izmed lovorik na tem tekmovalju.« Njegova varovanka je dodala:

»S četrtem mestom sem seveda zadovoljna. Predvsem sem ponosna na Chamberlaina, ki je svoj del nastopa opravil izjemno. Tekmovanje zaključujem z občutkom, da sem zmago, ki je bila že v mojem dosegu. prepustila tekmelem zaradi malenkosti. Kljub temu se moram zavedati, da sem tekmovala z najboljšimi vrstniki, zato je občutek izjemen.«

DŠ, foto: KZS

Driska, bruhanje in selektorjeve napake

Strah pred sodniki pred odločilno tekmo Slovenije na svetovnem prvenstvu je bil odveč, naši rokometarji so premagali sami sebe. V opravičilo so jim hude želodčne težave pred obračunom z Egipčani, ki se je končal neodločno in s predčasno potjo naših domov.

Selektor slovenske rokometne reprezentance Ljubomir Vranješ je dejal, da so njegovi fantje doživeli le en poraz, pa niso videli četrtfinala svetovnega prvenstva. To drži, a treba je povedati, da so prepričljivo izgubili z Rusi in da niso zmogli premagati zelo oslabljenih Švedov in v odločilni bitki tudi Egipčanov ne. V Kairu je bilo neodločno 25:25. V slovenskem taboru so imeli obilo zdravstvenih težav pred tekmo. Nastop kapetana Jureta Dolenca je bil pod velikim vprašajem zaradi poškodbe prepone, Dragan Gajić, Staš Skube, Borut Mačkovšek in Dean Bombač pa so imeli želodčne težave. Na ogrevanju je povsem omagal še steber obrambe, krožni napadalec Blaž Blagotinšek, v tako zdesetkani zasedbi pa kljub dobri predstavi v prvem in v začetku drugega polčasa, ko so imeli pet golov prednosti, niso dosegli zmage nad gostitelji, ki jim je zagotavljala obstanek na turnirju. V slovenski reprezentanci je bil najbolj učinkovit Blaž Janc s šestimi goli, vratar Klemen Ferlin pa je zbral kar 19 obramb. Kapetan Dolencec je omenjal čudna dogajanja pred začetkom tekme, podrobnosti pa še ni razkril.

Slovenska rokometna reprezentanca je kasneje kritično ocenila organizacijo svetovnega prvenstva v Egiptu in predvsem dogajanje pred odločilno tekmo drugega dela proti domačinom. Kar 12 igralcev se je v roku 24 ur zastrupilo s hrano. Generalni sekretar naše zveze Goran Cvijić je dodal, da ni šlo za virozično, kajti fantje so kričali od bolečin, bruhalo in hiteli na stranišča, kot bi jim šlo za življenje. Prek noči sta obležala Skube in Gajić, tik pred tekmo se je v garderobi od bolečin v lastnih izbljvkah sesedel in bil prepeljan nazaj v hotel Blaž Blagotinšek. Izpostavili so še, da odgovorne na prvenstvu težave slovenske izbrane vrste niso pretirano zanimale. Zanimivo pa je, da so naši rokometarji najboljšo tekmo odigrali tedaj, ko so bili zastrupljeni.

DŠ

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

**ANGELE
OJSTERŠEK**

iz Kopol 159
(30. 5. 1926 – 4. 1. 2021)

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znanem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Zagajšek.

Žalujoči: vsi njeni

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin na tebe
bo vedno ostal ...*

V SPOMIN

16. decembra 2020 je za vedno
zaspala naša draga

**MARIJA
PODGORŠEK**

iz Pepelnega 12 pri Šmartnem v Rožni dolini

Hvala vsem, ki kdaj postojite ob njenem grobu in ohranjate lep spomin nanjo.
Zelo jo pogrešamo.

Žalujoči.

*Vsako jutro sonce vziđe,
na večer se poslovi,
vsak dan v naših srcih
drag in lep spomin živi.*

V SPOMIN

29. januarja bo minilo deset let,
kar nas je zapustil naš ljubljeni

**JOŽE
ČATER**

Pot nas vodi tja, kjer tvoj dom rože zdaj krasijo in sveče v spomin gorijo.
Hvala vsem sorodnikom in prijateljem, ki mu v spomin prižigate svečke in postojite ob njegovem grobu.

Zelo te pogrešam: hči Irma z družino

*Zapel je zvon tebi v slovo,
poln bolečin ostaja spomin,
ostajajo praznina, molk in tišina.*

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi

JOŽEF GORIŠEK

iz Lokavca 18a, Rimske Toplice

Iskreno se zahvaljujemo vsem in vsakemu posebej za izrečeno sožalje ter darovano cvetje, sveče in denarno pomoč.
Iskrena zahvala gospodu župniku Klemnu Jagru, Komunalni Laško in trobentaču za odigrano Tišino. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Dragica, sin Sandi z Ivico, vnuki Andrej, Nataša, Maša in Simon z Evo ter ostalo sorodstvo

*Ujeta v naša srca
z najlepšimi spomini
bo vsak naš korak
spremljala v tišini.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše zlate mame,
sestre, babice, tašče in prababice

GABRIJELE FRECE

iz Lož 15 nad Rimskimi Toplicami
(19. 2. 1938 – 5. 1. 2021)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanecem ter zdravstvenemu osebju nevrološkega oddelka bolnišnice Celje, še posebej dr. Krušiču za vso prijaznost. Hvala tudi Komunalni Laško za lepo opravljen pogreb in gospodu župniku. Zahvaljujemo se vsem za izrečeno sožalje, darove, sveče in svete maše.
Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnjo pot.

Žalujoči: vsi njeni, ki jo bomo zelo pogrešali.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta,
dedija, brata in tasta

**JOŽETA
HROVATA**

iz Tovstega, Laško
(26. 2. 1943 – 20. 1. 2021)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znanecem za ustno in pisno izraženo sožalje ter darovano cvetje, sveče in svete maše. Iskrena hvala zaposlenim doma starejših sv. Jožefa Celje, infekcijskemu oddelku Splošne bolnišnice Celje, Komunalni Laško, gospodu župniku Roku Metličarju za cerkveni obred, cvetličarni Palaška, zahvala za zaigrano Tišino ter vsem ostalim, ki so nam stali ob strani in nam pomagali. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

**MOTORNA
VOZILA**

PRODAM

NISSAN micra 1,0 cm³, letnik 2019, 74 Kw, 100 KM, prevoženih 10.000 km, odlično ohranjen, prodam za 12.000 EUR. Telefon 031 430-752. 64

KUPIM

OSEBNO vozilo, celo, poškodovano ali v okviru, kupim za lastno uporabo. Telefon 031 783-047. 79

**AVTO STEKLO
CENTER**

Ipavčeva 21, 3000 Celje
www.novomat.si
Tel.: 03 428 62 91

novi tednik

STROJI

PRODAM

TRAKTORSKI plato, visoki dvig, 2 m, širina 2 m, dolžina 1 m, za moč traktorja nad 80 KM, prodam. Telefon 031 509-687. 70

sport@nt-rc.si

POSEST

PRODAM

1 ha gozda prodam v okolici Vojnika. Telefon 070 221-716. p

radio celje

OPREMA

PRODAM

POSTELJO z jogijem, 160 x 200 cm, zelo poceni prodam. Telefon 070 319-650. 73

ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave barve, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava po celotni Sloveniji. Vzreja nesnic Tibaot, telefon (02) 582-1401. n

VODOVOD - KANALIZACIJA

Javno podjetje, d. o. o. – Lava 2a, Celje

Obveščamo uporabnike, da veljajo od **1. 2. 2021** naprej v **Mestni občini Celje** ter v občinah **Štore, Vojnik** in **Dobrna** nove cene komunalnih proizvodov in storitev. Navedene cene vsebujejo 9,5 % DDV.

- Omrežnina - vodarina (vodomer DN 20, faktor omrežnine 1)	9,12 EUR/mesec
- Vodarina	
Normirana poraba	0,7223 EUR/m ³
Prekomerna poraba	1,0834 EUR/m ³
- Omrežnina – odvajanje komunalne odpadne vode (vodomer DN 20, faktor omrežnine 1)	4,74 EUR/mesec
- Odvajanje komunalne odpadne vode	0,2012 EUR/m ³
- Omrežnina odvajanje padavinske odpadne vode s streh	0,1976 EUR/m ³
- Odvajanje padavinske odpadne vode s streh	0,0909 EUR/m ³
- Omrežnina – čiščenje komunalne odpadne vode (vodomer DN 20, faktor omrežnine 1)	1,27 EUR/mesec
- Čiščenje komunalne odpadne vode	0,6409 EUR/m ³
- Omrežnina čiščenje padavinske odpadne vode s streh	0,0385 EUR/m ³
- Čiščenje padavinske odpadne vode s streh	0,2041 EUR/m ³
- Omrežnina – greznice in MKČN (vodomer DN 20, faktor omrežnine 1)	0,12 EUR/mesec
- Storitve greznic in MKČN	0,4905 EUR/m ³

Cene sta potrdila skupščina družbe in svet ustanoviteljev javnega podjetja Vodovod-kanalizacija.

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA
od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

SIOL
kanal 673

zanesljivo
amis
kanal 306

telemach
kanal 271

T2
kanal 152

**POKRAJINSKI
MUZEJ CELJE**

PONOVO ODPRT

**ZIMSKI
ODPIRALNI ČAS**

PON - TOR, 10.00 - 16.00
SOB, 9.00 - 13.00
NED, PON zaprto

**VSTOP:
MUZEJSKA TRGOVINA KNEŽJI DVOR**

INFORMACIJE
W: www.pokmuz-ce.si
E: muzej@pokmuz-ce.si
T: 03/4280 962
M: 031 612 618

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče,
nič več ni tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
ostaja.*

ZAHVALA

Na pokopališču v Kompolah smo se 18. januarja 2021 poslovili od naše drage mame, tašče, stare mame in prababice

DOROTEJE ČADEJ

po domače Palčnikove Dorice
(1932 – 2021)

Iz srca se zahvaljujemo vsem za ustne in pisne izraze sočutja, za sveče, darovane svete maše in darove za cerkev. Hvala vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti. Hvala gospodu župniku Mihi Hermanu za lepo opravljen obred, gospe Jožici za molitve in gospe Mojci za izbrane besede slovesa. Hvala skupini Eros za odpete žalostinke in vnuku Matevžu za odigrano Tišino. Hvala pogrebni službi Zagajšek za strokovno opravljeno delo.

Žalujoci: vsi njeni

*»Brez poljuba in objema si se poslovil,
štiri mesece si sam se z boleznijo boril.
Dolgo čakali na klic smo vsak dan,
da bi vrnil se domov - a bilo je zaman.
Sedaj odšel si k Bogu tja v nebo,
kjer oče in mati ti spet bosta stisnila roko.
Srca naša napolnila sta žalost in
bolečina,
a ljubezen in spomin nikdar ne bosta
uplahnila.«*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, atija, brata, strica in svaka

**JANIJA
KRAMARŠKA**

iz Jankove 8 pri Vojniku
(30. 6. 1963 – 18. 1. 2021)

se iskreno zahvaljujemo vsem domačim, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena sožalja ter darovane sveče, svete maše in denarno pomoč. Zahvaljujemo se tudi vsem Janijevim sodelavcem in celotnemu kolektivu KM instalacije. Prav tako iskrena hvala Tilnovemu razredniku in sošolcem. Hvala Majdi za večerne molitve. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Pergerju za lepo opravljen pogreb in sveto mašo, prav tako hvala pogrebni službi Raj.

Žalujoci: žena Marjanca, sinova David in Tilen ter sestri Marta in Milica z družinama

*Povsod naokrog
so sledovi tvojih pridnih rok,
nikoli pozabljeni ne bodo
in pomnil jih bo še naslednji rod.
Bolečino se da skriti,
solze zatajiti,
le tebe ne more nihče nadomestiti.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, ata, tasta, brata in strica

JOŽEFA GOLCA

z Obrtne ceste 38, Celje
(26. 2. 1947 – 8. 1. 2021)

ki nas je zapustil v 74. letu, se zahvaljujemo vsem, ki so izrazili sožalje in darovali sveče.

Hvala župnikoma gospodu Pergerju in gospodu Ivančiču za opravljen obred in darovano sveto mašo ter pogreb-nemu podjetju Raj.

Žalujoci: vsi njegovi

*Vsi, ki radi jih imamo,
nikdar ne umro,
le v nas se preselijo
in naprej, naprej živijo,
so in tu ostanejo.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, atija in starega ata

**JOŽETA
TURNŠKA**

z Vrh 8, Teharje
(28. 1. 1943 – 14. 1. 2021)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili del njegovega življenja in ste ga imeli radi.

Hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena pisna in ustna sožalja, tolažilne besede ter podarjeno cvetje, sveče, svete maše in darove. Zahvala gre tudi zaposlenim v Pegazovem domu v Rogaški Slatini, še posebej skupini Zarja, kjer so mu v času težke bolezni stali ob strani in nudili ljubeč dom.

Pogrebni službi Zagajšek, gospodu Rudiju, se zahvaljujemo za pomoč in organizacijo pogreba. Hvala gospodu župniku Mihi Hermanu za čutne besede slovesa in lep cerkveni obred, trobentaču za odigrano žalostinko in Mancu Godec za prelepo orglarsko spremljavo in ganljivo petje pri sveti maši.

Z bolečino v srcu: vsi njegovi

PRAŠIČE domače vzreje, različnih tež, za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. Možna dostava. Andrejeva kmetija iz Jazbin, telefon 031 509-061. 16

PUJSE, težke od 30 do 180 kg ter izločene svinje »čoke« prodam. Domača hrana, možna dostava. Telefon 031 311-476.34

BIKA Is, težkega 130 kg in pašnega bika, težkega 600 kg, prodam po dogovoru. Kupim brejo kravo ali nebreno pašno kravo. Telefon 041 547-769. 47

TELICO limuzin, za zakol, krmljeno samo s suho krmo, prodam. Telefon (03) 5798-303. 75

TELICO simentalke, stara 14 mesecev, prodam. Telefon 031 840-282. 68

PRAŠIČA, težkega 250 kg, cena za 1,80 EUR/kg in prašiče, težke od 40 do 80 kg, prodamo. Telefon 041 708-978. 77

KRAVO za zakol, težko 600 kg, prodam. Telefon 041 814-119. 78

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice za zakol kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-286. p

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

**KMETIJSKI
PRIDELKI**

PRODAM

DOMAČE rdeče in belo vino prodam. Telefon 041 669-518. 66

10 suhih bal sena in seno v kockah prodamo. Telefon 041 793-916. 62

OSTALO

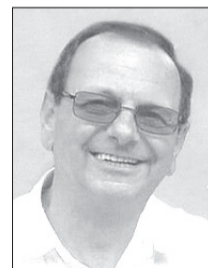
PRODAM

SUHA bukova drva prodam. Telefon 041 697-819. L 10

SUHA bukova drva, metrska ali razžagana, možna dostava, prodam. Telefon 031 842-666. 76

CISTERNO za plin, 2.400 l, kompletna armatura in dokumentacija in sobno litoželezno peč Kuppersbusch, na trda goriva, prodam. Telefon 051 631-218. 71

SUHA metrska drva prodam. Cena po dogovoru. Telefon 041 520-588. 80

*Če bi solza te zbudila,
ne bi tebe črna zemlja krila.*

ZAHVALA

V domovino si se za vedno vrnil,

JOŽE VODEB

(1947 – 2021)

po domače Pušjekov Joško iz Vezovja 3,
nazadnje je bival v Nemčiji

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, predstavnikom Gasilskega društva Kalobje, govorniku Janku Cerkeniku, duhovniku za lepo opravljen cerkveni obred, trobentaču, ki ga je z melodijo Moj ljubi dom pospremil v rodno zemljo, ter pogrebni službi Žalujka za organizacijo pogreba.

Žalujoci: vsi njegovi

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

ZORAN JANKOVIČ - Kako je ljubljanski župan »izdal« rdečo zvezdo.
MIRO HAČEK - SMC je v unikatnem položaju jezička na tehničar. Ne bi je odpisal.
AVGUST DEMŠAR - Z vsako izdano slovensko kriminalko imamo koristi vsi pisci kriminalnih zgodb.
RAZISKAVA - Kako strogi so naši protikoronski ukrepi v primerjavi z Evropo.

Smrti

Celje

Umrli so: Aleksander SIVKA iz Štor, 62 let, Evstahij NOVAK iz Jezerc pri Dobjem, 84 let, Milena VULOVIČ iz Zabukovice, 65 let, Alojzij VASLE s Polzele, 83 let, Ljubiša VREŽANOVIČ

iz Pongraca, 41 let, Ljudmila HRIBAR iz Marija Reke, 88 let, Drago LOVRENČIČ iz Žalca, 64 let, Kristina BORNŠEK iz Vojnika, 79 let, Terezija GRABNER iz Kavč, 91 let, Husejin KULIČ iz Celja, 72 let, Jožef VAUPOTIČ iz Zvodnega, 82 let, Frančiška MIRNIK iz Celja, 77 let,

Vida KOS iz Nazarij, 81 let, Franc ČREŠNOVAR iz Nazarij, 79 let, Veronika BIZJAK iz Rečice ob Savinji, 74 let, Jožef KASTELIC iz Velenja, 84 let, Ana SMREKAR iz Šempetra, 83 let.

Velenje

Umrli so: Stanislav SALMIČ iz Šoštanja, 90 let, Janez HRIBERŠEK iz Velenja, 82 let, Martina DONKO iz Velenja, 87 let.

mnzr

muzej novejšeg zgodovine | celje

Spoštovani obiskovalci,

MUZEJ JE PONOVRNO ODPRT,

zato vas vabimo na ogled naših razstav in se veselimo vašega obiska!

www.muzej-nz-ce.si

NAJVIŽA
narodnozabavna TV oddaja

Vsak četrtek ob 20.00
na programu
VTV - Vaše televizije

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

novi tednik

Vedno z menoj!

Zdravstvene ustanove

SPLOŠNA BOLNIŠNICA
CELJE

Vse prebivalce Celja in okolice, ki imajo izbranega osebnega zdravnika v ZD Celje, obveščajo, da Splošna bolnišnica Celje ni več vstopna točka za testiranje na novi koronavirus. Vstopna točka za testiranje je ZD Celje po predhodnem naročilu pri osebnem izbranem zdravniku.

V Splošni bolnišnici Celje lahko dobite zelene informacije o novem koronavirusu in o obravnavi v primeru suma na okužbo. Telefonska številka, ki deluje vse dni med 10. in 14. uro je 03 423 30 79.

Informiranje svojcev o bolnikih s covidom-19, ki se zdravijo v SB Celje:

Oddelek covid-1

Informacije svojcem posreduje vsak dan med 14. in 15. uro, in sicer:

od ponedeljka do petka na številki 03 423 35 27

ob sobotah, nedeljah in praznikih na številki 03 423 35 26

Oddelek covid-2

Informacije svojcem posreduje vsak dan med 14. in 15. uro na številkah 03 423 38 01 in 03 423 34 42.

Oddelek covid-3

Informacije svojcem posreduje vsak dan med 14. in 15. uro na številki 03 423 32 89.

Covid intenziva

Informacije o bolnikovem zdravstvenem stanju bo zdravnik posredoval s klicem na mobilni telefon svojca (številko je bolnik oz. svojec posredoval ob sprejemu v bolnišnico) vsak delovni dan enkrat med 13. in 17. uro. Konec tedna in za praznike bodo zdravniki svojce poklicali samo v primeru, če se bo zdravstveno stanje bolnika pomembno poslabšalo.

V primeru, da pri hospitaliziranem bolniku pride do okužbe in je prestavljen na covid oddelek, svojce o tem obvesti zdravstveno osebje oddelka, na katerem je bil nazadnje hospitaliziran.

Omejen je program nujenih zdravstvenih storitev. Obravnavo bodo lahko opravili le tisti, ki jih bodo na pregled, diagnostiko ali poseg ponovno osebno povabili.

V Splošni bolnišnici Celje so prepovedali obiske hospitaliziranih bolnikov z izjemo tistih, ki so kritično bolni, in otrok, ki jih lahko obišče le en starš ali skrbnik. Obisk posameznega bolnika lahko traja največ 15 minut. Brez zaščitne maske vstop v bolnišnico ni dovoljen.

Spremstvo porodnice pri porodu je do nadaljnjega še dovoljeno. Več na www.sb-celje.si ali na Facebookovi strani bolnišnice.

Zdravstveni dom
Celje

Vstop v ZD Celje je do preklica mogoč le skozi vhod z zadnjega parkirišča (pri dvigalu). Za bolnike, ki bodo namenjeni k pulmologu, v šolski ali v otroški dispanser, so še naprej odprti dosedanjih vhodi. Zdravstveni dom Celje: 6.30–20.00

Covid cona ZD Celje: vsak delovni dan od 7.30–17.30 po predhodnem naročilu pri osebnem izbranem zdravniku
Zobozdravstvo: 7.00–19.00
Laboratorij: 7.00–19.00
MDPŠ: 7.00–14.00

Kontakti:
ZD za odrasle (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 000 in 03 54 34 200, za šolske otroke (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 285, za predšolske otroke (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 270

ZP Štore (v ordinacijskem času) 03 780 23 10

ZP Vojnik (v ordinacijskem času) 03 780 05 00

ZP Dobrna (v ordinacijskem času) 03 780 05 40

Vežani boste k zdravniku, ki vam bo podal ustrezna navodila za ukrepanje.

V primeru težkega dihanja ali drugega življenjsko ogrožujočega stanja pokličite 112.

Posamezni zdravstveni domovi imajo kontakte objavljene na svojih spletnih straneh.

Dežurna služba zobozdravstva ob sobotah, nedeljah in praznikih v ZD Celje

Telefon 03 54 34 360

Sobota: 8.00–13.00
Nedelja: 8.00–13.00 (tudi med prazniki)

URGENTNI CENTER CELJE

(pon–ned: 24 ur) na tel. št. 03 423 30 79

V urgentnem centru Celje naj pomoč poiščete le tisti pacienti z okužbo ali s sumom

**SPLETNI DOGODKI
OBVESTILA**

Četrtek, 28. januar, ob 17. uri
Kako so epidemije v zgodovini zaznamovale kolektivni spomin
Spletno predavanje mag. Tatjana Rozman

Četrtek, 18. februar, ob 17. uri
Zgodovina in miti skozi psihoanalizo
Alma Karlin med zamlčanostjo in popačenjem
Spletno predavanje mag. Tatjane Rozman (FB ali youtube kanal Osrednje knjižnice Celje)

NE SPREGLEJTE
Naročanje gradiv v času zaprtja poteka:
-preko aplikacije Moja knjižnica,
-po telefonu 03/426 17 17, 03 426 17 16

NE SPREGLEJTE
Vsa predavanja potekajo preko FB profila Osrednje knjižnice Celje ali Univerze za tretje življenjsko obdobje (info: 03/426 17 61)

na okužbo z novim koronavirusom, ki potrebujejo nujno medicinsko pomoč.

HITRI TESTI

Prostovoljno in brezplačno testiranje na okužbo z novim koronavirusom je občanom na voljo v Celju, in sicer v hali A na Celjskem sejmišču. Aktualni urnik testiranja je objavljen na spletni strani ZD Celje (www.zd-celje.si).

V vseh drugih občinah so urniki testiranja objavljeni na občinskih spletnih straneh.

CELJSKE LEKARNE

Spremenjen odpiralni čas dežurne lekarne v Celju: Lekarna Center bo do preklica zaprta ponoči od 21.00 do 7.00.

Od preklica bodo odprte krajši čas naslednje lekarne:

Lekarna Planet: ponedeljek–sobota: 8.00–19.00

Lekarna Citycenter: ponedeljek–petek: 9.00–18.00, sobota: 8.00–18.00

Lekarna Gregorčičeva: ponedeljek–četrtek: 7.00–15.00, petek: 7.00–14.00

Lekarna Laško: ponedeljek–petek: 7.30–19.00; vsak drug teden 7.30–17.00, sobota: 8.00–12.00.

Lekarniška podružnica Dobrna: ponedeljek: 12.00–18.00, torek–petek: 8.00–14.00

Delovni čas ostalih lekarn ostaja nespremenjen. Odpiralni čas lahko spremljate na njihovi spletni strani.

Knjižnice

V skladu z Odlokom Vlade RS (UL št. 9/2021 z dne 21. 1. 2021) bodo knjižnice ponovno odprte in bo mogoč vstop v prostore knjižnic. Možno bo izposoja gradiva (pultni dostop) in vračilo gradiva v za to namenjene zaboje. Priporočljivo je, da želeno gradivo kljub vsemu naročite pred prihodom v knjižnico po telefonu, elektronski pošti ali na portala Moja knjižnica, saj dostop obiskovalcev do knjižnih polic žal še ne bo mogoč.

Delovni čas
trgovin

CITYCENTER CELJE

Nakupovalno središče je odprto od 8.00 do 20.30.

Ponudba je na voljo tudi v otroških prodajalnah: Baby Center, Okaidi in S'Oliver Junior. Vse aktualne informacije o poslovanju posameznih prodajalnih so vam na voljo na Facebookovi in spletni strani www.city-center.si.

Megamarket Interspar, drogerija dm-drogerie markt, drogerija Müller in Frizerski salon Dok so odprti od ponedeljka do sobote od 8.00 do 20.30. Sensilab in Biotopic: ponedeljek–sobota: od 9.00 do 20.00. Premium Pet Boutique, L'Occitane in Okaidi: ponedeljek–petek od 9.00 do 20.00; sobota od 8.00 do 20.00. Baby center in s. Oliver Junior: ponedeljek–petek od 9.00 do 20.30; sobota od 8.00–20.30. Optika Clarus: ponedeljek–petek od 10.00 do 17.00; sobota od 10.00 do 15.00. Celjske lekarne: ponedeljek–petek od 9.00 do 18.00; sobota od 8.00 do 18.00.

Abanka (blagovna znamka Nove KBM): ponedeljek–petek od 9.00 do 18.00; sobota od 8.30 do 12.00. Manikira Urban Spa: storitve pedikure po vnaprejšnjem dogovorjenem terminu na 041 651 295, vsak dan od 10.00 do 17.00. Cvetličarna Gardenia – dostava cvetja na dom v Celju, po predhodnem naročilu na 05 934 66 06.

Osebnim prevzem naročenih izdelkov (»click&collect«): AI, Art, Baby center, Bags&More, Big Bang, Borboleta, Brooklyn, Hervis, Mass, Office Shoes, Pandora, Pepe Jeans, Rossi sport, Sgermobil, Socks nogavice, Sport Vision, Swarovski, Telekom Slovenije, Top Shop, Vitapur in Zlatarna Celje.

Osebnim prevzem dnevno sveže ponudbe »take away«: Restavracija Interspar– prevzem v Megamarketu Interspar, Čokoladni atelje Dobnik, Teta Frida, Pek Matjaž, Pizza Špica.

PLANET TUŠ CELJE

Planet Tuš Celje je odprto od ponedeljka do sobote med 8.00 in 20.00, nedelja in prazniki zaprto.

V nakupovalnem centru nemoteno obratujejo: Tuš hipermarket, Tuš drogerija, Celjske lekarne, Optika Vallis, Banka NKBM, prodajalna za male živali Tačka, frizer M-Grupe, čistilnica Penca.

Prevzemno točko imajo: A1, Od A do Ž, Decathlon, čevljarstvo Pesjak, cvetličarna IN, obutev Proalp, Restavracija Tuš, kavarna in slaščičarna De la Creme, Game store ter Fotka.

Mogoč je nakup živil v okviru spletnega supermarketa hitrinakup.com, ki je odslej odprt tudi od nedeljah s prevzemom živil v prtljažnik vozila ali dostavo na dom.

Informacije glede poslovanja nakupovalnega središča in posameznih prodajalnih so navedene na spletni strani ter na Facebooku.

TRGOVINE JAGER

Odprta je od pon–pet od 7.00–20.00, sob 7.00–19.00, nedelja in prazniki zaprto, nekaj manjših poslovalnic ob sobotah 7.00–17.00, nedelja in prazniki zaprto.

MERCATOR

Hipermarket Celje obratuje od pon–sob od 8.00–20.45, nedelja in prazniki zaprto, dostava na dom je možna tudi ob nedeljah v okviru spletne trgovine Mercatorja.

TRGOVINE LIDL

Trgovine Lidl obratujejo od pon–sob od 8.00–20.00, oziroma od 8.00–20.30, odvisno od poslovalnice, nedelja in prazniki zaprto. Več informacij najdete na njihovi spletni strani www.lidl.si.

TRGOVINE HOFER

Trgovine Hofer obratujejo od pon–sob od 8.00–20.00 oziroma od 8.00–20.30, odvisno od poslovalnice, nedelja in prazniki zaprto. Več informacij najdete na njihovi spletni strani www.hofer.si

Komunalne
storitve

SIMBIO

Izvajanje storitev ravnanja z odpadki poteka nemoteno. Do nadaljnjega je zaprt vhod v upravno stavbo Simbia na Teharski cesti in v Bukovžlaku. Vloge strank sprejemajo na tel. št.: 03 425 64 00, z navadno pošto: Teharska cesta 49, 3000 Celje, e-pošta info@simbio.si ter v poštni nabiralnik pri vhodu.

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

90.6 | 95.1 | 95.9 | 100.3 MHz

Četrtek,
28. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:20 Naši očaki; 10:00 Globalne novice; 10:05 Osmrtnice; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 Kalejdoskop; 12:00 Globalne novice; 12:20 Atlas narave; 13:00 Poročila; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 Kronika; 17:30 Osmrtnice; 18.20 Gospodarski utrip regije (ponovitev); 19:20 Kalejdoskop (ponovitev)

Petek,
29. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:15 Milenium; 10:00 Globalne novice; 10:05 Osmrtnice; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 Za zdravje; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 13:00 Poročila; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 Kronika; 17:30 Osmrtnice; 18.20 Za zdravje (ponovitev); 19:20 Hiša glasbe (ponovitev)

Sobota,
30. januar

6:20 Milenium (ponovitev); 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; 10:05 Osmrtnice; 11:00 Globalne novice; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 14:00 Globalne novice; 14:20 Vitamin C; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; 17:30 Osmrtnice; 20:00 Nora sobota

Nedelja,
31. januar

6:20 Naši očaki (ponovitev); 7:20 Luč sveti v temi; 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; 10:05

Osmrtnice; 11:00 Globalne novice; 11:20 Floradio (ponovitev); 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 13:10 Čestitke in pozdravi; 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; 17:30 Osmrtnice; 19:15 Sončni žarek (vsako drugo nedeljo v mesecu)

Ponedeljek,
1. februar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:15 Športnih 30; 10:00 Globalne novice; 10:05 Osmrtnice; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 Floradio; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 13:00 Poročila; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00

Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 Kronika; 17:30 Osmrtnice; 18.20 Športnih 30 (ponovitev); 19:00 Kartca

Torek,
2. februar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:20 Zverinice iz regije; 10:05 Osmrtnice; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 Poudarjeno; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 12:20 Hiša glasbe; 13:00 Poročila; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 Kronika;

17:30 Osmrtnice; 18.20 Poudarjeno (ponovitev); 19:20 Vitamin C (ponovitev)

Sreda,
3. februar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:20 Vaš zakaj, naš zato; 10:00 Globalne novice; 10:05 Osmrtnice; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 Gospodarski utrip regije; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 12:20 Mali O; 13:00 Poročila; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 Kronika; 17:30 Osmrtnice; 18.20 Vaš zakaj, naš zato (ponovitev); 19:20 Zverinice iz regije (ponovitev)

Z vladnimi ukrepi za preprečitev širjenja koronavirusa so nekatere ustanove in službe v državi prenehale delovati in poslovati. Objavljamo seznam dejavnosti in služb, ki ne obratujejo, in tistih, ki še naprej poslujejo, ter njihove obratovne čase.

USTANOVE, SLUŽBE IN STORITVE, KI NE OBRATUJEJO OZIROMA SO ZAPRTE:

- vzgojno-izobraževalne ustanove od 1. triletja naprej (izobraževalne na daljavo),
- nastanitve (hoteli),
- gostišča, restavracije, gostilne, kavarne, slaščičarne, okrepčevalnice in bari,
- zdravilišča in wellness centri (bazeni, savne, masaže ...),
- kozmetični saloni,
- avtopralnice,
- cvetličarne,
- kinematografi,
- diskoteke in nočni klubi,
- storitve iger na srečo,
- knjigarne,
- športno-rekreacijske dejavnosti, fitness centri.

USTANOVE, SLUŽBE IN STORITVE, KI DELUJEJO:

- vzgojno-izobraževalne ustanove (vrtci in šole 1. triletja po modelu C),
- nujne laboratorijske vaje za študente,
- šole in zavodi za otroke s posebnimi potrebami oziroma šole prilagojenim programom,
- prodajalne, ki v pretežni meri prodajajo živila, blago za osebno nego in čiščenje, vključno s prodajo kmetijskih pridelkov na kmetiji, pri čemer se kot izjema ne šteje prodaja oblačil, obutve in tehničnega blaga v teh prodajalnah,
- specializirane prodajalne z otroškim programom,
- lekarne,
- prodajalne z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki kamor sodijo tudi optiki,
- tržnice s hrano,
- premične stojnice za prodajo kmetijskih izdelkov in proizvodov kmetovalcev,
- kmetijske prodajalne (lahko prodajajo tudi npr. gradbeni material),
- bencinski servisi,
- banke in zavarovalniške storitve,
- pošta,
- kulturne ustanove (muzeji, knjižnice, galerije),
- brezkontaktna športna aktivnosti na prostem,
- dostavne službe,
- servisne delavnice, v katerih se opravljajo storitve popravil in vzdrževanja motornih vozil in koles (vulkanizerske, avtomehanične, avtoličarske in avtokleparske delavnice, delavnice za popravilo koles), izjema velja tudi za avtovleko,
- dimnikarske storitve,
- gradbena dela v oziroma na naseljenih gradbiščih, pri izvajanju katerih je zagotovljeno, da ni stika s potrošniki,
- trafike in kioski za prodajo časopisov in revij,
- žičnice (pogoj opravljen hitri antigenski test, ki ne sme biti starejši od 24ur)
- storitve frizerskih salonov,
- medicinska pedikura in manikura,
- geodetske storitve,
- čistilni servisi,
- kemične čistilnice,
- javni potniški promet (po običajnem voznem redu),
- verski obredi (ob strogih omejitvah),
- druge nujne storitve za zagotavljanje varnosti zdravja.

Mestna tržnica Celje

Mestna tržnica Celje obratuje kot običajno (zaprt je

samo bar, ostala ponudnika hrane nudita hrano za s sabo, WC je odprt ...)

sport@nt-rc.si

Energetika Celje

Upravna stavba v Smrekarjevi ulici 1 v Celju je zaprta.

V primeru okvar ali težav pri dobavi toplote ali zemeljskega plina pokličite na dežurne številke:

Zemeljski plin 041 633 453
Daljinsko ogrevanje 051 230 771

Stranke prosijo, naj ostale zadeve urejajo po telefonu (centrala 03 425 33 00) ali po elektronski pošti info@energetika-ce.si.

Vodovod in kanalizacija

Do nadaljnega sta za uporabnike zaprti upravna stavba JP Vodovod-kanalizacija Celje na Lavi 2a in Centralna čistilna naprava Celje v Tremeljah. Dosegljivi so po tel. 03 42 50 300 in po e-pošti: info@vo-ka-celje.si.

Razstave na prostem in kulturne ustanove

ZAVOD CELEIA CELJE

Vrata sta odprla Stari grad Celje in Likovni salon Celje, medtem ko Galerija sodobne umetnosti zaradi prenove ostaja zaprta. Odprtje nove razstave načrtujejo za 12. marec.

Stari grad Celje bo odprt po januarskem obratovnem času, to je od 10.00 do 16.00. Zadnji vstop je pol ure pred zaprtjem.

V Likovnem salonu Celje je trenutno postavljena razstava **Calling Out For A Hero: Akcija onkraj aktivizma**.

Odpiralni čas: torek-petek od 11.00 do 18.00, sobota: od 10.00 do 13.00 in nedelja: od 14.00 do 18.00 Zaprto: ponedeljek in prazniki.

Ostale stavbe v upravljanju Zavoda Celeia Celje zaenkrat ostajajo zaprte.

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

Razstavišče Stara grofija, Muzejski trg 1, Celje

Stalne razstave: **Kulturno zgodovinska razstava, Od gotike do historicizma po korakih** (prilagojeno za osebe z okvaro vida), **Alma M. Karlin Poti**

Občasne razstave: **Čast in slava** – Odlikovanja, medalje, znaki in značke iz zbirk Pokrajinskega muzeja Celje (do konca aprila 2021)

Anton Perko, Slovenski slikar v službah cesarskega dvora (do junija 2021)

Razstavišče Knežji dvorec, Trg Celjskih knezov 8, Celje

Stalna razstava: **Celeia** – mesto pod mestom, Grofje Celjski, Od šivanke do zvezd (prazgodovinski del stalne arheološke razstave)

Občasne razstave: **Prof. dr. Srečko Brodar, pionir slovenskega paleolitika**.

Odpiralni čas: torek-petek od 10.00 do 16.00, sobota od 9.00 do 13.00, Zaprto: nedelja, ponedeljek.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE CELJE

Stalna razstava: **Živeti v Celju, Zobozdravstvena zbirka**

Občasna razstava: **Preljuba moja žena ...**, do začetka aprila

Stalna razstava v Otroškem muzeju: **Brlog igrač**

Občasna razstava v Otroškem muzeju: **Več kot barve; do 8. 2.**

Odpiralni čas: torek-petek od 9.00 do 17.00, sobota od 9.00 do 13.00, nedelja od 14.00 do 18.00

Samo po vnaprejšnjem dogovoru sta odprta tudi Galerija in fotoatelj Pelikan ter Stari pisnik.

Obisk je omogočen samo individualnim obiskovalcem in družinam.

ZGODOVINSKI ARHIV CELJE

Virtualni ogled razstave **Memento mori: Smrt in odnos do nje v arhivskem gradivu** (<https://www.zac.si/2020/10/20/memento-mori/>)

MUZEJ LAŠKO

Stalne razstave: **Laško – potovanje skozi čas, V pradednem Panonskem morju in Pivovarstvo in zdraviliški turizem**.

Odpiralni čas: torek-petek od 9.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00. Izven delovnega časa je Muzej Laško odprt po dogovoru.

SAVINOV LIKOVNI SALON ŽALEC

Občasna razstava: **Umetni raj** avtorja Boštjana Drinovca; do 26. 2.

Odpiralni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 10.00 do 13.00, sredo od 13.00 do 16.00.

TIC ŠENTJUR

Stalne razstave:

Ipavčeva hiša (skladatelj in zdravnik v 19. in 20. stoletju)

Muzej zakladi Rifnika – najdbe iz arheološkega najdišča Rifnik (od kamene dobe do 6. stoletja našega štetja, predstavljenih je preko 600 najdb)

Spominska soba New Swing Quarteta

Muzej južne železnice (se nahaja pri železniški postaji Šentjur)

Odpiralni čas: ponedeljek-petek od 9.00 do 16.00 sobota in nedelja po predhodnem dogovoru

Spletna stran: www.turizem-sentjur.com

Stalna panojska razstava **Rifnik in njegovi zakladi** in **igrice Lov na zaklad**

MUZEJ VELENJE

Muzej na Velenjskem gradu: stalne razstave: **Med romaniko in barokom, Stalna zbirka sodobne Slovenske umetnosti, Majda Kurnik 1920-1967, Mesto, ki so mu rekli čudež, Afrika, Stalna razstava kiparja Cirijsa Cesarja, Stara gostilna, Stara trgovina, Grajska kapela in Šaleška dolina 1941-1945.**

Grajski atrij: občasna razstava **Vezeno in glinene torbice**, do 28. 2.

Odpiralni čas: torek- nedelja od 10.00 do 17.00, ponedeljek zaprto

Hiša mineralov: stalna razstava: **Geološka zbirka mineralov sveta in zbirka mineralov s področja Slovenije**.

Odpiralni čas: torek- nedelja od 10.00 do 17.00, ponedeljek zaprto

Muzej usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju: stalni razstavi: **Usnjarstvo v Šoštanju in Usnjarški stroji**, zunanje razstavišče. Občasna razstava: **100 let Nogometnega kluba Šoštanj**, do 1. 6.

Odpiralni čas: torek- nedelja od 9.00 do 17.00, ponedeljek zaprto

FESTIVAL VELENJE

Delavnice in predstave si lahko ogledate virtualno na spletni strani Festivala Velenje www.festival-velenje.si, na FB-strani in na Youtube kanalu Festivala Velenje

NEDELJA, 31. 1.

18.00 Marjanov večer

ogled filma o Marjanu Marinšku, organiziran v spomin na pomembnega velenjskega kulturnega delavca. V sodelovanju s Knjižnico Velenje.

GALERIJA VELENJE

Občasna razstava: **Modni svet Matica Velerja: Teatralna ekspresivnost**, do 6. 3.

Odpiralni čas: torek, sredo, petek od 10.00 do 18.00, četrtek od 10.00 do 20.00, sobota od 10.00 do 13.00 Zaprto: nedelja, ponedeljek in prazniki.

Ogled razstave bo potekal v skladu z veljavnimi ukrepi in priporočil NIJZ.

Gledališče Celje

Vabijo vas k virtualnemu ogledu svojih predstav. Povezave do njih dodajajo na spletno stran in družbena omrežja, ogledate si jih lahko kadarkoli in na vseh napravah, na katerih imate naloženo aplikacijo Youtube.

Na svojem Facebook in Instagram profilu objavljajo različne zanimive rubrike: Čas za nas, Karantenske skrivnosti, Obrekovalnica, Abonmajček od doma, Rožmarin za spomin, Cicibanka in Cicifuj in spletno oddajo – Na kavo na daljavo.

Osrednja knjižnica Celje

ČETRTEK, 28. 1.

17.00 Kako so epidemije v zgodovini zaznamovale kolektivni spomin

spletno predavanje mag. Tatjane Rozman na FB-profilu Osrednje knjižnice Celje ali s klikom na Predavanje n spletni strani
Predavanje si bo po končani premieri možno ogledati tudi za nazaj.

novi tednik

Celjski mladinski center

Spletni dogodki:

ČETRTEK, 28. 1.

10.00 Javno posvetovanje za pripravo novega lokalnega programa za mlade v MOC, 1. srečanje

Teme: Zaposlovanje in podjetništvo; stanovanjska politika; okolje; infrastruktura; neformalno izobraževanje. Prijave na e-poštni naslov info@mc-celje.si

PETEK, 29. 1.

18.00 MCC vam pove: Podcast z Dolores Ponoš, mlado umetnico – portretistko

V tokratni epizodi bo govorila o nastajanju portretov, projektu Ustvarjalna mladina in spletni likovni razstavi Ustvarjalno Online. na FB-profilih in Youtube kanalih Infopentlje in Celjskega mladinskega centra

TOREK, 2. 2.

17.00 MCC spletna učilnica: Mongolija

Potopisno predavanje bo izvedel Rok Kofol iz Shappe s pomočjo aplikacije Zoom. Prijava na info@mc-celje.si

SREDA, 3. 2.

18.00 MCC minuta za šport: Vaje za hrbtenico

Na FB-profilu

Knjižnica Šmarje pri Jelšah

Na Youtube kanalu Knjižnica Šmarje pri Jelšah <https://bit.ly/KSPJ-youtube> napovedujejo:

ČETRTEK, 28. 1.

9.00 Zeliščarski nasveti Špele Pogelšek

18.00 Aforizmi, literarni večer s Tončijem Babičem

PETEK, 29. 1.

9.00 6. zimska bioritemska joga s fizioterapevtko Vesno Tajnšek

18.00 Pravljica za otroke z Natalijo Čokli Šoštarčič

PONEDELJEK, 1. 2.

9.00 Kuharska delavnica s Slavico Javornik

18.00 Ponedeljkovo srečanje z dr. Karlom Gržanom

TOREK, 2. 2.

9.00 Kultura je odnos do življenja, Franci Černelč

SREDA, 3. 2.

9.00 Zapijmo z mentorico Zvenečih jelš Jasmino Levičar

Vsebine po premieri ostanejo dostopne, tako, da vas vabijo k ogledu tudi že objavljenih prispevkov.

Servisne informacije je zbrala Tea Podpečan

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktor: Drago Slameršak

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5 % davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: mag. Marjetka Raušl Lesjak
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Tanja Seme
E-mail: radio@nt-rc.si, v studiu: info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Robert Gorjanc, Janja Intihar, Brane Jeranko, Lea Komerički Kotnik, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster, Luka Žerjav

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100

Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511

Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171

E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 11,37 EUR (4 izvodih) oz. 14,21 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 307,20 EUR. Številka transakcijskega računa pri Abanki d.d. Ljubljana: SI56 0510 0801 5262 360. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, e-pošta: oglasit@nt-rc.si

Letošnji modni »must have« par obuval *

Foto: Andraž Purg - GrupA

* Letošnja modna obutev, ki jo morate imeti

Le kakšno sporočilo nam prinaša?

Foto: SHERPA

Izjemen izplen slovenskih skakalk na Ljubnem str. 30-31

Foto: Andraž Purg - GrupA

Žan Žvižej, nadarjen montažer str. 32-33

Med zanke vpleta pozitivno energijo

Koronakriza je za digitalizacijo naredila več kot vsa osveščanja v zadnjih letih

»Načini vodenja se morajo spremeniti«

Medeja Lončar je Celjanka, ki se je že pred leti ustalila v Ljubljani, a se še vedno rada vrača v knežje mesto. Je ekonomistka, ki je svoje prve delovne izkušnje nabirala v medijih. Je ženska, ki jo ženeta napredek in razvoj. Ne pozna lenarjenja in obožuje potovanja. Koronakriza je dodobra spremenila njen vsakdan, a kot pravi, ni vse tako črno. Pozitivne plati trenutnega stanja zna poiskati tako v poslovnem svetu kot v zasebnem življenju.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Medeja Lončar je leta 2003 v Siemensu prevzela vodenje telekomunikacijskega oddelka. V letu 2007 je bila imenovana za direktorico slovenskega Siemens, od spomladi 2018 vodi tudi Siemensovo hčerinsko družbo na Hrvaškem. Je članica nadzornega odbora Slovensko-nemške gospodarske zbornice v Sloveniji in na Hrvaškem, od lanske pomladi pa tudi predsednica Združenja Manager. Je pobudnica projekta Inženirke in inženirji bomo, katerega del je zadnjih nekaj let tudi izbor Inženirka leta. Svoje znanje in izkušnje redno deli na različnih menedžerskih konferencah in dogodkih, kjer predava o digitalizaciji in industriji 4.0 ter tudi o poslovni etiki in vlogi žensk v menedžmentu.

Z njo smo se pogovarjali o sodobnem načinu vodenja in izzivih, s katerimi se v zadnjem letu soočata domače in svetovno gospodarstvo, ter o nalogah, ki nas čakajo na poti okrevanja.

Že skoraj leto živimo v primežu koronavirusa in ukrepov za njegovo zajezitev. Kako se je slovensko gospodarstvo odzvalo v tej krizni situaciji?

Upad bruto domačega proizvoda (BDP) Slovenije v primerjavi z nekaterimi drugimi državami kaže, da smo ta del krize relativno dobro prešli. Za slovensko gospodarstvo je značilno, da je precej prilagodljivo, da ne popušča, da išče nove poti, predvsem pot naprej. Se je pa pokazalo, da imamo v družbi kot celoti še veliko šibkih točk. Šolstvo je potrebovalo

»Podjetja, ki imajo bolj uravnotežene vodstvene strukture, tako po spolu, starosti kot nacionalnosti, so uspešnejša. So veliko bolj produktivna, kreativna in inovativna.«

precej časa, preden se je uspelo prilagoditi novim razmeram, vidimo, kaj se dogaja v zdravstvu. Na številnih področjih je še res veliko izzivov in priložnosti in na teh področjih si moramo kot družba zastaviti veliko bolj ambiciozne cilje. Za nadaljnji razvoj – ne samo gospodarstva, ampak celotne družbe – je pomembno, da se prenehamo ukvarjati s preteklostjo in se usmerimo samo v prihodnost, kako lahko vse te nove doktrine in smernice uporabimo v svoje dobro. Ne govorim samo o digitalizaciji, temveč tudi o drugih usmeritvah, ki se kažejo, na primer trajnostni razvoj. Na tem področju smo občutno prepočasni in premalo odločni.

Pred nami je torej veliko izzivov. Vi se z njimi srečujete ves čas. Kaj je bil v tem koron času za vas največji izziv?

Kot vodja v različnih organizacijah lahko rečem, da je bil eden večjih izzivov, da je bilo treba nenehno spreminjati in prilagajati načine vodenja. V našem podjetju smo čez noč začeli klasično krizno vodenje. V trenutku je bilo treba sprejeti odločitve in dati ljudem ustrezna navodila. Na srečo smo imeli v podjetju že predhodno vzpostavljene številne procese, tudi krizno ekipo, ki smo jih lahko v trenutku aktivirali. Zaradi tega nam je bilo veliko lažje. V takšnih trenutkih se zaveš, da so nekatere stvari, ki se ti zdijo v normalnih okoliščinah povsem odveč, lahko v takšnem obdobju zelo

učinkovite. Na srečo smo visoko tehnološko podjetje, tako da smo bili pripravljeni, predvsem opremljeni za delo na daljavo. Zame je bil v tem času zelo velik izziv prevzem vodenja Združenja Manager. Če bi vedela, da bo to spadalo z obdobjem koronavirusa, ne vem, ali bi se odločila za to. Ena od nalog združenja je prav povezovanje ljudi, ki se je tako rekoč čez noč spremenilo. Vsi skupaj smo se morali hitro naučiti, kako ljudi povezovati v virtualnem svetu.

Čeprav moram reči, da zame to obdobje vendarle ni bilo tako zelo negativno. Mogoče je to tudi privilegij nas malo starejših, ki nimamo več majhnih otrok. Medtem ko je veliko mojih mlajših kolegov v tem času veliko bolj obremenjenih. Predvsem ženske, čeprav je zaradi nastale situacije obremenjena cela družina. Sem mentorica nekaj mladim menedžerkam in so bile res izjemno obremenjene. Zahtevno delo, otroci doma, šolanje od doma, ostale družinske odgovornosti, nekatere so bile tik pred izgorelostjo. Zame pa je to obdobje, ko si lahko bolj kot kdajkoli prej

oblikujem dan in si vzamem čas zase, ko na primer presekam delovni dan in si sredi dneva vzamem čas za sprehod s psom in potem nadaljujem. Zdaj mi ni treba toliko hoditi na dogodka, kar mi je vzelo ogromno časa, in ta čas lahko zdaj posvetim sebi.

Kaj je ključno pri vodenju podjetja v kriznih časih?

Kot vodja moraš biti dovolj samozavesten, predvsem moraš hitro sprejemati odločitve. Takrat ni časa in prostora za neodločnost. Vse oči so uprte vate in ti si tisti, ki mora podati odgovore. Zagotovo je z leti in izkušnjami lažje. Sama sem »dala čez« že kar nekaj kriznih dogajanj, čeprav je bilo to res eno bolj specifičnih obdobji, tudi v moji karieri. Pomembno je, da se vodja v zahtevnih in spremenjenih okoliščinah zaveda svoje odgovornosti. V takšnih spremenjenih, nenavadnih in neznanih okoliščinah se zares pokaže, kdo ima pravo voditeljsko sposobnost. A dejstvo je, da en sam človek ne more nič. V takšnih situacijah se pokaže tudi, ali si si kot vodja zgradil ekipo, ki ji lahko zaupaš. Moram reči, da sem tudi pri tem imela srečo. Ne samo da smo imeli v družbi že pripravljene procese, imam tudi odlične sodelavce, ki so res dobro opravili svoje delo. V krizi mora namreč prav vsak prevzeti dodatno breme. Seveda so se v tej krizi pokazale tudi razlike med zaposlenimi, med ekipami znotraj podjetja in med podjetji. Tista podjetja, ki so se uspela v času krize dovolj hitro reorganizirati, so lahko izkoristila tudi priložnosti, ki se pojavljajo tudi v krizah.

Uspešni ponavadi pravijo, da je lahko kriza tudi generator razvoja, napredka. Eno takšnih področij je zagotovo digitalizacija.

Stvari, o katerih smo prej razmišljali, za katere smo nekako vedeli, da so neizbežne, a so se podjetja oziroma njihova vodstva zanje še vedno težko odločala, so se zgodile takoj. O delu od doma se govori že nekaj časa, prav tako se je ugibalo, kako učinkovito je. Zdaj smo to obliko dela dodobra preizkusili v praksi in spoznali prednosti ter slabosti. Podobno je na področju digitalizacije. Siemens se je kot podjetje že pred časom precej dobro digitaliziral, tudi v proizvodnji, ki marsikje

»O dobrobiti žensk v vodstvenih strukturah organizacij vseh vrst je treba začeti osveščati predvsem moške.«

temu še ni sledila. Že pred časom smo začeli govoriti o priložnostih in prednostih industrije 4.0, a so bili ti koraki še precej počasni. V zadnjem letu je ogromno naših kupcev doumelo, kako lahko rešitve oddaljenih pristopov pomagajo tudi v proizvodnji, predvsem so doumeli, kako pomemben je pri tem element informacijske varnosti. Mogoče je ta kriza za digitalizacijo naredila več kot vsa osveščanja prej, saj je posegla na vsa področja. Tudi v šolstvo, zdravstvo in pokazalo se je, kje so luknje in kje priložnosti za napredek. Tako v podjetjih kot v družbi.

Na kateri stopnički digitalizacije smo v Sloveniji?

Slovenija je umeščena nekje na sredini. Ampak bolj pomembno kot to, kje smo, je pri tem uvideti priložnosti, ki jih družba še ima. Nujno je treba uvideti priložnosti, ki bi jih kot država imeli, če bi že bili bolj pripravljeni. Mislim, da se moramo znebiti nekaterih uteži in razmišljati, kje se lahko kot družba uveljavimo v konkurenčnem evropskem okolju, kje vse so priložnosti, ne samo poslovne, ampak tudi za vsesplošno boljše življenje. Nisem pa nekritična opazovalka digitalizacije. Pomembno je, da se zavedamo, da novo tehnologijo uporabljamo za boljše življenje. Digitalizacijo in razvoj tehnologije nasploh je namreč mogoče uporabiti tudi v napačne namene. To je zdaj eden v nizu velikih izzivov, pred katerim se je znašlo človeštvo. Prav v zadnjem kriznem letu se je pokazalo, kako pomembno je znanost in razvoj usmeriti v dobro človeštva. Tokrat na področju medicine. Hkrati je pomembno, da je napredek enakomerno razporejen med vse. Nič nam ne pomaga, če si lahko nekaj bogatih držav privoščijo cepivo, če tega cepiva ne bo dovolj za vse, se bodo takšne epidemije dogajale.

Omenili ste zaupanje. Zdi se, da ga je med Slovenci vedno manj.

Tisti, ki vodimo podjetja, se zavedamo, kaj vse je bilo treba narediti za to, da smo kljub težkim časom lahko beležili dobre rezultate. Nujna je dobra in

predvsem ustrezna komunikacija na vseh ravneh. Z odločnimi potezami si je treba zagotoviti zaupanje zaposlenih in jim sočasno zaupati, jih opolnomočiti, da bodo tudi sami znali opraviti nalogo in prevzeti del odgovornosti. Enako bi moralo biti tudi na ravni države. V tem obdobju smo videli veliko napak. Ljudi je treba v kriznih časih znati nagovoriti in motivirati. Kot vodja moraš delovati motivacijsko, sicer bo ekipa težko delovala uspešno.

Ko ste maja lani prevzeli vodenje Združenja Manager, ste med drugim dejali, da je dobiček nujen za razvoj podjetij, države in družbe, a da bo vendarle treba začeti razmišljati tudi o bolj vzdržnem poslovanju, pri katerem ne bo edini cilj le povečevanje dobička.

Osredotočenost finančnih trgov, delničarske zahteve po kratkoročnih, kvartalnih dobičkih so naredile ogromno škode človeštvu na splošno. Izjemno pomembno vlogo tu vidim v Evropski uniji, ki daje velik poudarek digitalizaciji in regulaciji tega tehnološkega razvoja, po drugi strani tudi zelenim, okoljskim vidikom in temam. To bomo morali uravnovežiti in se s temi vprašanji ukvarjati sistemsko. Drugače res dravimo k propadu človeštva. Ker so sistemi tako zelo soodvisni, ne moremo reči, da lahko gospodarstvo dela eno, politika drugo, pravosodni sistem spet tretje. Soodvisnost sistemov je velika in če želimo biti uspešni, morajo biti vsi ti sistemi uravnoveženi. Zato se mi zdi pomembno, da ne gledamo samo na kratkoročne dobičke v podjetjih. Na tem področju nas čaka še veliko dela, da bomo to razumeli. Pri tem vidim tudi svojo vlogo. Da kot vodja z izkušnjami tudi iz tujine pomagam osveščati in širiti ta pogled.

Ste velika zagovornica uravnoveženosti spolov na vodstvenih položajih v gospodarskih družbah, še posebej na področju tehnologije. Zakaj menite, da sta pri vodenju gospodarskih družb potrebna oba glasova?

Ne samo zato, ker je prav in pravično, da smo enakopravni, ampak tako kažejo tudi raziskave. Podjetja, ki imajo bolj uravnovežene vodstvene strukture, tako po spolu, starosti kot nacionalnosti, so uspešnejša. So veliko bolj produktivna, kreativna in inovativna. A je zaradi kulture,

Medeja Lončar je leta 2003 v Siemensu prevzela vodenje telekomunikacijskega oddelka. V letu 2007 je bila imenovana za direktorico slovenskega Siemens, od spomladi 2018 vodi tudi Siemensovo hčerinsko družbo na Hrvaškem.

pomembne vloge in prispevka inženirjev k razvoju družbe. Na odločitve mladih močno vplivata družba in okolje. In ta vpliv se začne kazati že zelo zgodaj. Pri tem, kako bomo usmerjali otroke, predvsem deklice, imamo velik vpliv starši, v procesu izobraževanja nato učitelji in strokovni delavci ter seveda družba. Z izborom Inženirka leta naslavljamo problem »nevidnosti« inženirk v družbi. Cilj izbora je s spoznavanjem slovenskih inženirk pokazati, kako zanimive stvari počnejo in kako s svojim znanjem in delom prispevajo

samo ženske – me smo prišle do te točke, ko smo začele razmišljati, da znamo, da zmoremo, začele smo se povezovati – zdaj je predvsem pomembno, da dobrobit tega uvidijo in dojamajo tudi moški. In da spoznajo, da je to dobro tudi zanje. Da se zavejo, da to ni dobro zgolj za peščico žensk, ampak da je to pomembno za družbo kot celoto, torej tudi zanje. Že argument, da so družbe uspešnejše, če lahko izbirajo talente iz večjega nabora, ne glede na spol, bi moral pretehtati in preseči predsodke glede žensk na posameznih polo-

da ne menjam svojega načina in sem pristna pri tem svojem načinu vodenja.

Že kar nekaj časa »vztrajate« na vodilnih položajih. Ste se morali kdaj zagovarjati samo zato, ker ste ženska, ali se čemu zaradi tega odpovedati?

Ničemur se nisem zares odpovedala, sledila sem svoji viziji. Tudi nisem toliko stremela k vodstvenim položajem, kot sem bila radovedna. Stvari so me zanimale in sem veliko vlagala v svoj razvoj in potem so me nekako naravno našli in rekli: »Boš ti.« A je res, da sem se morala bolj dokazovati v teh moških okoljih. Začela sem v avstrijskem okolju, kjer ni bilo veliko žensk. Dokler se nisem dokazala, me niso jemali tako resno, enakovredno. Ko sem se dokazala in pokazala, da sem enakovredna moškemu kolegom, tudi v korporaciji, so me sprejeli in danes nimam nobenih težav. V nekaterih bolj konzervativnih okoljih je še vedno veliko neenakosti, tudi pri plačilih. Čeprav ženske nismo tako nagnjene k zaslužku, kot so moški. Je kar veliko tovrstnih razlik, ki sem jih zaznala na svoji poti ali so jih občutile kolegice. A se s tem nisem preveč obremenjevala. Res je, da če nimaš zgrajene neke podporne mreže, je težko, skoraj nemogoče. Človek potrebuje podporo partnerja, staršev. Družinska pomoč je še toliko bolj pomembna v času, ko ima človek majhne otroke. To je hkrati tudi najbolj zahtevno obdobje, predvsem čustveno. Takrat človek res potrebuje širšo podporo ljudi, ki jim zaupa, da se počuti dobro, da ve, da čeprav je manj časa z otroki, ti niso prikrajšani za ljubezen in pozornost. Se mi zdi, da je prav to še vedno eden večjih izzivov, s katerim se soočajo ženske.

Vselej pravite, da je pomembno, da ženska ostane ženska, ne glede na položaj in družbo, v kateri se giblje. Tako se tudi za poslovne sestanke radi uredite ženstveno, pri čemer uporabljate barve.

Včasih sem se znašla na dogodkih, kjer je bilo dvesto moških, v šali rečem »man in black«. Bilo je vprašanje, kako se s tem soočiti – ali obleči črn kostim in se zlit z množico, kar je naredilo ogromno mojih kolegic, predvsem iz Nemčije in Avstrije. Oblekle so se kot moški in jih tudi na takšen način posnemala. Takrat sem se vprašala, ali res želim posnemati moške ali bom v svojem stilu izrazila žensko pristnost. Odločila sem se, da ne bom skušala biti moški v obleki, ampak bom ostala ženska in bom nastopala tudi s to svojo drugačnostjo. Mogoče so me kdaj v preteklosti tudi podcenjevali, ampak so kasneje uvideli, da čeprav sem drugačna, čeprav je moj način delovanja drugačen, je ravno tako uspešen in učinkovit. Vedno sem delovala v bolj moškem okolju, nisem pa želela biti posnemovalka moškega načina in obleka je bila zgolj nek simbol tega. Ne bom rekla, da sem želela z obleko ne vem kaj pokazati, ostala sem samo tisto, kar sem. Vedno sem imela rada barve. In temu se nisem odrekla, zato da bi bila bolj podobna moškemu.

Foto: osebni arhiv

»Vedno sem delovala v bolj moškem okolju, a nisem želela biti posnemovalka moškega načina in obleka je bila zgolj nek simbol tega. Ne bom rekla, da sem želela z obleko ne vem kaj pokazati, ostala sem samo tisto, kar sem. Vedno sem imela rada barve. In temu se nisem odrekla, zato da bi bila bolj podobna moškemu.«

zgodovine in predsodkov marsikje situacija za ženske še vedno precej drugačna tako na vodstvenih položajih kot v tehničnih poklicih.

Ste pobudnica podelitve priznanja najboljšim inženirkam, zakaj ste zasnovo ta izbor?

Razvoj gre vedno bolj v smeri digitalizacije in nove tehnologije so tiste, kjer je tudi globalno gledano največ moči. V teh poklicih je danes izjemno malo žensk. Poleg tega je tudi nabor talentov brez žensk veliko manjši. Prav pomanjkanje talentov na področju tehnike je tudi pri nas izjemno veliko. V Sloveniji ni pravega pristopa, ki bi nagovarjal mlade, da bi se odločili za inženirske poklice. Zanje je izziv že to, da se odločijo za študij elektrotehnike, strojništva, gradbeništva in ne za medicino, pravo ali ekonomijo. Med tistimi, ki se odločijo za študij tehničnih smeri, je zelo malo deklet, v Evropi le približno četrtina, v Sloveniji je od treh študentov ena. Zakaj se dekleta ne odločajo za inženirske poklice? Ker imajo premalo zgledov in jim ne znamo razložiti

k napredku. Z izborom Inženirka leta vsako leto javnosti predstavimo deset zanimivih inženirk. Oseb, ki s svojo osebnostjo in delom mlade lahko spodbudijo, navdušijo ali opogumijo za odločitev o inženirski študijski ali poklicni poti. Izbor je del projekta Inženirke in inženirji bomo, ki od leta 2012 mlade navdušuje za inženirstvo, tehniko, naravoslovje in inovativnost.

Čeprav raziskave kažejo v prid ženskam v vodstvenih strukturah organizacij, se na tem področju pri nas premika precej počasi. Zakaj?

Pri tem Slovenci nismo veliko drugačni, kot so v številnih drugih državah. Na nekaterih področjih smo celo nekoliko boljše, naprednejši. A kljub vsemu je na najvišjih mestih žensk še vedno zelo malo in s tem nikakor ne moremo biti zadovoljni. O dobrobiti žensk v vodstvenih strukturah organizacij vseh vrst je treba začeti osveščati predvsem moške. Ni dovolj, da smo osveščene in opolnomočene

žajih. Če to ne bo dovolj, bo verjetno treba poseči tudi po bolj drastičnih ukrepih, kot so na primer kvote. To lahko zdaj spremljamo v Nemčiji, kjer uvajajo ženske kvote v vodstvenih strukturah, pred tem so jih že imeli v nadzornih svetih.

V zadnjih letih vedno pogosteje poslušamo o novem, sodobnem voditeljstvu, ki naj bi bilo bolj usmerjeno k ljudem. Je to ta ženski glas, ženski pristop?

Mogoče so to lastnosti, ki so bližje ženskemu načinu vodenja tako v družinah kot v organizacijah. Od nekdanje tiste, ki skrbijo za posebne vrednote, držijo družino skupaj. Tako da so to že zgodovinsko gledano ženske lastnosti. A nove generacije mladih pričakujejo nekaj drugega in moramo se zavedati, da v tem trenutku vodimo zelo heterogene skupine. Pri svojem delu lahko opazim velike razlike med generacijami. Pomembno je, da znamo vodilni v podjetjih razumeti zaposlene in poznamo pričakovanja novih generacij, ker drugače ne bomo dobili dobrih nadarjenih kadrov. Zato moramo voditi drugače. Mlade zanimata napredek, razvoj, želijo biti del tega, ampak želijo delati drugače. Temu je treba prisluhniti. Drugačne usmeritve se kažejo že pri generaciji do 30 let in s temi zaposlenimi moramo načrtno upravljati na način, da jih motiviramo. Klasičen način »komande« in »kontrolne« pri tej generaciji popolnoma odpove. Torej če bomo vodili na star, klasičen način, ti uspešni mladi z drugačnimi predstavami ne bodo želeli delati za naša podjetja. Zato moramo voditi drugače. Načini vodenja se morajo spremeniti.

Kakšna vodja ste?

Lahko bi rekla, da že ves čas nekako delujem v okviru motivacijskega pristopa. Pred več kot desetletjem so delali raziskavo, h kateri so povabili kar nekaj vodij in iskali njihove različne tipe. Mene so takrat označili kot podpirajočo in takrat mi je to zvenelo zelo nenavadno, predvsem v primerjavi z drugimi. Po vseh teh letih se je pokazalo, da je morda takšen način vodenja celo tisti, ki je za sodobno družbo veliko primernejši. Tako

Kondicijo in energijo ji pomaga nabirati njen štirinožni prijatelj.

Jerneja Brecl je zadnja tri leta članica slovenske A-reprezentance v ženskih smučarskih skokih

Skočila do svetovnega rekorda

Bil je povsem navaden tekmovalni dan pred približno dvema letoma. Slovenska ženska skakalna reprezentanca se je mudila na preizkušnji v Čajkovskem. Mlada Velenjčanka se je spustila po naletu in pristala pri zavidljivih 140 metrih. Postala je svetovna ženska rekorderka v smučarskih skokih. Ta laskavi naziv bi bil še vedno njen, če ga ne bi lani za približno meter izboljšala ena najboljši ženskih skakalk v zadnjih letih, Norvežanka Maren Lundby.

ŠPELA OŽIR

»V Rusiji sem na podlagi dobrih skokov dobila priložnost nastopiti na mešani ekipni tekmi. Po zaslugi izvrstnega skoka in nekaj sreče s pogoji me je neslo zelo daleč. Ko sem pristala, se mi niti sanjo ni, da je bil to takrat najdaljši uradno izmerjen ženski skok. Izvedla sem šele naslednji dan, ko je na to na svojem družabnem omrežju opozoril eden od novinarjev,« se danes spominja devetnajstletnica, ki je do zdaj najbolj ponosna, da ji je pred dvema letoma uspelo nastopiti na prvi ekipni ženski tekmi na svetovnem prvenstvu v avstrijskem Seefeldu, kjer je z reprezentančnimi kolegicami osvojila četrto mesto. Za-

gotovo eden največjih uspehov je njena ekipna zmagav v švicarskem Kanderstegu na mladinskem svetovnem prvenstvu, od koder ima še dve srebrni in bronasto medaljo. »Lanska sezona je bila nekoliko slabša, zato sem se za letošnjo odločila, da ne bom toliko osredotočena na rezultat, ampak bom bolj poskusila uživati v skokih. Verjamem, da bo potem uspeh prišel sam po sebi,« pravi Velenjčanka, ki se je v petek na Ljubnem udeležila kvalifikacij, a je imela ogromno smolo. Diskvalificirana je bila zaradi neustreznega dresa. »Moj konec tedna se je končal, še preden se je dobro začel. Res škoda, ker sem na treningih pokazala

»Ker doma niso imeli varstva zame, sem nekajkrat šla z njimi na treninge. Tam seveda nisem imela kaj početi, zato sem staršem predlagala, da bi tudi sama poskusila skakati.«

nekaj dobrih skokov. V preteklosti mi je bilo skakati pred množico domačih navijačev res izjemno. Ko sem sedela na vrhu skakalnice, sem jih slišala, kako navijajo. Letos jih ni bilo, a bi

»Po kakšnem slabem treningu sem seveda pomislila, da bi prenehala, a je v takšnih trenutkih bistveno, da se še bolj kot kadarkoli prej zavedam, kaj in zakaj to delam.«

Zvečer včasih še tečem in opravi raztezne vaje. «Dobra fizična pripravljenost je nenazadnje pomembna tudi v primeru poškodb. Do zdaj je imela to srečo, da se ji je uspelo izogniti tovrstnim nevarnim prijetljajem. »Smučarski skoki so eden najbolj varnih skokov. Vsi, ki skačemo, smo do neke mere profesionalci. Nihče se ne odloči in reče, da bo šel danes malo skočit. Zato je v bistvu malo poškodb. Če so, so tiste nekoliko hujše, največkrat so to težave, povezane s križnimi vezmi,« prizna Jerneja, ki se tik pred skokom povsem zbere in pomisli, na katere stvari mora biti še posebej pozorna, medtem ko med letom razmišlja, kako bo postavila smuča in roke ter kako bo izvedla telemark.

Ne jezijo je toliko razlike v denarnem skladu kot to, da imajo dekleta toliko manj tekem kot moška konkurenca. »Jasno mi je, da so zaradi gledanosti in sponzorjev naše nagrade nižje kot fantovske, a ne vem, zakaj imamo v sezoni toliko manj tekem kot moška konkurenca in zakaj so te v večini zgolj na manjših skakalnicah. Prepričana sem, da smo sposobne skakati tudi na večjih.« Dekleta imajo v klasičnih sezonah pet tekem manj. Še posebej manj tekem imajo letos, ko jih je zaradi poostrenih ukrepov za preprečevanje virusa kar nekaj odpadlo, odgovorni pa zanje niso našli zamenjave.

Foto: osebni arhiv

Jerneja Brecl je bila do lani članica Smučarskoskakalnega kluba Velenje. Ker se ni strinjala z nekaterimi kadrovskimi menjavami, je prestopila v sosednji, mislinjski klub.

Brecljeva (druga z leve) je članica slovenske A-reprezentance zadnja tri leta. »Seveda mi je bilo super, da sem se lahko pridružila starejšim skakalkam, ki imajo več izkušenj in znanja ter dajajo koristne nasvete.« Fotografija je bila posneta na Ljubnem leta 2018. Foto: arhiv NT (SHERPA)

bilo kljub vsemu lepo skakati doma.«

Navdušil jo je brat

Brecljeva prihaja iz športne družine, vsi štirje otroci so vsaj nekaj časa trenirali smučarske skoke. Sneg in športe na njem so vzljubili po zaslugi mame, ki je zelo dobra alpska smučarka, a se s tem športom ni nikoli profesionalno ukvarjala. »Velikokrat smo odšli k babici na Pohorje, kjer je bilo vedno veliko več snega kot pri nas v Velenju. Z bratranci in sestričnimi smo se skupaj sankali in uživali na snegu,« se spominja Jerneja, ki jo je konkretno za smučarske skoke navdušil starejši brat Gašper, danes nordijski kombinatorec. »Ker doma niso imeli varstva zame, sem nekajkrat šla z njim na treninge. Tam seveda nisem imela kaj početi, zato sem staršem predlagala, da bi tudi sama poskusila skakati. To se je zgodilo in takoj mi je bilo zelo všeč.« Na treningih je bila edino dekle, a je to ni zaustavilo. Na strmini in v zraku se je namreč zelo dobro počutila, celo tako zelo, da je po končani osnovni šoli, ko napoči čas, da se posameznik posveti športu ali čemu drugemu, izbrala skoke.

Odločila se je za Kranj

Pri 15 letih se je vpisala na Gimnazijo Franceta Prešerna v Kranju, ki je znana po tem, da so jo obiskovali

številni vrhunski slovenski športniki, med njimi tudi Peter Prevc. »Tam sem imela bistveno boljše pogoje za trening, kot bi jih je imela v domačem velenjskem klubu. Bliže sta bili Planica in kranjska skakalnica, na enem mestu je bilo več profesionalnih trenerjev s športno izobrazbo. Velik posluš za športnike imajo tudi tamkajšnji profesorji, ki so zelo prilagodljivi. Od januarja do marca me zaradi tekem ni bilo pri pouku,« razloge za izbor kranjske gimnazije navede mlada skakalka, ki je ob vsem tem imela možnost trenirati v tamkajšnjem nordijskem panožnem centru pod vodstvom trenerja Zorana Zupančiča, sicer sedanjega trenerja ženske A-reprezentance. Njena članica je zadnje tri sezone. »Seveda mi je bilo super, da sem se lahko pridružila starejšim skakalkam, ki imajo več izkušenj in znanja ter dajajo koristne nasvete.«

Želi si več tekem

Kot študentka fakultete za medije trenutno živi v Ljubljani. »Treningi mi v povprečju vzamejo približno polovico dneva. Vožnja do Planice traja približno uro, nato sledijo enourno ogrevanje ter ura in pol skokov.

»Jasno mi je, da so zaradi gledanosti in sponzorjev naše nagrade nižje kot fantovske, a ne vem, zakaj imamo v sezoni toliko manj tekem kot moška konkurenca in zakaj so te v večini zgolj na manjših skakalnicah.«

Rada zavije v hribe, ne samo zaradi kondicijskih priprav, temveč tudi zaradi dobre družbe. »V tem uživam. To je zame način sproščanja.«

Že od nekdaj ima rada sneg. Tudi zdaj, ko se s skoki ukvarja profesionalno, izkoristi vsak prost trenutek za zabavo na njem.

»Med skakanjem uživam bolj pozimi, ker so takrat prisotni tudi gledalci. Prav tako je drugačen občutek skakati na snegu kot na plastiki.«

»Smučarski skoki so eden najbolj varnih športov. Vsi, ki skačemo, smo do neke mere profesionalci. Nihče se ne odloči in reče, da bo šel danes malo skočit.«

Pred približno dvema letoma je v Čajkovskem skočila 140 metrov, kar je bil takrat najdaljši uradno izmerjen ženski skok.

Ne jezijo je toliko razlike v denarnem skladu kot to, da imajo dekleta toliko manj tekem kot moška konkurenca.

Izjemen izplen slovenskih smučarskih skakalk na tekmah svetovnega pokala na Ljubnem

V izteku brez bučnih gledalcev, ki bi prav zdaj najbolj noreli

Ob prihodu na Ljubno ni bilo mogoče slutiti, da le nekaj sto metrov stran tekmujejo najboljše svetovne smučarske skakalke. Dovoz je bil omogočen prav do hiške, v kateri so opravljali teste za covid-19. Z vidika spremljanja tekme nismo bili prav nič prikrajšani. V nedeljo se je organizatorjem mudilo, da bi pod streho čim hitreje spravili drugo serijo, kajti dež je bil vedno bolj vztrajen. Ni pa bilo nobene bojazni, da tekma ne bi bila izpeljana zaradi slabih snežnih razmer; domačini so se spet izjemno potrudili in zagotovili nemoteno izvedbo.

DEAN ŠUSTER

Rosenje, ki je prehajalo v vztrajen dež, umazan sneg, globoko blato na vsakem koraku, nizka oblačnost, skratka turbno vzdušje. Toda obrazi domačinov, ki so skrbeli za skakalnice, redarjev, zdravstvenih delavcev, vseh, ki so vozili kombije sem in tja, so bili nasmejani, veseli. Službeni napovedovalec ni utihnil niti za sekundo, zastavljalo se je vprašanje, ali ga kdo sploh posluša.

Pravila FIS – na prostem – zelo stroga

Za obisk ogromnega števila gledalcev so bili v preteklem letu zelo prikrajšani celjski nogometaši (Olimpija, Dundalk, Molde ...) in rokometarji (Kielce), v začetku novega leta so se jim »prijudružili« predstavniki Smučarskoskalkalnega kluba BTC Ljubno. Pod Rajhovko ni bilo bučnih

navijačev. In prav tokrat, ko je »letečim Slovenkam« (alpske smučarke so prve dobile naziv »vražje«) uspelo premierno osvojiti prvo mesto na ekipni tekmi na Ljubnem. Izpad dohodka je omembe vreden. Pravila so bila ob skakalnicah zelo stroga. Pred obiskom tekme rokometne lige prvakov v dvorani Zlatorog je potrebna le izmera telesne temperature. Na Ljubnem, kjer se vse dogaja na prostem, je bilo treba plačati za hitri test. Tudi zato nas je bilo poročevalcev izjemno malo.

Štiri med najboljših sedem

Petkove kvalifikacije so vplile ogromen odmerik optimizma v naš tabor. V deževnem vremenu so naše tekmovalke prikazale odlične skoke. Navdušila je četverica. Nika Križnar je bila druga, takoj za njo Urša Bogataj, peta je

Odločne, nasmejene, navihane. Leteče Slovenke.

bila Ema Klinec, Špela Rogelj je bila sedma. Na nedeljsko tekmo so se prebile še tri naše skakalke, debitantka Nika Vetrih, Katra Komar in Jerneja Repinc Zupančič. Žal je bila Jerneja Brecl iz Vinske Gore diskvalificirana zaradi neustreznega dresa. »Zelo težke razmere v kvalifikacijah. Na koncu smo izredno zadovoljni, imamo izredno močno ekipo, s katero ciljamo najvišje na ekipni tekmi. Edini slabi današnji točki sta bili danes morda slabo vreme in diskvalifikacija Jerneje Brecl,« je v petek popoldne

dejal glavni trener reprezentance Zoran Zupančič.

Zahvala vsem, ki so orala ledino

Doslej so slovenske skakalke na tekmi svetovnega pokala na Ljubnem dvakrat osvojile drugo mesto na ekipni tekmi (lani in predlani), v soboto pa so prepričljivo ugnale svetovno konkurenco. To jim je uspelo prav v obdobju, ko na najbolj gledani in obiskani tekmi v svetovnem pokalu ni bilo gledalcev, ki bi na svojevtrsten način pospremilili zgodovinski dosežek

Eme Klinec, Špela Rogelj, Urša Bogataj in Nike Križnar. Na domači tekmi so osvojile premierno ekipno zmago za Slovenijo. »Gre za zgodovinsko zmago za slovenske smučarske skoke. Vesel sem, da je bila to ravno ekipna, saj mi ta osebno največ pomeni. Zahvalil bi se vsem svojim predhodnikom in vsem dekletom, ki so orala ledino ženskih skokov pri nas, da smo postali ena vodilnih držav. Upam, da bodo dekleta čim dlje držala takšno raven skokov,« je med proslavljanjem veliko mero taktnosti

zadržal Zupančič. »Lahko se veselimo tudi jutrišnje posamične tekme ...«

V čast skakati kot zadnja

In Ema Klinec je z drugim mestom poskrbela za nov slovenski uspeh. To so bile njene prve posamične stopničke na domači tekmi svetovnega pokala. Prve zmage v karieri se je veselila Norvežanka Eirin Maria Kvandal. Od sedmerice Slovenk so brez finalne serije ostale Nika Vetrih (35.), Jerneja Repinc Zupančič (36.) in Katra Komar (37.). Špela Rogelj je končala na 24. mestu. Nika Križnar se je v drugi seriji prebila do 10. mesta. Tik za njo je pristala Nika Bogataj. »Po doskoku nisem vedela ničesar. Tudi pogoji so se zelo menjali, da pravzaprav niti nisem vedela, kako so skakale tekmovalke pred menoj. Z drugim mestom moram biti zadovoljna. Pridobivam izkušnje. V čast mi je bilo skakati kot zadnja. Prve stopničke v novi sezoni na prvi tekmi. Moram biti zadovoljna, a sem se tudi iz tega česa naučila. Res super!« je povedala Ema Klinec. Z Ljubnega ob Savinji, kjer so bili organizatorji plačani za svoj trud z odličnimi dosežki naših skakalk, se karavana svetovnega pokala zdaj seli v Nemčijo. Naslednji tekmi bosta konec tedna v Titisee-Neustadtu.

Foto: Andraž Purg – GrupA

Imenitna belina je zgolj na fotografiji, v resnici je ni bilo.

Ema Klinec (levo) je zaostala le za Norvežanko Eirin Mario Kvandal.

Naš fotoreporter Andraž Purg je najprej moral opraviti najtežji del naloge ...

Tudi kasneje mu ni bilo lahko, ko je iskal prostor, s katerega bi mu uspela kakovostna fotografija.

Zmagovalke tekem svetovnega pokala na Ljubnem:

2012: 1. tekma: Sarah Hendrickson (ZDA), 2. tekma: Sarah Hendrickson (ZDA)

2013: 1. tekma: Sara Takanashi (Jap), 2. tekma: Sara Takanashi (Jap)

2014: 1. tekma: Daniela Iraschko (Avt), 2. tekma: Daniela Iraschko (Avt)

2015: 1. tekma: Sara Takanashi, 2. tekma: Takanashi, Iraschko-Stolz

2016: 1. tekma: Maja Vtič (tretja Špela Rogelj), 2. tekma: Iraschko-Stolz (druga Maja Vtič)

2017: 1. tekma: Maren Lundby (Nor), 2. tekma: Katharina Althaus (Nem)

2018: 1. tekma: Maren Lundby (Nor), 2. tekma: Daniela Iraschko-Stolz (Avt)

2019: 1. tekma: Maren Lundby (tretja Urša Bogataj), 2. tekma (ekipno): Nemčija, 2. Slovenija, 3. tekma: Sara Takanashi (Jap)

2020: 1. tekma (ekipno): Avstrija, 2. Slovenija, 2. tekma: Maren Lundby (tretja Nika Križnar)

2021: 1. tekma (ekipno): Slovenija, 2. tekma: Eirin Maria Kvandal (druga Ema Klinec)

V drugi seriji posamične tekme je druga v petkovih kvalifikacijah Križnarjeva skočila precej bolje.

Številni transparenti navijaških skupin.

Tako je bilo – leta 2018.

Nika Križnar je po prvem skoku le zmajevala z glavo.

Norvežanka Eirin Maria Kvandal je takoj vedela, da jo njen drugi skok lahko popelje na sam vrh.

Še preden si je nadela masko, je v pozdrav pomahala Špela Rogelj.

Celjan Žan Žvižej, nadarjen filmski in televizijski montažer

Nevidni soustvarjalec mojstrovin

Kot osnovnošolec je Celjan Žan Žvižej (1995) s prijatelji kdaj posnel kakšen kratki film, občasno se je sam posnel med igranjem violine in kitare, ki se ju je pridno učil v glasbeni šoli, ali pa je s kamero zabeležil družinski dopust. Vse posnetke je skrbno zmontiral in ugotavljal, da ga to delo vedno bolj zanima. Ugotovil je, da je v okviru filmskega oddelka na AGRFT v Ljubljani mogoče študirati tudi filmsko in televizijsko montažo. Ni dolgo razmišljal, po končani Gimnaziji Celje – Center, kjer se je prav tako loteval različnih filmskih projektov, je opravil zahtevne sprejemne izpite na akademiji in nedavno magistriral kot odlični študent. V času študija je nabral številne izkušnje in spoznal ljudi, ki ga radi povabijo k sodelovanju pri različnih projektih. Danes sodi med najvidnejše člane mlade slovenske generacije filmskih ustvarjalcev.

TATJANA CVIRN

Rad ima svoj poklic in če bi se moral še enkrat odločiti, bi enako izbral, je prepričan mlad sogovornik, ki so ga pri njegovi odločitvi podpirali tudi starši. »Zavedali so se, da je čas je takšen, da lahko imaš težave pri iskanju dela, ne glede na to, kaj študiraš. Zato je pomembno, da izbereš nekaj, kar ti je res všeč,« pravi

ustvarjalno in da ne gre, kot bi morda mislil nepoznavalec, le za zlaganje posnetkov. Ob tem je seveda treba imeti tudi veliko znanja o filmski umetnosti in filmskem jeziku, ki ga

»Želim si, da bi lahko ohranjal ravnotežje med komercialnimi in drugimi, bolj umetniškimi projekti in da bi bilo dovolj projektov ustrezno financiranih.«

Žan, ki ga je zanimala tudi kemija, a mu ni bilo tako zelo všeč delo v laboratoriju. Delo montažerja se po njegovem mnenju dobro povezuje z glasbo, ki mu je tudi zelo blizu. Prav zaradi tega se še posebej rad loti montaže kakšnega glasbenega videospota, ki mu pogostokrat omogoča ogromno svobode pri ustvarjanju. »Pristopi, ki bi jih morda v klasičnem pripovednem filmu razumeli celo kot napako, lahko v tem primeru izpadejo utemeljeni in dobri,« pojasnjuje, kar pomeni, da je njegovo delo zelo

je pridobil na akademiji. Prizna, da pred študijem o tem ni imel veliko predznanja. Študij ni bil enostaven, a kot pravi sogovornik, je pomenil tudi nekakšno šolo življenja. Že sprejemnih izpitov za vsako stopnjo posebej, ki so trajali več dni in obsegali različna področja, ni bilo lahko opraviti. Na študij prve stopnje montaže so sprejeli le tri, na podiplomski študij le dva študenta. Tudi zato si je Žan težko privoščil, da bi manjkal na predavanjih, da se ne bi držal rokov in se ne bi trudil na vso moč.

Zlatolaska in druge nagrade

Prizadevno delo je rodilo sadove. Ne le da je bil odlični študent, že v času študija je sodeloval pri številnih projektih, ki so bili tudi nagrajeni. Za diplomski projekt, kratki igrani film Kar ostane režiserke Neli Maraž, je leta 2017 prejel nagrado zlatolaska za montažo. Svojim študentom te nagrade podeljuje AGRFT. Med letoma 2015 in 2017 je na treh Festivalih slovenskega filma v vlogi snemalca, realizatorja, montažerja in mešalca slike sodeloval v ekipi akademske televizije AKTV, s katero je pripravljala televizijske prispevke in prenose. Kratki igrani film Zlata verižica režiserja Janeza Juha, ki si ga je izbral za praktični del magistrskega dela, je prejel nagrado za najboljši film na 17. West Herzegovina Fest v Širokem Brijegu v Bosni in Hercegovini.

Nabor njegovih dosedanjih del je zelo širok: »V preteklih letih sem so-

deloval pri nastanku številnih kratkih dokumentarnih in igranih filmov, ki so mi tudi zelo blizu, medtem ko celovečernih še nisem montiral. Sodeloval sem tudi pri televizijskih serijah, glasbenih videospotih, umetniških performansih, promocijskih in korpo filmih ...« Dela so bila prikazana na festivalih, televizijskih kanalih in na spletu ter so osvojila mnoge nagrade. Zadnje čase soustvarja dokumentarno serijo o alpinizmu za RTV, sodeluje tudi pri nastajanju igrane serije na Pop TV. Želi si predvsem, da bi lahko ohranjal ravnotežje med komercialnimi in drugimi, bolj umetniškimi projekti in da bi bilo dovolj projektov ustrezno financiranih.

Ustvarjalno sodelovanje

Dela montažerja večina ne pozna najbolje. Kako se ga loti? Kakšno je sploh sodelovanje z režiserji? So ti ves čas prisotni pri njegovem delu ali ima Žan proste roke pri montaži?

»Različni režiserji imajo različne pristope. Nekateri pustijo več svobode, drugi so več zraven, a vedno morajo biti med nami sodelovanje, saj preživimo skupaj kar veliko ur,« odgovarja sogovornik. »Montažer je vsekakor manj obremenjen z okoliščinami na snemanju in s prvotno zastavljenim konceptom. Material naj bi gledal čim bolj neobremenjeno, ga med gledanjem »poslušal« in mu pustil, da ga vodi. Material ima namreč neodvisno od prvotnega koncepta idejni in čustveni naboj, montažerjeva naloga (v sodelovanju z režiserjem) pa je, da najde organske povezave v njem,« opisuje sogovornik ustvarjalni proces in povzema bistvene lastnosti dobrega montažerja. »Trebalo je imeti občutek za to delo, biti ustvarjalni in pripravljeni sedeti za računalnikom več ur na dan. Pomembne so disciplina, umirjenost, sposobnost dela v ekipi, nekonfliktnost in konstruktivnost pri zagovarjanju svojih idej.«

Foto: Sandi Petric

»Montažerski poklic je dobro opravljen takrat, kadar je neviden.«

Žan Žvižej, mlad Celjan, ki je vedno bolj uspešen kot montažer filmskih, televizijskih in drugih izdelkov. (Foto: Marta Plasencia)

Po dolgih urah sedenja pred zaslonom se prileže sprehod ob Šmartinskem jezeru. Na fotografiji s prijateljskima Blažem Krajncem in Petrom Mastnakom (z leve) (Foto: Peter Mastnak)

Na Festivalu slovenskega filma leta 2019 z Janezom Juhom, režiserjem in scenaristom kratkega filma Zlata verižica, ki ga je Žan izbral za praktični del magistrskega dela. (Foto: Jaka Žilavec)

Montažer Žan Žvižej na svojem delovnem mestu
(Foto: Sandi Petric)

Mentor mladim

Pred leti se je na povabilo ravnatelja Gregorja Deleje vrnil v svojo nekdanjo šolo in postal mentor filmskega krožka na Gimnaziji Celje – Center. Pod okriljem Društva GCC skrbi za odlično izobražen in motiviran »filmski« podmladek, ki se ne vključuje le v šolske projekte, ampak dijaki sodelujejo tudi pri številnih projektih v Celju oz. lokalnih skupnostih, od koder prihajajo. Kot somentor kratkih filmov je z dijaki osvojil tudi najvišja priznanja na tekmovanju Slovenščina ima dolg jezik: književnost na filmu. Žan pravi, da skuša mladim približati filmski jezik in različna področja ustvarjanja. »Dijaki dobijo v krožku osnove, sami lahko nato nadgradi-

»Obstaja ogromno slovenskih filmov, ki so drugačni, izvirni, veliko je ustvarjalcev s svežimi idejami.«

jo stvari in pri tem jim svetujem ter pomagam. Nekateri razmišljajo o študiju na AGRFT, drugi o kakšnih projektih in da bi jim bilo lažje, jim skušam dati čim več znanja.«

Zadovoljen je, da jim je uspelo skupaj izpeljati večji projekt, to je izdelavo videospota za uradno himno šole. Postopek je bil kar dolgotrajen, saj so dijaki pripravili vse od scenarija do snemanja in montaže. »Vsi so bili zadovoljni z izdelkom in veseli sem, da smo bili del tega,« razlaga mentor, ki je moral v teh časih tudi to dejavnost preseliti na splet.

Med filmi, rekreacijo in glasbo

Tudi sam ima zadnje mesece, ko ni veliko možnosti za druženje, več časa za ogled filmov in serij, ki se jih loti le, če ima res dovolj časa, saj ponavadi vsa nadaljevanja pogleda v enem kosu. Ko pride v Celje, gre na kakšen sprehod. V otroštvu je treniral nogomet, najdlje karate, a najraje še vedno igra košarko.

Brez glasbe ne gre, kar je nenavadno tesno povezano tudi z njegovim poklicem. Glasba je del filmskega procesa in vpliva na doživljanje filma. Če ima montažer smisel za glasbo in ritem, je to zelo dragoceno pri delu. Zato rad vzame v roke električno kitaro in prizna, da ne bi imel nič proti sodelovanju v kakšni rok zasedbi. Razmišlja tudi o nakupu svoje violine, da bi lahko še kdaj zaigral za svojo dušo. Po končani glasbeni šoli je namreč ni več igral, ker je bilo glasbilo sposojeno in ga je moral vrniti šoli.

Ker tako izšolanih in usposobljenih montažerjev, kot je Žan Žvižej, pri nas ni veliko, se ne boji, da bi mu dela zmanjkalo. Že v času študija je navezal številna poznanstva in sodelovanja, ki se nadaljujejo, saj mnogi radi delajo z njim. »Če ljudje vidijo, da se na pravi način lotevaš projekta in pokažeš dobre rezultate, si želijo delati s tabo tudi v prihodnje.«

Zato o iskanju novih priložnosti v tujini ne razmišlja, a to ne pomeni, da ne bi nekoč sprejel kakšne mamljive ponudbe. »Zaenkrat še želim ustvarjati v slovenskem prostoru, kjer je veliko vrhunskih ustvarjalcev.« Pravi, da je že zdaj mogoče delati v širših evropskih okvirih, četudi živi v Sloveniji. »Na filmskem festivalu v Bratislavi sem na primer spoznal producentko iz Španije, ki živi v Glasgowu. Leto kasneje mi je pisala, ali bi bil pripravljen tam montirati kratki film. Ker sem ta-

krat ravno potoval po tistih krajih, sem s poljsko režiserko Martyno Blaszczyk del filma zmontiral na Škotskem in del še doma. Nastal je kratki film I don't mean to bother you.«

V odkrivanju filmov vseh vrst

Verjetno so poznavalci nastajanja filma pri vsakem ogledu obremenjeni s svojim poznavanjem podrobnosti in si morda včasih težko ogledajo film tako kot navadni smrtniki. Žan pravi, da se mu na začetku filma to res dogaja. »Gledam, kako so prizori narejeni, kje so rezi ... A če je film dober in gradi pripoved na pravi način, te stvari pozabim in »padem« v zgodbo. Kadar je montaža dobra, ima povprečen gledalec občutek, da stvari »štima«, pri čemer montaže ne opazi zares, saj ta deluje kot nekaj naravnega in organskega. Če je montaža slaba, se po drugi strani to

hitro opazi in do izraza pridejo še mnoge druge napake, ki nastanejo npr. pri snemanju. Montažerski poklic je torej dobro opravljen takrat, kadar je neviden.«

Med ustvarjalci, ki so mu posebej pri srcu, je na primer Darren Aronofsky, na katerega se je navezoval tudi v svoji magistrski nalogi z njegovim filmom Rekvijem za sanje. »Pogledal sem njegov cel opus,« pravi Žan in dodaja, da so mu všeč tudi Stanley Kubrick, David Fincher, David Lynch ...

Trudi se spremljati množico filmov, ki nastanejo vsako leto, in v tej količini zlasti tiste najboljše, ki so na ogled tudi na ljubljanskem festivalu Liffe. »Zaželeno bi bilo, da bi si ogledal vsak večer kakšen film, a ker to ne gre, ustvarjam seznam in ko imam čas, poiščem med tistimi na njem.« Na srečo je na spletu izbira ogromna, če so že kinematografi dolgo zaprti. Rad ima ponudbo,

kakršno sta imela pred zaprtjem celjski Mestni kino Metropol ali Kinodvor v Ljubljani.

Ob tem priznava, da je sam šele po vpisu na AGRFT začel odkrivati tudi drugačne filme, ne le ameriške komercialne ponudbe. »Svet se mi je odprl med študijem. Je pa res, da lahko nekatere filme človek gleda šele z leti.« Ob tem opozori tudi na zmotno predstavo, da so slovenski filmi dolgočasni, zamorenjeni ... »Obstaja ogromno filmov, ki so drugačni, izvirni, veliko je ustvarjalcev s svežimi idejami. Če bi moral izpostaviti en film, ki je v zadnjih letih naredil velik vtis name in ga je montirala celo kolegica na akademiji Sara Gjergek, je to film Darka Štanteta Posledice, ki je prejel tudi nagrade v tujini. Veliko jih je, ki so vredni pozornosti, mogoče jim ne damo dovolj priložnosti niti nimajo dovolj promocije,« ugotavlja.

Prizor s snemanja in iz glasbenega videospota šolske himne, ki jo je v letih 2019 in 2020 posnel filmski krožek pod mentorstvom Žana Žvižejja, ki je bil tudi montažer spota.

Olja Kajba je predana ročnemu delu

Med zanke vpleta pozitivno energijo

»Všeč mi je, da so moje roke čim bolj zaposlene,« pravi Olja Kajba, ki s pomočjo pisanih niti, kvačke ali pletilke ustvarja najrazličnejše okrasne ali uporabne predmete. S pomočjo drobnih zank in vozličkov med drugim vdahne obliko igračem, ki prinašajo veselje in tolažbo tako otrokom kot odraslim. Ustvarjalka iz Imenega pri Podčetrtku se je kvačkanju izdatno posvečala tudi v mesecih, ko je bila z nedonošenima dvojčkoma (danes najstnikoma) več mesecev v ljubljanski porodnišnici. Prve korake v svet ročnega dela je kot mlada deklica naredila v svojem rojstnem kraju v bližini ruskega mesta Tuapse.

TINA STRMČNIK

Otroštvo je preživela na obali Črnega morja, v pokrajini Krasnodar, blizu mesta Tuapse. Kot najstnica je spoznala svojega moža Fredija Kajbo iz Imenega in se z njim poročila. Slednji je takrat pod okriljem velikega slovenskega podjetja Smelt pomagal pri gradnji enega večjih objektov. Partnerja sta skupaj živela v Rusiji, kjer sta se poročila in kjer se jima je rodila hči Milena. Ko je bilo moževo delo končano in je imela Olja 20 let, sta se preselila v majhen kraj v občini Podčetrtek. »Odločitev ni bila tako težka, ustvarila sva si družino in želela sva biti skupaj. Seveda moraš imeti partnerja zelo rad, da greš za njim na drug konec sveta, v neznane kraje. A ko si mlad, imaš krila,« je pojasnila. Dodala je, da se selitve in ogromne razdalje od svojega doma ni bala, saj je na vse skupaj gledala kot na pustolovščino.

Zapletena zajemalka

Ob prihodu v Slovenijo je doživela lep sprejem, moževi sorodniki so jo takoj vzeli za svojo, dober odnos z njimi ima še danes. Slovenskega jezika se je skušala učiti že, ko sta z možem še živela v Rusiji. Zanimalo jo je, kako se po slovensko reče določenim predmetom, a ker jezika ni uporabljala, je vse skupaj hitro pozabila. »Sprasovala sem ga vedno ene in iste stvari, zato je moral biti pri razlaganju res potrpežljiv,« se spominja.

Po selitvi v Slovenijo sta dva tedna preživela skupaj, nato se je mož vrnil na delo, ona je ostala v družbi hčere ter tasta in tašče, ki ju Olja kliče kar mama in ata. Takoj so se začeli tikati in tudi tako vzpostavili temelje za dobro povezanost v družini. »Tašča mi je veliko pomagala. Ko sva skupaj kuhali slovenske jedi, mi je pripovedovala slovenske prevode za vse, kar sem prišla v roke. Veliko slovenskih besed je podobnih ruskim. Najtežje sem si zapo-

latinici, ki se je je Olja sicer nekoč učila v šoli, seveda pa je veliko bolje obvladala cirilico. Na zaslonu stavkov ni utegnila prebrati do konca, ko so se že prikazali novi. Velikokrat je moža prosila, naj ji prevaja pomen dialogov v nadaljevanjih. Da to zanj ni bilo enostavno, razume, šele odkar je tudi sama zelo vešča prevajanja iz enega jezika v drugega.

Ob prihodu v novo državo ji je bilo najprej nekoliko težko tudi v družbi, ko je kdo povedal kakšno šalo in se je smejalo celotno omizje, ona pa ni povsem razumela, za kaj gre. Zaradi tega ji je kdaj po licu spolzela tudi kakšna solza. A to je ni odvrnilo od učenja. Znanje našega jezika je med drugim krepila ob branju dektivk, ki si jih je sposajala pri sosedu. Kmalu je začela razmišljati in celo sanjati v slovensščini. Čeprav še ima nekaj težav z dvoji-

drugem koncu sveta omogočajo različni programi na svetovnem spletu, so vse zamujeno nadknadili, se nasmeji sogovornica. V 26 letih, odkar živi na sončni strani Alp, je trikrat odpotovala domov, nekajkrat sta jo bodisi z letalom bodisi z avtomobilom obiskala tudi starša.

»Na podeželju so ljudje zelo preprosti. Ko sem prišla, so vsi radovedno opazovali, kakšna sem, saj se je moja tašča rada pohvalila, da sem iz Rusije. Sama sem takoj sprejela okolje, kjer živim, in sem se dokaj hitro naučila jezika.«

mnila besedo zajemalka ali po domače »šefla«, kar se po rusko reče palovnik. Med besedama nisem našla nobene povezave. Tašča mi je rekla, naj si besedo zapišem na čelo. Res sem si s prstom besedo »zapisala« na čelo in delovalo je.«

Podnapisi, da te kap

Še en jezikovni trn je doživela ob gledanju hrvaških ali angleških nadaljevanj. V Sloveniji imajo nadaljevanke podnapise, medtem ko so bile v Rusiji sinhronizirane. Dodatna ovira je bila, da so bili podnapisi v

no, ji sporazumevanje v slovensščini danes ne dela več težav.

Ob ruščini zažarijo oči

Ko se je preselila v Imeno, se je lahko s starši po telefonu slišala le nekajkrat na leto. Pogovori so bili tako dragi, da je bilo zanje treba odšteti skoraj celo mesečno plačo. Odkar komuniciranje z ljudmi na

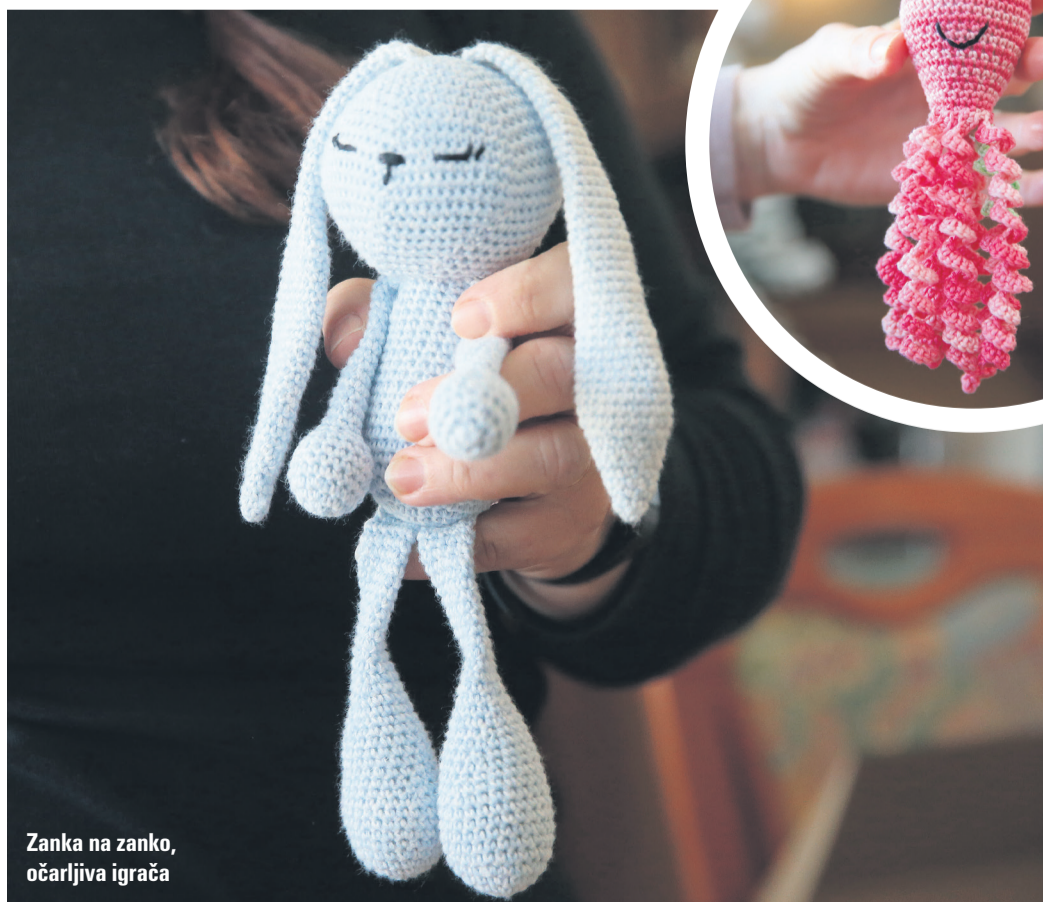
»Iz Rusije sem prišla, ko sem bila stara 20 let, takrat je bilo to zame kot pustolovščina. Če bi bila starejša in bi že imela svojo službo, svoj krog prijateljev in svoj kotiček, odločitve najbrž ne bi sprejela tako enostavno.«

Olja je v domovini končala srednjo šolo za vzgojiteljico predšolskih otrok, vendar v svojem poklicu ne more dobiti zaposlitve, saj pri nas ni opravila strokovnega izpita. Ko je konec leta 1999 dobila slovensko državljanstvo, se je zaposlila v proizvodnji. Nato se je posvetila sinovoma Dejanu in Alenu, ki sta se kot dvojčka rodila dva meseca pred rokom poroda.

Eden od sinov je imel o b

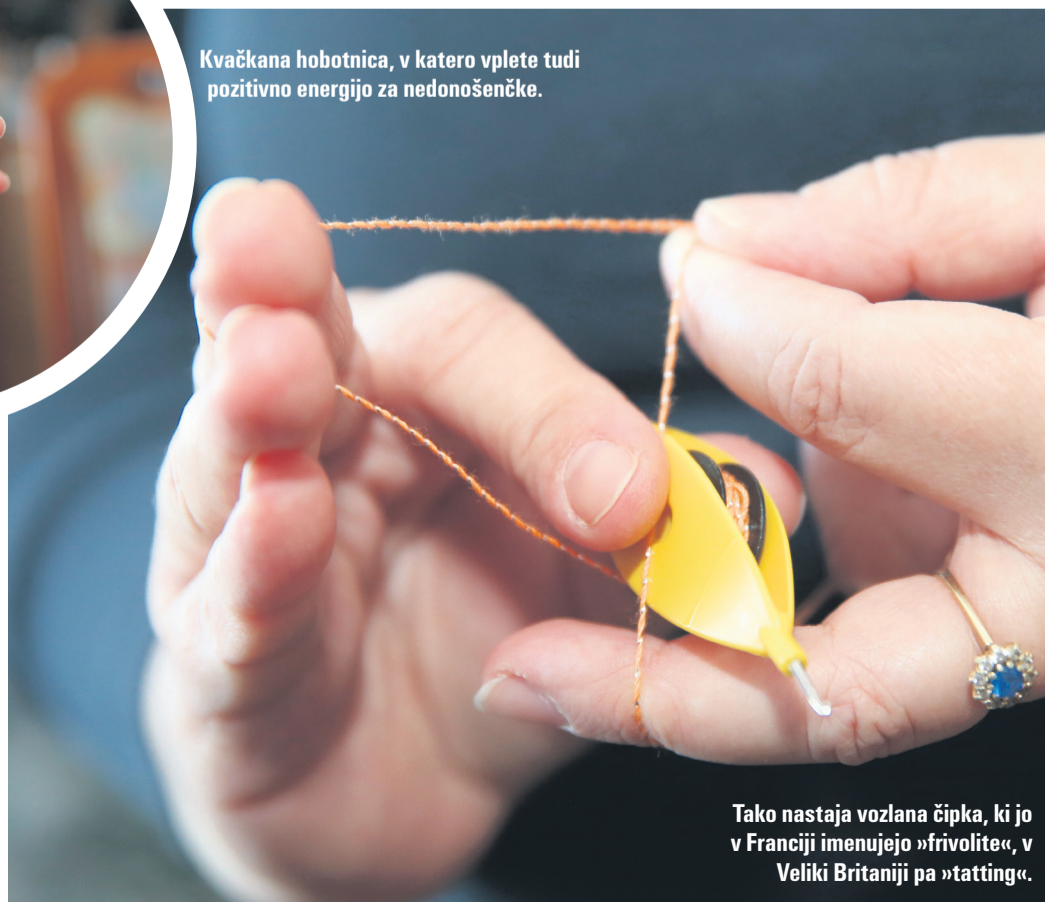
Z eno od kvačkanih igrač, znanih pod imenom amigurumi. V takšne izdelke vložijo veliko truda. Samo za izdelavo obleke je potrebovala tri večere.

Zanka na zanko, očarljiva igrača

Kvačkana hobotnica, v katero vplete tudi pozitivno energijo za nedonošenčke.

Tako nastaja vozšana čipka, ki jo v Franciji imenujejo »frivolite«, v Veliki Britaniji pa »tattooing«.

rojstvu le 750 gramov, drugi malo manj kot dva kilograma. »Moja mama sploh ni mogla verjeti, da takšni otroci preživijo, a v ljubljanski porodnišnici res delajo čudeže,« je dejala Olja. V bolnišnici je z otrokoma preživela kar tri mesece in se nato posvetila družini. Ko so otroci nekoliko zrastle, je priložnost za delo dobila v Termah Olimia. Tam je 13 let vodila ustvarjalne delavnice za otroke in odrasle, skrbela je za sprejem rusko govorečih gostov in za vodene ogledne term. Med drugim je sodelovala pri spremstvu otrok invalidov iz Rusije, ko je pomagala pri prevajanju in vodenju skupine. »Zelo rada prevajam in komuniciram s svojo jezikovno skupino. Tudi sodelavci so opazili, da mi takrat kar zažarijo oči.«

Ker je želela še bolj poglobljeno delati z rusko govorečimi gosti in napredovati, je nedavno zamenjala zaposlitev. A ko je nastopila epidemija koronavirusa, je ostala doma. Upa, da se bodo razmere umirile in da bo lahko kmalu spet odšla na delo.

S kvačko in pletilko

Kako je zajadrala v svet ročnih spretnosti? Za to ustvarjalnost jo je navdušila mama. Hčeri je pokazala nekaj knjig in revij, v katerih so bile opisane določene ustvarjalne tehnike. »Poleti otroci v našem kraju nismo vedeli, kaj bi počeli. Starši so bili v službah, vroče je bilo, s prijatelji smo se malo igrali na igrišču, a k morju sami nismo smeli iti. Tako sem pri devetih letih prišla v roke kvačko, mamu prosila za kakšno prej-

Oljin mož in dvojčka na televiziji radi spremljajo nogomet. Olja si na svojem prenosnem računalniku medtem ogleda kakšno sinhronizirano rusko nadaljevanko. Ob tem seveda ne gre brez kvačke ali pletilke.

»Z možem sva se civilno poročila v Rusiji, cerkveno še v Sloveniji leta 1997. Rada se pohvalim, da sem dvakrat poročena z enim moškim, ne da bi se vmes ločila. Da bi le ostalo tako,« je povedala.

Obvlada tudi tehniko vezanja na papir, s pomočjo katere ustvarja najrazličnejše voščilnice.

co.« Igle in prejo je odnesla tudi v šolo, kjer so ji pri predmetu gospodinjstva pokazali nekaj načinov ustvarjanja.

Od takrat njene roke kar hlepijo po nizanju zank ali vozličkov. Ko gleda televizijo, zraven vedno kvačka ali plete. Če bi njeni prsti mirovali, bi zaspala, je povedala. Mama ji je podarila nekaj knjig, kako splesti okraske za velikonočna jajca. Iz pisanih trakov se je naučila izdelovati rožice, ki jih je uporabila za izdelavo butaric ali za kakšen drug okras. Številne barvite okrasne predmete ustvarja tudi iz perlic, ki jih ji je mama skupaj z iglami poslala iz Rusije.

Kvačkanje jo je spremljalo tudi v obdobju, ki ga je z dvojčkoma preživela v ljubljanski porodnišnici. Pod njenimi rokami je takrat nastal prt. Po kvački ali pletilki so rade posegle tudi ostale mamicе nedonošenčkov. Olja je za nogice otročičkov izdelala tople copatke, druga mamica se je lotila pletenja kopic. Vse te izdelke sogovornica še danes hrani za spomin.

Danes obstaja prava zakladnica idej o zanimivih izdelkih na svetovnem spletu, na primer na portalih Pinterest ali Youtube. Olja poišče, kar ji je všeč, nato raziskuje, kakšen je postopek izdelave. Tako je

odkrila tehniko vozlane čipke, ki jo v Franciji imenujejo »frivolite«, v Veliki Britaniji pa »tattling«. Pri izdelavi takšne čipke si sogovornica pomaga s posebnim pripomočkom, čolničkom. Kvačkanec napelje na prste, nato s pomočjo čolnička dela vozličke. Čeprav izgleda postopek zelo zapleten, ga lahko, ko se ga navadiš, izvedeš z zaprtimi očmi, je pojasnila. Le šteti je treba, da narediš pravo število vozličkov in zank, imenovanih »picot«. S pomočjo te tehnike popestri knjižna kazala, torbice, nahrbtnike in druge predmete. »Vse, kar potrebujem, sta čas in navdih,« je dejala.

V svetu mehkih igračk

Tudi danes, ko so otroci že veliki, rada plete copatke in trakove za novorojenčke. Po posebnih navodilih izdeluje tudi hobotnice za nedonošenčke. Pred božičnimi prazniki pošlje v porodnišnico en paket tovrstnih igračk. Ko mali borci s svojimi drobnimi prsti sežejo po kvačkanih lovkah, podobnih popkovnici, jih to spominja na čas, ki so ga preživeli v maternici. Ko se Olja loti kvačkanja tovrstnih mehkužcev, je še posebej pozorna na svoje razpoloženje. Ustvarjanja se loti le, če je mirna in dobre volje. Med nitke želi vplesti tudi svojo pozitivno energijo.

Njeno pozornost so pritegnile še kvačkane igrače, znane pod imenom amigurumi. Pod njenimi prsti je prvi nastal majhen zajec v nežno modri barvi, nato so sledile pisane ži-

»Ko delam izdelke za kakšno prijateljico, vmes mislim nanjo.«

rafe, ovčke, medvedki, ninice, h katerim se otroci stisnejo, ko gredo spat. Ustvarjalki poseben izziv predstavljajo malo bolj zahtevne lutke, kjer se je treba izdelavi res zbrano posvetiti. Z veseljem po kvački ali pletilkah seže, ko jo ljudje prosijo, naj kakšno igračko izdelajo za darilo ob prihodu novega družinskega člana, za darilo ob krstu ali ob katerem prazniku. Nekateri otroci se od teh igračk, ki jih izdelajo iz bombažne preje, kar ne ločijo, povsod jih radi nosijo s seboj. Izdelki so prijetni na otip, a še zdaleč niso namenjeni le za opazovanje. Tudi če se umažejo, jih lahko mamice operejo pri nizkih temperaturah. Olja je poudarila, da igrače v tolažbo in veselje niso le otrokom, ampak tudi odraslim. Njena prijateljica, ki ima za seboj težko življenjsko preizkušnjo, ji je povedala, da ji je bilo v težkih trenutkih lažje pri srcu, če je v roke prišla kvačkanega zajčka sončno rumene barve, ki ji ga je podarila Olja. Podobno je bilo z gospo, ki je žalovala za svojim družinskim članom in ji je Olja podarila eno svojih ročno izdelanih igračk. »Znanstvenega dokaza o tem ni. A če igrača potolaži otroka, potem zaupam v to, da lahko podobno deluje tudi na odraslega. Kaj pa smo odrasli, če ne veliki otroci?«

Foto: SHERPA

Tudi čipka na okraških na novoletni smrečici je ročno delo.

Medtem ko v naših domovih za veliko noč barvamo jajca, jih Olja obleče v prejo.

»Pirhi«, okrašeni s perlicami.

Navdušenje do ustvarjanja je prenesla na taščo Zofijo Kajba. Ta je prepričana, da z ročnim delom krepi svoje zdravje, predvsem spomin.

Copatki in trakovi za majhne gospodične

Nahrbtnik, okrašen z vozlano čipko

Dolina kulturnih zanimivosti, ki jo krasijo alpski vršaci in ledeniška jezera

Križemkražem po štirijezični dolini

V Sloveniji poznamo dvojezičnost, ponekod na tujem je uvedena trojezičnost, v Kanalski dolini je uveljavljena celo štirijezičnost. Žal ne dosledno ... Nekeč smo hodili v njen največji kraj Trbiž po usnjene jakne – nekateri to še počnejo – vendar je dolina najbolj obiskana zaradi turizma. Turisti imajo res kaj videti; od zanimivih vasi do alpskih vršacev in ledeniških alpskih jezer. Kar nekaj je tudi slovenskih romarjev, ki potujejo na romantične Višarje.

BRANKO JERANKO

V Kanalski dolini živijo pripadniki štirih narodov, to so Italijani, Slovenci, Nemci in Furlani. Na primer italijansko ime vasi Lužnica je Bagni di Lusnizza, nemško Lusnitz in furlansko Lusnits. Trbiž je po italijansko Tarvisio ter po nemško in furlansko Tarvis. V Kanalski dolini, ki se imenuje po italijansko Val Canale, živi največ ljudi italijanske narodnosti. Zgodovinsko gledano je bila ta dolina del Koroške, kjer so živeli drug ob drugem zgolj Slovenci in Nemci. Pred prvo svetovno vojno v Kanalski dolini stalno živečih Italijanov skoraj ni bilo.

Na koncu doline, sredi mesteca Tablja – po italijansko Pontebba – je bila »tisočletna« državnna meja med staro Avstrijo (Koroško) in Italijo. Ta je »potekala« po potoku Pontebbana. Ob mostu čez potok je še vedno odlično ohranjen star mejni kamen, ki označuje razdaljo do Celovca in Vidma/Udine. Še več, nekdanja državna meja je prepoznavna celo na arhitekturi obeh Tabelj, italijanske in staroavstrijske. Na italijanski strani so stare stavbe v sredozemskem slogu in na nekdanji avstrijski v alpskem.

Dodeljeno Italiji

Leta 1900 je živelo po uradnih podatkih na avstrijski strani Tablje 744 nemško in 12 slovensko govorečih prebivalcev. Poleg njih je bilo takrat tam še 48 tujcev. Pred prvo svetovno vojno je bila narodnostna slika celotne Kanalske doline povsem drugačna, kot je danes. Leta

1910 je bilo med takratnimi osem tisoč prebivalci doline – večinoma Nemci – 1.600 Slovencev in deset Italijanov.

Prva svetovna vojna je njene kraje strahovito opustošila, o čemer pričajo stare fotografije. Od cerkve in bližnjih stavb na romarskih Višarjah so ostale ruševine, številne stavbe so ostale brez streh v Ovčji vasi, Trbižu, Tablji in še kje, mejni most med državama v Tablji je bil miniran ... Po prvi svetovni vojni so velike sile odločile, da bo postala koroška dolina po mirovni pogodbi del Italije. Po volji zmagovitih veselil je pripadla Italiji (oziroma Kanalski dolini) še obmejna občina Bela Peč/Fusine in Valromana, ki je bila vse do leta 1918 del deželne Kranjske – in ne Koroške. Po prvi svetovni vojni se je v Kanalski dolini kmalu začelo novo gorje, namesto vojnega fašističnega. Slovenska in nemška krajevna imena so bila poitalijančena, v šolah je bilo prostora le za italijanščino. V času »gnile« Avstro-Ogrske je bilo drugače, saj so imeli v Ukvah, Žabnicah in Lipalji vasi slovenske šole in drugod nemške. Tik pred drugo svetovno vojno, leta 1939, je dolina doživela nov hud udarec, ki sta ji ga zadala Hitler in Mussolini. Po dogovoru med njima je bilo večina Nemcev in kar nekaj Slovencev preseljenih v nemški rajh – na Koroško in delno na Štajersko – za takratno fašistično Italijo pa niso bili takrat tam še 48 tujcev. Pred prvo svetovno vojno je bila narodnostna slika celotne Kanalske doline povsem drugačna, kot je danes. Leta

Z obale Belopečkih jezer blizu tromeje Italije, Slovenije in Avstrije

»Česa vsega nismo tukaj doživeli!« mi je po slovensko povedala in zgovorno zamahnila z roko ena od dveh žena, ki sem ju srečal v Ukvah. Slovensko govoreči Kanalke in Kanalci uporabljajo koroško ziljsko narečje, kar seveda ne čudi, saj je bila dolina nekoč del Koroške. Zgovorno je, da so bili slovenski otroci še v prvem obdobju po drugi svetovni vojni kaznovani, če so v šoli govorili slovensko. O tem je pisal kanalski rojak Salvatore Venossi iz Žabnic – sin Slovenke in Sicilijanca – ki je veliko raziskoval slovenstvo domače doline. Pozneje, ko so bili uvedeni prostovoljni tečajji slovenščine, se je pojavilo nasprotovanje italijanskih oblasti, je omenjal pokojni Venossi.

Kanalski Čedermaci

V zadnjih letih so se pojavile težave zaradi zagotavljanja denarja za pouk slovenskega jezika v vrtcih in šolah v Ukvah, Žabnicah in Trbižu. Leta 2020

denar za pouk slovenščine ni predstavljal posebne težave, vendar najprej niso mogli najti učiteljev. Novembra je bilo končno omogočeno poučevanje našega jezika v treh šolah in štirih vrtcih.

Pojavila se je še ena resna težava, saj so kanalski Slovenci ostali brez duhovne oskrbe v materinščini. Združenje Maria Cerneta, ki ima sedež v Ovčji vasi, je jeseni 2020 sporočilo, da bo od videmskega nadškofa ponovno terjalo, naj začasno duhovniku iz Slovenije podaljša pogodbo. Frančiškanski duhovnik, Bohinčan Jan Cvetek, je namreč moral zapustiti Kanalsko dolino že pred letom. Odmevno zahtevo združenja je podpisala petina prebivalstva celotne doline. Cvetkov odhod je javno obžaloval tudi Boris Preschern, župan Občine Naborjet – Ovčja vas. Duhovnika, ki ju je videmska škofija dobila iz Bolivije in Romunije, slovenščini seveda nista kos. Treba je poudariti,

da so slovenski duhovniki tudi v Kanalski dolini ohranjali slovenstvo celo v najhujših časih fašizma. Župnik Rafko Premrl iz Žabnic je bil zaprt med drugim v taborišču Dachau in tržaški Rižarni, župnika Ivana Gujona iz Ovčje vasi je fašistična policija kruto zasliševala, župnik Viktorin Stanič iz Ukev se je zaradi slovenskih napisov na Marijinih podobah znašel na fašističnem sodišču ...

V Kanalski dolini je bil po drugi svetovni vojni več kot štiri desetletja župnik Mario Gariup, ki je prišel iz Beneške Slovenije. Deloval je v Ukvah, Ovčji vasi in Naborjetu. V Ukvah je pripravljaval s Salvatorejem Venossijem tečaje slovenščine in izdajal dvojezično, slovensko-italijansko župnijsko glasilo. Zaradi pouka slovenskega jezika se je leta 1977 znašel celo na sodišču. Leta 2019 je velik borec za narodnostne pravice kanalskih Slovencev umrl, kar je bilo zanje hud udarec. Gariupov grob je na

pokopališču v Ukvah/Ugovizvi, ki je najbolj slovenski kraj doline. Vas ločuje od Trbiža devetkilometrski razdalja. Gre za vas, ki ni doživljala zgolj politične, ampak tudi hude naravne nesreče. Leta 2003 jo je med hudim neurjem ogrozil zemeljski plaz, ki je zasul več hiš in povzročil smrtni žrtvi. Med drugim je prišlo do zrušenja zvonika cerkve sv. Filipa in Jakoba, kar tristo vaščanov se je moralo začasno preseliti v druge kraje.

Od Bele Peči proti Tablji

Kanalska dolina postaja vedno bolj znana po svojih naravnih lepotah, ki privabljajo obiskovalce iz Slovenije in Avstrije. Kmalu za mejo pri slovenskih Ratečah – še pred Trbižem – so pod mogočno goro Mangart slikovita Belopečka jezera/Laghi di Fusine. Ledeniški jezeri sta na nadmorski višini več kot devetsto metrov ter sta do konca prve

V Tablji je še vedno postavljen kamen, ki je nekoč razmejeval avstro-ogrsko državo in Kraljevino Italijo.

Mostiček v slovenski vasi Ukve

V Trbižu, na tromeji Italije, Slovenije in Avstrije. Največ večjezičnosti je v trgovinah.

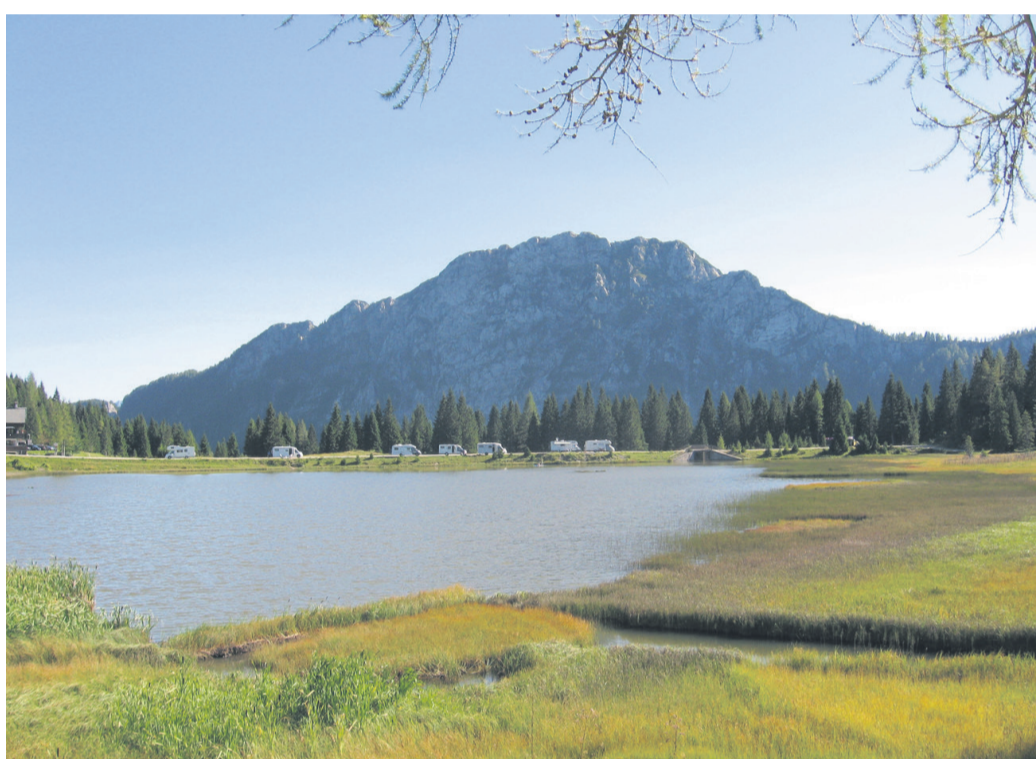
Iz trga Naborjet

Ob Rabeljskem jezeru, ki ga je upodobil že koroški slikar Marko Pernhart.

V prelepi dolini Zajzera pri Ovčji vasi

V okolici cestnega prelaza Mokrine (po italijansko Passo di Pramollo in po nemško Nassfeld), ki je na nadmorski višini 1552 metrov.

svetovne vojne spadali k deželi Kranjski. V tistem času je bila Bela Peč/Fusine in Valromana samostojna občina, ki je bila pozneje priključena k Trbižu. V Beli Peči je takrat živela ob nemški večini slovenska manjšina. Danes prevladujejo v vasi Furlani.

Bližnji Trbiž je trgovsko mesto, ki ima približno štiri tisoč prebivalcev. Njegova pokrita tržnica še vedno privablja nakupovalce iz vseh treh sosednjih dežel, z območja tromeje ter širše.

Na ozemlju trbiške občine je še ena pomembnejša turistična znamenitost, Rabeljsko jezero/Lago del Predil, ki je v bližini mejnega prehoda med Italijo in Slovenijo. To ledeniško približno petdeset hektarjev veliko jezero je upodobil že koroški slikar Marko Pernhart. Na bogato rudarsko preteklost bližnje vasi Rabelj/Cave del Predil, kjer so bili zaposleni tudi številni Slovenci iz Posočja, spominja muzej. Gre za rudnik svinca in cinka. Med

kraji Kanalske doline so pri nas najbolj znane romarske Višarje/Monte di Lussari, ki so na 1790 metrih nadmorske višine. Cerkev je poslikal izjemen slovenski umetnik Tone Kralj.

Iz Žabnic/Camporossa pod Višarjami je bil doma duhovnik, teolog in politik dr. Lambert Ehrlich, ki ga je v Ljubljani zaradi nasprotovanja partizanskemu gibanju ubila VOS. Žabnice predstavljajo s svojo gondolsko žičnico izhodišče za izlet in

romanje na Višarje. Med zelo lepimi kraji je tudi območje Ovčje vasi/Valbrune, ki je delno povezano z največjim slovenskim pesnikom. Tam je bil na stara leta župnik Prešernov zapiti brat Jurij, ki je našel v Ovčji vasi svoj zadnji dom. Na cerkvi je ohranjena njegova nagrobna plošča. Venossi omenja, da je živel v tej vasi leta 1880 240 Slovencev in komaj en Nmec. Danes je povsem drugače. V kraju spominja na slovensko prisotnost predvsem turistična

kmetija Kranjc. Pri Ovčji vasi je čudovita dolina Zajzera, za katero je geograf Anton Melik menil, da je v Julijskih Alpah po njegovem mnenju najlepša in največičastnejša.

Zanimiv je tudi trg Naborjet/Malborghetto, kjer je sedež občine. O tem, da je v trgu nekoč nekoč prevladovalo nemško prebivalstvo, pričajo med drugim nemški napisi na spomeniku žrtvam druge svetovne vojne in na postajah Križevega pota v cerkvi. V Naborjetu Slovencev nikoli

ni bilo prav veliko za razliko od Ukev, Ovčje in Lipalje vasi, ki so danes del skupne občine. Samostojna občina Ukve – Ovčja vas je bila ukinjena kmalu po prvi svetovni vojni in to zato, ker so svetniki javno govorili slovensko. V Naborjetu pritegnejo lepo urejene stare stavbe, med katerimi je Beneška palača. V njej so etnografski muzej in različne prireditve, med njimi slovenske. Celo »pranger«, srednjeveški sramotilni steber ne manjka.

Ukve so najbolj slovenski kraj Kanalske doline. Na fotografiji na novo postavljen zvonik, saj je starega leta 2003 hudo neurje razdejalo.

Kanalska dolina je po kulturni plati v bistvu del koroške Žilje.

Na staroavstrijskem vojaškem pokopališču pri Ovčji vasi. Iz obdobja prve svetovne vojne. Na nagrobnikih so številni slovenski priimki.

Aplikacija KamBi

Tekma za najboljše možgane

BOMO! Navdušujemo za inženirstvo, tehniko, naravoslovje in inovativnost.

KAMBi

Preveri, kateri inženir boš?

Izpolni vprašalnik in ugotovi, kateri inženirski poklic je pravi zate.

Začni

BOMO! Navdušujemo za inženirstvo, tehniko, naravoslovje in inovativnost.

SKLOP: NARAVA DELA

Vsako trditev, ki velja zate, označi z DA, sicer izberi NE.
Pri reševanju razmišljaj o sebi – kaj počneš v šoli in v prostem času, kdaj si zadovoljen, kaj rad delaš.

Nadaljuj

BOMO! Navdušujemo za inženirstvo, tehniko, naravoslovje in inovativnost.

ODNOS DO OKOLJA

Pozoren sem, da s svojim ravnanjem pazim na okolje.

Da Ne

Konec decembra je v sodelovanju med iniciativo Inženirke in inženirji bomo ter podjetjem Competo zaživela aplikacija KamBi. »Če se dijaki odločijo za študij angleščine, vedo, kaj jih čaka, saj predmet poznajo iz šolskih klopi. Če se odločijo za tehniški študij, elektrotehniko, strojništvo ali računalništvo, je to korak v neznanu, saj večina med šolanjem teh področij ne spozna. Tako smo prepoznali potrebo po orodju, ki bi mladim olajšalo odločanje o nadaljnji študijski in poklicni poti ter jih obenem seznanilo z inženirskimi smermi, ki jih še ne poznajo,« pravi Teja Primožič, študentka Fakultete za računalništvo in informatiko UL, bodoča inženirka in projektna vodja razvoja aplikacije.

MARJETKA R. LESJAK

»Na trgu dela vlada vedno večje povpraševanje po tehničnih in naravoslovnih profilih. V iniciativi Inženirke in inženirji bomo vidimo, kako zelo podjetja hrepenijo po sodelavcih s tehniško, z naravoslovno oziroma inženirsko izobrazbo tako v Sloveniji kot svetu. Svet se razvija v smeri visoke tehnologije, Slovenija je del tega razvoja, vendar se razvoj ne more zgoditi, če ne bomo imeli primerne kadra. Tudi ustanovitelj iniciative Anton Petrič pravi, da se po svetu dogaja ena velika tekma za najboljše možgane,« pripoveduje **Metka Škofic**, urednica projekta Inženirke in inženirji bomo, ki želi mladim približati svet inženirstva, jih seznaniti s tem, sploh kaj inženirji delajo in kakšni so rezultati njihovega dela.

Stereotip, da je ta svet izključno moški, je še vedno močno prisoten v naši družbi. »Zato smo se tudi odločili za organizacijo izbora Inženirka leta v sodelovanju z revijo IRT3000. Z izborom naslavljamo problem »nevidnosti« inženirki v družbi. Dekletom želimo pokazati, da izključno moških ali ženskih poklicev že zdavnaj ni več, kot je rekla Špela Bolka, nominiranka za Inženirko leta 2020 iz podjetja Hidria. Treba se je ukvarjati s tem, kaj te veseli in kaj trg želi. Izredno nas veseli, da je vedno več inženirki, ki se pridružujejo naši iniciativi in spodbujajo mlada dekleta v boju s stereotipi. Sploh ker so ženske izredno pomemben del inženirstva in mladi umi, ki se izgubijo nekje iz osnovne in srednje šole do fakultete, so potenciali, ki jih je škoda izpustiti,« ocenjuje Škofičeva.

Kakšna znanja, vedenja in osebne značilnosti potrebuje nekdo, ki bi želel postati inženir?

Tehnično znanje iz prvega letnika zastari že, ko dijak pride v četrti letnik. Tehnologija in z njo organizacije ter okolje se danes namreč razvijajo tako hitro, da je ta razvoj nemogoče dovolj hitro spravljati v šolska gradiva. Vedno več je poudarka na neprekinjenem, vseživljenjskem učenju – ne le na vsebinskem, temveč tudi na razvoju veščin: timskega dela, projektnega pristopa in analitičnega razmišljanja.

STEM-izobraževanje (angleška kratica za sklop naravoslovja, tehnike, inženirstva in matematike) razvija sposobnost reševanja kompleksnih problemov, vizualizacije in inoviranja. Tehnično izobraževanje daje analitičen in sistemski način razmišljanja, kar družba danes potrebuje. Da ne bomo le uporabniki, temveč ustvarjalci novih tehnologij.

V iniciativi Inženirke in inženirji bomo si že skoraj desetletje prizadevate mlade spodbuditi k odločitvi za tehnične, inženirske in naravoslovne poklice. Nam teh poklicev v Sloveniji primanjkuje?

Potrebe po inženirskih in tehniških kadrih so vedno večje. Podjetja zaradi pomanjkanja kadrov ne morejo rasti tako hitro, kot bi glede na tržni potencial lahko. Inženirsko znanje je ključno za razvoj in konkurenčno moč gospodarstva, saj je neposredno z inženirstvom povezana tudi ino-

Metka Škofic, urednica projekta Inženirke in inženirji bomo (Foto: osebni arhiv)

vativnost, ki je neposreden in ključni dejavnik ustvarjanja dodane vrednosti v gospodarstvu. Najbolj razvite dežele se zavedajo pomena inženirstva in spodbujajo razvoj na vseh ravneh družbe. V primerjavi z razvitejšimi državami je Slovenija inženirsko podhranjena. Povečanje deleža inženirjev vseh strok bi na gospodarski razvoj Slovenije zagotovo vplivalo pozitivno, hkrati bi prineslo vsesplošno dobrobit za prebivalstvo in povečalo kakovost življenja.

Kakšne dogodke pripravljate v ta namen?

Navdušujemo in spodbujamo za inženirstvo, tehniko, naravoslovje in inovativnost kot tudi ostala znanja in kompetence 21. stoletja. Mlade želimo spodbuditi k razmisleku: »V čem sem dober, kaj me veseli in kaj okolje potrebuje?« Rezultati se, kot pravijo, že kažejo v povišanem zanimanju za tehnične in naravoslovne poklice.

V okviru projekta letno izvedemo 8 do 12 dogodkov v srednjih šolah, v letu 2020 je zaradi epidemije številka malce padla, zato smo se zdaj preselili na splet. Skupno se dogodkov letno udeleži več kot tisoč dijakov po celi Sloveniji. Iniciativa združuje priznane inženirke in inženirje, vrhunske menedžerke in menedžerje, raziskovalke in raziskovalce na fakulteti, ambiciozne študente s tehničnih in naravoslovnih fakultet, predstavnike zagonskih podjetij in različne prodorne ter ustvarjalne posameznike. Ti potem na dogodkih z mladimi delijo svoje življenjske izkušnje, predstavijo kariere priložnosti na znanstvenem področju in v tehničnih poklicih ter spodbujajo nadgrajevanje inženirskega znanja s poslovnim.

BOMO! Navdušujemo za inženirstvo, tehniko, naravoslovje in inovativnost.

ODNOS DO OKOLJA

Verjamem, da lahko vsak od nas naredi nekaj za boljši jutri.

Da Ne

Kakšen je vaš pristop?

Mlade vprašamo: »Kaj želite zase?« Spodbudimo jih k razmisleku, raziskovanju, sprejemanju odgovornosti za lastno rast in razvoj. Povemo jim, da jim nihče ne more napovedati, kaj je tisto, kar bodo delali v prihodnosti in kako. Lahko pa jim pokažemo, kako se dogaja 4. industrijska revolucija in kakšne so potrebe podjetij, jim predstavimo številke, ki govorijo o povpraševanju po nekaj milijonih podatkovnih inženirjev, kaj razvijajo slovenska podjetja in kakšne sodelavce bodo potrebovala: ustvarjalne, strastne, proaktivne, reševalce problemov, sposobne timskega dela.

S projektom Inženirke in inženirji bomo mladim ne le približujemo poklice prihodnosti, temveč jih spodbujamo, da verjamejo vase. Da v današnjem VUCA-svetu nestalnosti, negotovosti, zapletenosti in dvoumnosti (angl. volatility, uncertainty, complexity, ambiguity) neprestano raziskujejo, ostajajo odprti, radovedni in ohranjajo kondicijo vseživljenjskega učenja. Sodelujoča podjetja pravijo, da za rast, razvoj in uspeh potrebujejo takšne ljudi, in enako velja tudi za družbo kot celoto. Če bodo mladim v prihodnosti pri delu žarele oči, svojo družbeno odgovornost – s skupnimi močmi – izvršujemo z odliko.

Ob dogodkih Ne teslo, Tesla bom izvajamo še druge dejavnosti. Vsako leto se lotimo novega projekta. Od Slovenskega kvizuma, spletne aplikacije, s pomočjo katere si lahko krepimo samozavest, da smo narod inženirjev, inovatorjev in pionirjev, do decembrske izdaje aplikacije KamBi, ki bo dijakom v pomoč pri izbiri študija.

Kakšen je odziv med dijaki?

Po nekaterih gimnazijah so organizacijo dogodkov kar vzeli v svoje roke, dijaki so ga preoblikovali in rezultati so izjemni, kreativni. S tem tudi spodbujamo razvoj veščin, ki jih bodo potrebovali ob vstopu na trg dela. Na naših dogodkih se preizkusijo kot moderatorji, novinarji, fotografi, organizatorji. Spodbujamo, da so dijaki dejavni v največji meri ter tudi začetno zadovoljstvo ob uspešnem dogodku, ki ga sami pomagajo ureničiti.

Veseli nas, da včasih že na dogodku dobimo pozitivne povratne informacije, sploh ko pri dijaku ali dijakinji res vzbudimo tisto iskro, da resno razmisli o svoji nadaljnji poti. Ali ko med goste povabimo inženirja ali študenta inženirske smeri, ki je še pred nekaj leti kot dijak spremljal enega od naših dogodkov.

Konec decembra se je končal štiritedenski program za mlade Dokažimo se, pokažimo se. Kaj je namen tega projekta in komu je bil namenjen?

To je program, ki je zaživel v tem šolskem letu v sklopu iniciative Inženirke in inženirji bomo na pobudo podjetja Lek in ostalih vključenih podjetij, ter v sodelovanju s Srednjo šolo tehniških strok Šiška.

V okviru programa so dijaki predstavili rešitve 14 izzivov, ki so jih v celomesečnem programu pod mentorstvom svojih učiteljev pripravljali za sedem sodelujočih podjetij, ki so jim te izzive podala. V programu je sodelovalo 45 dijakov šole, bodočih zaposlenih, ki so aktivno sodelovali pri projektu.

Izzive je pripravilo sedem sodelujočih podjetij, Lek, Danfoss Trata, AMZS, Pivovarna Laško Union, LTH Castings, Ljubljanske mlekarne in INEA RBT, ki želijo s programom mladim v tehniških srednjih šolah na nov način v času šolanja na daljavo omogočiti učinkovito spoznavanje s poklicnimi priložnostmi in z možnostmi v uspešnih in rastočih podjetjih v Sloveniji.

Najdite področje, ki je pravo za vas

Ideja o nastanku aplikacije KamBi se je rodila prav na 100. rojstni dan slovenskega izumitelja Petra Florjančiča, 5. marca 2019.

»Pobudnik je bilo podjetje Competo, ki med ključnimi razlogi za nastanek vidi, da mladim med izobraževanjem poudarjamo pomen predvsem strokovnega znanja, ne izpostavljamo pa toliko splošnega,« o ideji za aplikacijo pravi **Teja Primožič**, bodoča inženirka in projektna vodja razvoja aplikacije.

Kdo je še sodeloval pri razvoju aplikacije?

Vsebinski del aplikacije je razvila zaposlena agencija Competo, pri pripravi vsebine so nam pomagali tudi predstavniki kariernih centrov Univerze v Ljubljani in Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije. Izvedba je bila v rokah programerjev iz podjetja The Right Thing Solutions ob pomoči Fakultete za organizacijske vede Univerze v Mariboru in Oracle Slovenija. Aplikacijo smo začeli razvijati v začetku leta 2020. Kljub temu da nam jo je malo zagodla epidemiološka situacija, smo aplikacijo »lansirali« decembra 2020.

Kako aplikacija deluje?

Aplikacija KamBi je sestavljena iz dveh sklopov. V prvem delu so zastavljena vprašanja, ki se nanašajo na naravo dela, kjer uporabnik pove, katere od specifik inženirskih poklicev so mu pomembne, in ugotovi, v katerih poklicih jih lahko najde. Drugi del je namenjen spoznavanju kompetenc inženirjev. Tu dijak odkrije, kako se njegove kompetence ujemajo s tistimi, ki so potrebne za opravljanje določenega poklica. Glede na podane odgovore mu rezultat med vsemi vključenimi študijskimi smermi prikaže najbolj ustrezno zanj. Za lažjo orientacijo smo vsaki smeri dodali tudi lastnosti dela, potrebne kompetence in povezave do ustanov, kjer lahko posameznik pridobi določeno izobrazbo. Uporabnik lahko za vsak inženirski profil primerja svoje kompetence in preference glede dela s tistimi, ki jih določen profil potrebuje. Tako pridobi dodatne informacije, da se potem lahko samostojno in samozavestno odloči, če mu kateri od STEM-študijev ustreza.

Aplikacija KAMBi ne nadomešča drugih že uveljavljenih orodij, ki dijakom pomagajo pri izbiri študija in poklica, ampak se z njimi dopolnjuje. Z njo želimo v mladih vzbuditi idejo, da so lahko tudi oni inženirji, in jih spodbuditi, da bi začeli raziskovati študijske smeri s tega področja ter iskati informacije, pri čemer jim lahko pomagajo strokovne službe.

Kako pomembna je prepričevalna vloga mladih inženirsk in inženirjev, ki že delujejo na teh področjih?

Menim, da mlade inženirke in inženirji nimajo vloge prepričevalca, ampak predstavljajo zgled mlajšim generacijam. Pri pogovorih z mladimi smo ugotovili, da je pogosto prav zgled v okolju tisti, ki jih spodbudi, da se podajo na pot inženirstva. Nekateri ga najdejo v družini, drugi med profesorji in mentorji, a marsikdo nima te sreče. Poleg tega si dijak težko predstavlja, kako izgleda delo v določenem poklicu. Zato smo aplikacijo KamBi opremili z zgodbami mladih zaposlenih, ki znanje, pridobljeno na inženirskih študijskih smereh, prenašajo v prakso na svojih delovnih mestih. Dijaki si bodo tako lažje predstavljali,

Teja Primožič, projektna vodja aplikacije (Foto: osebni arhiv)

kako izgleda dan inženirja, kakšno je njegovo delovno mesto in kakšne dejavnosti opravlja. Večina zgodb je na voljo v video oblikah, v prihodnje bomo zgodbe dodajali in širili nabor različnih poklicev.

Po kakšnem ključu ste jih izbrali?

Projekt Inženirke in inženirji bomo se ukvarja s promocijo STEM-študijev in poklicev, zato

smo tudi pri določanju nabora študijskih smeri, vsebovanih v aplikaciji, ostali znotraj teh okvirjev. Želeli smo, da bi bil nabor čim bolj širok in bi tako s pomočjo aplikacije vsak dijak lahko našel smer, ki se mu zdi zanimiva. Trenutno je v aplikacijo vključenih 22 študijskih smeri – od klasičnih inženirskih smeri, kot sta elektrotehnika in strojništvo, do smeri, povezanih z okoljem, in tistih, ki imajo možnost zaposlitve tudi v zdravstvu. Raznolikosti smo ohranjali tako pri smereh kot tudi poklicih, ki jih lahko s temi izobrazbami opravljaš.

»Ime aplikacije je bilo izbrano z natečajem v srednjih šolah konzorcija Inženirke in inženirji bomo. Zmagovalno ime so prispevali dijaki Gimnazije Vič. Kot so razložili, se v ozadju besede KamBi tudi skriva beseda (k)ambicija, močna želja ali hotenje, kaj bi želel postati. Obenem smo ugotovili tudi, da je kambij v naravi tisti del drevesnega debla, ki najhitreje raste, v čemer vidimo svojevrstno simboliko,« pravi Teja Primožič.

Vzornika

Med mladimi inženirkami in inženirji, ki dijakom skušajo približati svoj poklicni vsakdan, sta tudi Mitja Mitnjek in Miha Berginc, oba zaposlena v podjetju BSH Hišni aparati v Nazarjah.

Mitja Mitnjek (Foto: osebni arhiv)

Miha Berginc (Foto: osebni arhiv)

Dobra naložba v prihodnost

»V poklicu magistra elektrotehnike sem videl priložnost za zanesljivo prihodnost. Z drugimi besedami – povpraševanje po tem poklicu je relativno visoko,« pravi **Mitja Mitnjek**, mag. ing. el., ki v podjetju BSH opravlja dela »Agile Coach-a« in tehnolog kakovosti. »Kot »Agile Coach« skrbim za podporo produktivni skupini z moderiranjem sestankov in reševanjem nesoglasij znotraj ekipe. Kot tehnolog kakovosti skrbim za kakovost končnih izdelkov.«

Za sodelovanje pri aplikaciji KamBi se je odločil, ker želi mlajši generaciji predstaviti »širšo sliko«, povezano z dejanskim delom in pridobljenim poklicem. »Ni vedno nujno, da lahko z določenim pridobljenim poklicem opravljaš točno specifično funkcijo, ki je eksplicitno vezana na poklic.«

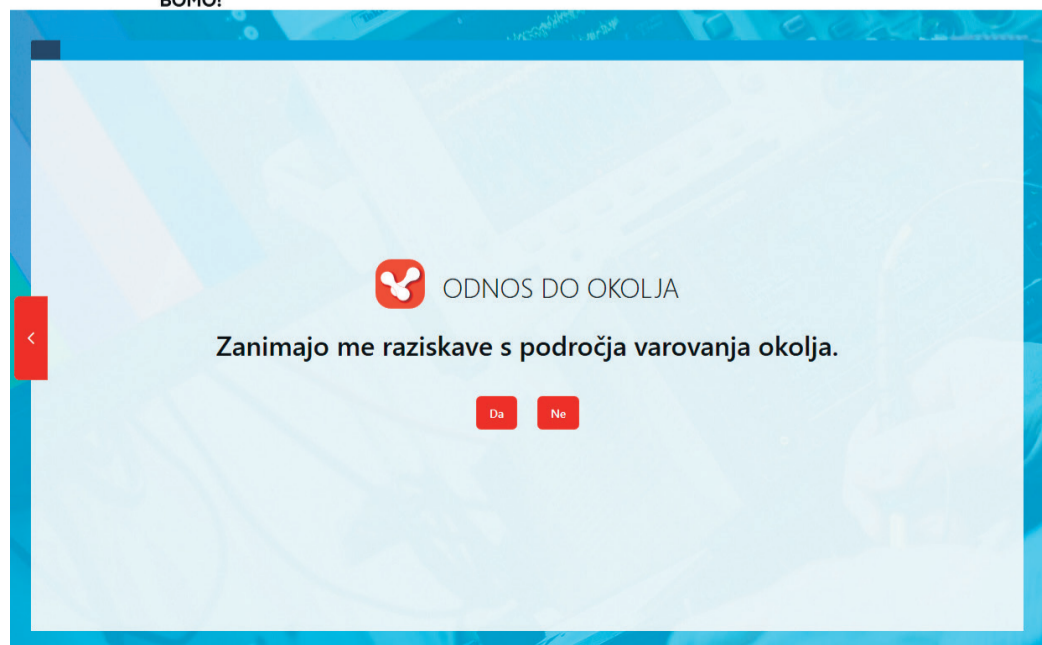
Na vprašanje, ali bi svojemu otroku svetoval odločitev za ta poklic, pritrjuje: »Seveda. Poklic inženirja je še vedno perspektiva in dobra naložba v prihodnost.«

Široko uporabna znanja

»Moja odločitev za študij strojništva je izhajala pretežno iz mojih konjičkov v mladosti, modelarstva in jadralnega letenja. Inženirja sta tudi moja starša,« o izbiri poklica pravi **Miha Berginc**, mag. inž. stroj., ki dela kot vodilni inženir v laboratoriju za razvoj espresso kavnihih aparatov v podjetju BSH. »V skupini šestih inženirjev skrbimo za razvoj modulov aparatov, kot so kavni mlin, črpalka in podobno.«

Za sodelovanje pri aplikaciji KamBi se je odločil v upanju, da bo pomagal pri lažjem odločanju mladih pri izbiri poklica. »Tudi svojim otrokom bi svetoval, naj se odločijo za inženirski poklic, in sicer zaradi zelo široko uporabnih znanj, ki jih tehnični študiji nudijo. Omogočajo enostavne preusmeritve v veliko drugih poklicev kasneje na karierni poti. Pomembno je, da jih tehnika zanima.«

Navdušujemo za inženirstvo, tehniko, naravoslovje in inovativnost.

Interna premiera predstave *Gorazdov voz* in Zoom pogovor o pereči problematiki

O samomoru učenca, ki odpira rane šolskega sistema

V Gledališču Celje, ki tako kot druga gledališča zaradi ukrepov še vedno ne sme uprizorjati predstav za obiskovalce, so še z drugo interno premiero končali študij dela Johnne Adams *Gorazdov voz* v režiji Ajde Valcl. Gre za dramo o nekaterih ključnih vprašanjih in aktualnih problemih šolskega sistema, odgovornosti učiteljskega poklica, svobodi izražanja, pravicah in dolžnostih učiteljev, staršev in učencev, kar vse sodi med pereče teme današnje družbe v vedno bolj kaotičnem svetu. Ob interni premieri dela sodobne ameriške pisateljice so v Gledališču Celje pripravili tudi Zoom pogovor o problematiki predstave *Gorazdov voz*.

ROBERT GORJANC

V pogovoru o predstavi *Gorazdov voz* (Gidion's Knot) sta sodelovali mag. **Tina Kosi**, upravnica Gledališča Celje in dramaturginja predstave, ter psihologinja doc. dr. **Saška Roškar**, zaposlena na NIJZ, kjer se ukvarja s preventivo duševnih motenj in promocijo duševnega zdravlja, pri čemer se že več kot desetletje intenzivno posveča raziskovanju in preprečevanju samomorilnega vedenja.

Drama sodobne ameriške pisateljice Johnne Adams se dogaja v šoli, kamor pride mati umrlega učenca na sestanek k učiteljici. Ta je bil najprej mišljen kot skupni sestanek z učencem, s starši in predstavniki šole, zato je učiteljica presenečena, da je mati nanj sploh prišla. Pretresljiva igra govori o odnosu med žalujočo materjo in čustveno učiteljico. Osnovnošolec Gorazd je storil samomor na dan, ko je prejel ukor pred izključitvijo. Lahko bi bil žrtev nadlegovanja ali pa je bil

sam tisti, ki je nadlegoval druge. Skozi čustveni dialog skušata mati preminulega dečka in njegova učiteljica ugotoviti, kaj je fant pripeljalo do tragičnega dejanja.

Pojavnost samomorov med mladimi očitna

Ker gre v predstavi *Gorazdov voz* za zelo aktualno problematiko, so se v Gledališču Celje odločili, da bodo pripravili Zoom pogovor, v katerem so želeli osvetliti pereča vprašanja, ki jih naslavlja sodobna ameriška drama. »Naše gledališče je že v preteklosti ustvarjalo predstave, ki so obravnavale probleme v današnji družbi, kot je na primer demenca v predstavi *Oče*, ali o govorile ljudeh z motnjami v duševnem in telesnem razvoju v predstavi *Večni otrok*, v kateri smo spregovorili o downovem sindromu.« je pojasnila upravnica Gledališča Celje in dodala, da so se za upri-

»Med študijem predstave *Gorazdov voz* smo prebirali strokovno literaturo, raziskave, se povezali s Saško Roškar z NIJZ, z Mojco Kolar, ki dela v kriznem centru za mlade, in z razredničarko enega od ljubljanskih razredov, ki je hkrati tudi terapevtka za mlade, da smo poskušali dobiti čim več informacij iz stvarnega okolja. To nam pomaga pri ustvarjanju predstave, da stvari bolje razumemo.« je priprave na predstavo *Gorazdov voz* opisala Tina Kosi, upravnica Gledališča Celje in dramaturginja predstave.

S predstave *Gorazdov voz*: (z leve) Tanja Potočnik in Lučka Počkaj (Foto: Uroš Hočevar)

zoreitev predstave *Gorazdov voz*, ki govori o samomoru učenca, odločili iz več razlogov: »Eden je zagotovo, da se te stvari na žalost dogajajo tudi pri nas in zdi se nam pomembno, da o teh stvareh spregovorimo širše, drugi je, da gre za kakovostno ameriško besedilo nagrajene avtorice, ki nudi dve odlični in zahtevni vlogi igralkama srednje generacije, takšnih besedil namreč ni veliko.«

Saška Roškar je ocenila takšen pogovor kot zelo dragocen, saj gre pri sodelovanju za mediji in s kulturniki za pomemben prispevek pri delovanju na področju preprečevanja samomora. »Te vsebine lahko precej drugače nagovarjate kot mi, zato res pohvala Gledališču Celje za to pobudo in tudi za način, kako odpira druge družbenokritične vsebine, ne samo samomor.«

Potrdila je, da je pojavnost samomorov v zgodnjem otroštvu in kasneje v mladostništvu očitna. To je ponazorila tudi s statističnimi podatki (podrobneje so predstavljeni v grafiki), ki kažejo, da se samomori začnejo pojavljati že v zgodnjem otroštvu, med 10. in 14. letom, potem s starostjo tveganje za samomor narašča, pri čemer so moški precej bolj ogroženi kot ženske.

»V zadnjih desetih letih je bilo v tej zgodnji starostni skupini, ki jo problematizira tudi predstava *Gorazdov voz*, 12 samomorov, kar se mi zdi ogromna številka. Z razvojem in vstopom v mladostno obdobje ta problematika začne eksponentno naraščati. V starostni skupini od 15. do 19. leta smo od leta 2008 do 2019 zabeležili 83 samomorov, od tega je bilo petkrat več samomorov pri fantih. To razmerje med spoloma po številu samomorov se nadaljuje tudi v odraslem obdobju. Te številke so zaskrbljujoče in kako velik je ta problem, govori tudi to, da je v tej starostni skupini samomor drugi ali tretji - odvisno od leta - razlog umrljivosti.« je stanje opisala Saška Roškar.

Kateri so vzroki za samomore ...

Vzroki za samomor med mladimi so po besedah Roškarjeve različni, gre za različne duševne in vedenjske motnje, osebnostne značilnosti posameznika, družinske dejavnike, posebne življenjske okoliščine. V širšem smislu gre tudi za odnos celotne družbe do tega pojava, za to kako so v družbi dostopna sredstva, s katerimi si posamezniki jemljejo življenje.

»Nekateri od teh dejavnikov, ki so značilni predvsem za obdobje otroštva in mladostništva, so zelo lepo prikazani v igri *Gorazdov voz*. Predvsem, kar je omenila že Tina, prikaz odnosa med žrtvijo trpinčenja in tistim, ki trpinči. Dejavniki, ki je zelo prisoten v mladostniškem obdobju, je tudi odkrivanje spolne usmerjenosti. Kar v kombinaciji z ugotovitvijo, da okolica tega ne sprejema, lahko pripelje do hudih stisk,« je še pojasnila Saška Roškar.

Tina Kosi je poudarila, da že naslov drame navaja na to, da gre za zapleteno in težko rešljivo situacijo. »V igri je veliko preobratov, ki jasno kažejo, da sistem ne deluje in da je nekaj narobe. Obe ženski, ki sta bili najbolj odgovorni za Gorazda, sta zatajili pri svoji vlogi. Torej mama doma in učiteljica v šoli. Ko pride do njunega srečanja, se morata obe spopasti s svojimi predstavami in predsodki, ki jih gojita druga do druge. Mama misli, da je vsa krivda izključno na strani šole, medtem ko je učiteljica prepričana, da se v šoli ni zgodilo nič posebnega in da so bili problemi doma. Priča smo pogovoru dveh intelektualk, ki sta si v resnici veliko bolj podobni, kot sta si pripravljene priznati. Hkrati drama kaže tudi popolno nemoč odraslih, da bi stodstotno zaščitili svoje otroke, ko odraščajo. Ne le ko gre za

samomor, ampak tudi glede drog, alkohola ...« je razmišljala Tina Kosi.

... in kako jih preprečiti?

Mladostništvo je, kot nam je vsem znano, zelo burno obdobje in nekatere stvari, ki bi nas morale skrbeti, so za razvojno obdobje lahko tudi značilne. Kot je navedla psihologinja, pri tem načeloma ni neke rigidne uravnilovke. Če mladostnik ob pojavih, kot so čustveno nihanje, preizkušanje mej, več tveganega vedenja, umikanje v samoto, zapiranje v sobo, impulzivnost ..., še vedno lahko normalno deluje in opravlja vsakodnevne dejavnosti, potem gre zelo verjetno za značilne znake tega razvojnega obdobja.

»Če ob teh znakih mladostnik ni več zmožen vsakodnevne rutine, popušča v šoli, se umika od družine, prijateljev, če se ne zmore več ukvarjati z dejavnostmi, ki so mu bile prej v veselje, kaže znake brezvoljnosti, so to situacije, ki vzbujajo skrb. Še posebej če trajajo dlje časa in če kljub našim poskusom in intervencijam pomoči ne pride do občutnega in spontanega izboljšanja in če se pri mladostniku pokaže še zanimanje za agresivne in destruktivne vsebine. Če mladostnik tudi na primer prihaja na dan z izjavami, kot so »ne morem več«, »vse je brez veze« ...« je

Tina Kosi je v uvodu pogovora spomnila, da so gledališča že tri mesece zaprta za obiskovalce, vendar v Gledališču Celje vseeno študirajo nove predstave, izvajajo vaje, občasno predvajajo kakšno virtualno predstavo (kolikor omogočajo avtorske pravice) in pripravljajo raznolike vsebine na svoji FB-strani, da ohranjajo stik s svojim občinstvom. Prav tako pripravljajo strategije in načrte za prihodnje delovanje po ponovnem odprtju gledališča za obiskovalce.

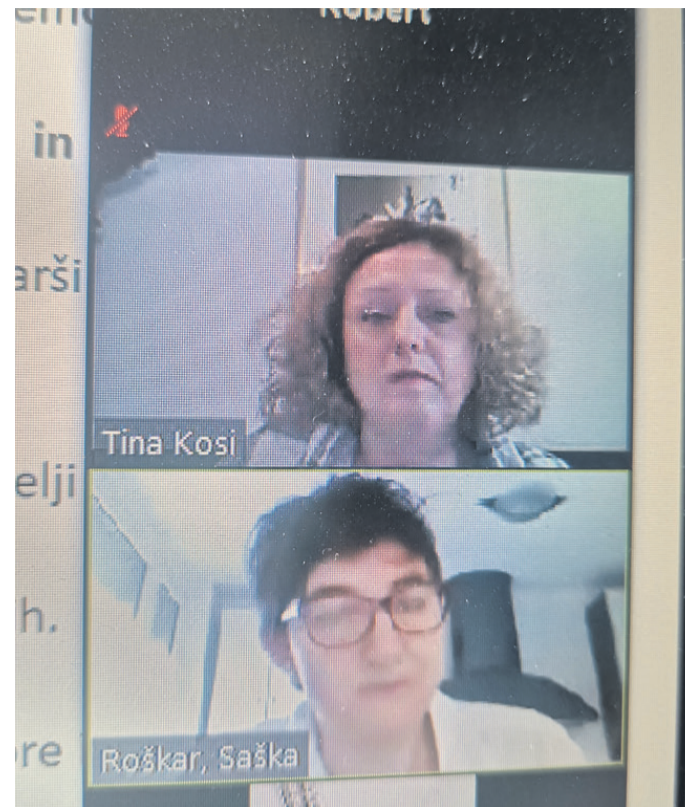
S predstave *Gorazdov voz*: (z leve) Manca Ogorevc in Barbara Medvešček. (Foto: Uroš Hočevar)

Doc. dr. Saška Roškar (Foto: lasten arhiv)

Mag. Tina Kosi (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Utrinek z Zoom pogovora

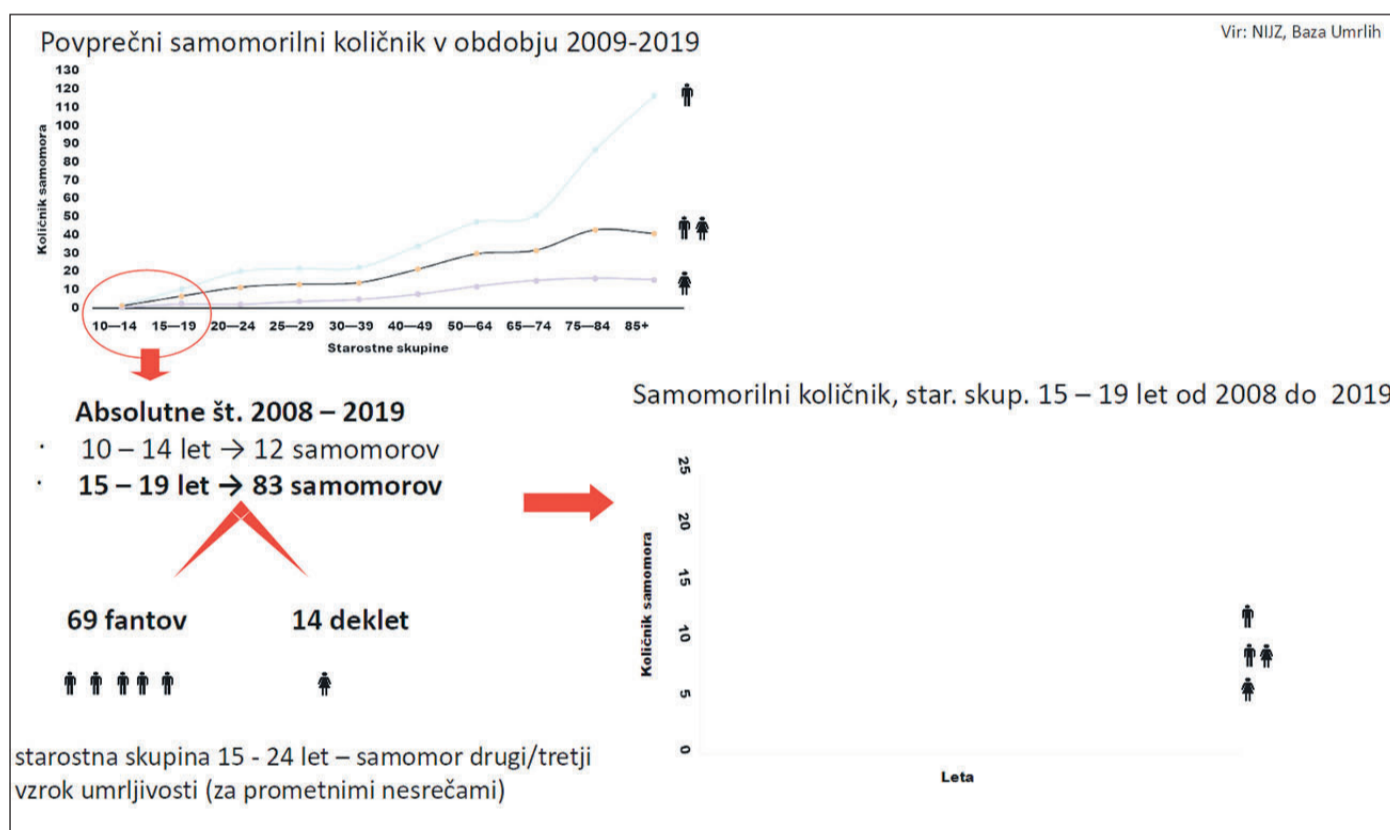
opozorila Saška Roškar in poudarila, da je to tudi odločilni trenutek, ko je treba poiskati strokovno pomoč.

Strokovnjakinja je še dodala, da obstaja kar nekaj virov pomoči, a so žal tudi težave s čakalnimi vrstami. »Glede na to, da govorimo o dramski igri, ki problematizira ravnanje osnovnošolca, kar velja tudi za srednješolca, so prvi vir pomoči lahko razrednik, drugi učitelji in šolska svetovalna služba, saj otroci in mladostniki velik del svojega dneva preživijo v šoli in je šolsko osebje tisto, ki najprej lahko opazi spremembe. Vir pomoči je lahko tudi pediatr, ki po potrebi otroka napoti k specialistu, kliničnemu psihologu ali psihiatru. Zelo dobrodošel vir pomoči je tudi spletna svetovalnica To sem jaz.net, kjer mladostniki lahko dobijo brezplačen nasvet strokovnjakov ...«

O pomoči za žalujoče

Najtežje je ljudem, ki morajo po samomoru bližnjega živeti naprej. »Ukvarjajo se z vprašanji, kako osmisлити svoje življenje, kako ga nadaljevati, muči jih, ker se niso imeli priložnosti niti posloviti,« je razmišljala Tina Kosi.

Če je dovolj razvejana pomoč za tiste, ki se znajdejo v duševni stiski in razmišljajo o samomoru zaradi svojih stisk, pa pomoč za žalujoče, ki jih prizadene samomor bližnjega, kot je navedla Saška Roškar, pri nas ni urejena. »Nekoč je takšno pomoč nudila psihiatrična klinika v Ljubljani, a zdaj ne več. Žalujoci, ki potrebujejo takšno pomoč, so bolj ali manj prepuščeni sami sebi. Viri pomoči so različni, lahko je to klinični psiholog, psihoterapevt, lahko so skupinske oblike pomoči ...«

Kdaj prva predstava za obiskovalce? »Upamo, da jo bo prinesla pomlad.«

Prva interna premiera predstave **Gorazdov voz** je bila 22. decembra lani, druga pred dnevi. Kdaj bo premiera tudi za obiskovalce, je težko napovedati. Kot je znano, mora po vladnem semaforju načrta sproščanja ukrepov število okuženih v državi pasti pod 300, da bodo lahko gledališča ponovno uprizarjala predstave za gledalce.

Tino Kosi, upravnico Gledališča Celje in dramaturginjo predstave Gorazdov voz, smo vprašali, ali bi bilo mogoče premiero in predstave za obiskovalce predvajati tudi po spletu: »Trenutno žal nimamo urejenih avtorskih pravic za predvajanje predstave on-line, gre namreč za sodoben tekst. Iskreno upam, da bo spomladi bolje in da bomo lahko odprli vrata gledališča za obiskovalce. Upam, da protokoli za predvajanje predstav v živo, ki se jih bomo morali držati, na primer 25-odstotna zasedenost

dvorane, ne bodo z nami ostali še leta. Zagotovo bodo veljali še to sezono in najbrž tudi naslednjo. Ob odpiranju gledališča bo najprej treba izpolniti obveznosti do domačih abonentov, upam, da bomo čim prej po ponovnem odprtju spet lahko izvajali tudi gostovanje v okviru izmenjav z gledališči in normalno delovali, kot smo pred 25. marcem lani,« je še povedala Tina Kosi.

Dvojna zasedba vlog

Kot že v nekaj prejšnjih primerih v času epidemije koronavirusa so v Gledališču Celje tudi za to predstavo oblikovali dve igralski zasedbi: v prvi, v vlogi učiteljice Jasne igra **Barbara Medvešček**, v vlogi Karin, mame učenca, pa **Manca Ogorevc**, v drugi zasedbi je učiteljica **Lučka Počkaj** in mama **Tanja Potočnik**.

Kot je dejala Tina Kosi, je to tudi zadnja predstava, ki so jo pripravili na takšen

način. »Namen dvojnih zasedb je bil, da bi lažje izvedli program ob delni dovoljeni zasedenosti dvorane, na primer da bi imeli eno predstavo ob 17. uri in eno ob 20. uri, da bi premostili primere, če bi prišlo do okužb, karanten ... V situaciji, ko gledališča tako dolgo ne morejo uprizarjati predstav za obiskovalce, to nima več pravega smisla. Poleg tega je takšno delo z dvema zasedbama tudi izjemno naporno za režiserja in dramaturga.«

RG, foto: Uroš Hočevnar

Drugi člani zasedbe v predstavi so še režiserka **Ajda Valcl**, prevajalka **Tina Mahkota**, scenografka **Urša Vidic**, kostumografka **Urša Recer**, lektor **Jože Volk** in oblikovalci svetlobe **Ajda Valcl**, **Urša Vidic** in **Denis Kresnik**.

Manca Ogorevc

Barbara Medvešček

Lučka Počkaj

Tanja Potočnik

Tekaški poligon ponoči (Foto: Marjan Klepec)

Na prireditvenem prostoru ob Velenjskem jezeru nova proga

Mikavno presenečenje za navdušence nordijskega športa

Če ste ljubitelj teka na smučeh in niste iz Velenja, potem v tej zimski sezoni zagotovo mora biti na seznamu vaših točk za uživanje v tem priljubljenem športu obisk mesta, ki se ponaša z dvema jezeroma in odličnim možnostmi za rekreacijo ob njiju. Velenčanov seveda ne bomo vabili, saj dobro vedo, kakšne imenitne pridobitve so deležni z ureditvijo tekaške proge v novem prireditvenem centru ob Velenjskem jezeru. To vsak dan dokazuje odličen obisk smučarjev tekačev domačinov in tistih iz drugih krajev.

ROBERT GORJANC

Seveda si nisem mogel kaj, da po teku na Rogli in v Logarski dolini v tej čudni letošnji sezoni, ki jo sooblikuje koronavirus, v Velenju tudi sam ne bi preizkusil te novosti. Po prvi izkušnji na 400 metrov dolgi tekaški progi, ki je speljana v obliki kroga, lahko zapišem le – navdušujoče.

»Letošnja zima je posebna. Zaradi ukrepov, ki se jih moramo držati, se lani jeseni nismo odločili za postavitev pokritega Drsaljšča Velenje, ki smo ga imeli prebivalci mesta na voljo vsako zimo za

brezplačno drsanje. Ker smo ravno v teh zimskih mesecih dokončali gradnjo prireditvenega odra in prostora, ki v zimskem času prostorsko omogoča izvedbo takšnih oblik rekreacije, smo se odločili našim občanom vsaj to možnost gibanja na prostem, kar so z navdušenjem sprejeli,« so razloge za letošnjo novost navedli v Mestni občini Velenje (MOV).

Marjan Klepec, direktor športno-rekreacijskega zavoda

da Rdeča dvorana je ob tem še dejal, da so že v času gradnje prireditvenega središča razmišljali, da bo ta prostor potreboval določeno dogajanje tudi pozimi, ko predvidoma ni veliko koncertov. »Hitro smo ugotovili, da je to mesto za takšno progo zelo primerno. Teren je raven, omogoča oskrbo z vodo in priklop električnih naprav, na tem prostoru je tudi razsvetljava, kar mu daje še dodatno vrednost, saj je na progi mogoče teči tudi v večernih urah.«

Dodal je še, da so se v Rdeči dvorani ŠRC v dogovoru z njihovo ustanoviteljico, velenjsko občino, odločili, da bodo tehnične zmogljivosti za umetno zasneževanje in pripravo proge (snežni topovi, ratrak ...) najeli na trgu, pri zunanem ponudniku. »Proizvodnjo t. i. tehničnega snega smo začeli pred tremi tedni in ga izdelali več kot dva tisoč kubičnih metrov. Za izdelavo proge smo porabili približno 1.600 kubičnih

metrov, z ostankom snega na deponiji smo uredili manjše sankališče za otroke,« je še povedal Marjan Klepec.

Dolga tradicija teka na smučeh

Rekreativni tek na smučeh ima ob Velenjskem jezeru že kar dolgo tradicijo. V eni od hčerinskih družb Premogovnika Velenje so namreč v minulih letih ob primernih zimah in zadostnih količinah naravnega snega vselej uredili tekaško progo in skrbeli za njeno vzdrževanje. »Včasih je bila ta proga izpeljana ob jezeru, pred dvema letoma pa smo v našem zavodu v sodelovanju s premogovnikom uredili progo na parkirnem prostoru pri kampu Velenje.« Tudi s tega vidika so v občini in v Rdeči dvorani domnevali, da bo zadeva zanimiva za Velenjčane. Kot ugotavljajo v teh dneh, na novo tekaško progo prihajajo še tekači iz okoliških krajev.

Tudi iz Celja, v kar sem se lahko tudi sam prepričal, ko

sem na parkirišču ob jezeru, in sicer nedaleč od proge, srečal starega znanca Braneta s soprogo. Prav tako sta želela preizkusiti to novost in se malo razgibati še kje drugje kot le v svoji občini, ki sicer tudi nudi odlične možnosti za rekreacijo. Z Branetom sva ugotovila, kako bi bilo »fajn«, če bi takšno progo imeli tudi v Celju. Dobrega znanca sem sicer bil vesel tudi zato, ker mi je lahko naredil kakšno spominsko fotografijo, da se mi ni bilo treba ukvarjati s selfiji, ki mi ne gredo najbolje od rok.

Odličen odziv ljubiteljev teka

Direktor Rdeče dvorane je še povedal, da so zaradi koronačasa na začetku imeli nekoliko mešane občutke o tem, kako se bodo odzvali uporabniki, a se je izkazalo, da so bili vsi pomisleki in strahovi odveč. Ljudje so progo res lepo sprejeli in ta pridobitev je zelo dobro zaživela.

»Nekateri prihajajo že ob osmih zjutraj in pravijo, da je to rekreacija za pred službo. Na progi, ki je odprta od 8. do 20. ure, je ves dan živahno, a največ tekačev vendarle prihaja po službi. Statistike ne vodimo, ocenjujem, da se na progi vsak dan zvrsti približno dvesto do tristo tekačev,« je še dejal Marjan Klepec.

Kot sem tudi sam opazil, prihajajo tekači vseh generacij, od mlajših do starejših, in z različnim znanjem, ki lahko tečejo na progi urejeni za drsalno ali klasično tehniko. Na štiristometrskem krogu ni nobene gneče, tudi če je na njej hkrati 27 tekačev, kot jih je pred dnevi naštel Marjan Klepec.

Tekaška proga je odlično pripravljena, vožnja po njej je pravi užitek. »Progo smo uredili z nanosom večje količine tehničnega snega, kot bi morda bilo treba, na njej je približno od 60 do 70 centimetrov tega snega, ki je zelo kompakten po celotni dolžini proge. V primeru

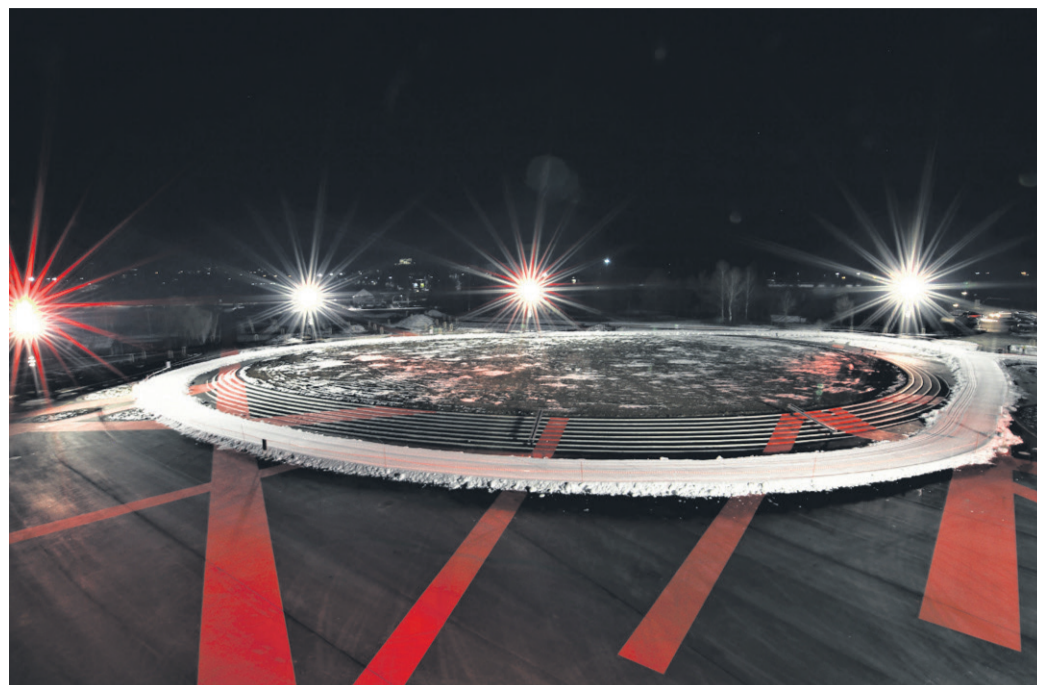
Tekaška proga je odlično urejena in ljubiteljem teka na smučeh omogoča pravo doživetje. (Foto: Marjan Klepec)

Pogled na tekaško progo s strehe prireditvenega odra, ki je urejena kot razgledna ploščad. (Foto: Marjan Klepec)

Celjski rekreativni obisk v Velenju

Tekaška proga je urejena v obliki 400 metrskega kroga. (Foto: Marjan Klepec)

Marjan Klepec, direktor športno-rekreacijskega zavoda Rdeča dvorana v Velenju

Proga je urejena za tek v drsalni in klasični tehniki. (Foto: Marjan Klepec)

dežja in višjih temperatur bomo ljudi zaprosili, naj se ne podajajo na progo, potem bomo ugotovili, v kakšnem stanju je, in se odločili, ali jo bomo še zasneževali. Če bi vsaj ponoči temperature bile pod ničlo, potem računamo, da bi proga še približno mesec lahko zdržala, in sicer po najbolj optimističnem scenariju,« je pojasnil sogovornik. Ob hladnem vremenu ni veliko dela z vzdrževanjem proge, so pa na mesta, kjer so se pojavile luknje, navozili še nekaj snega.

Zavidljiva športna kultura udeležencev

Za nemoteno rekreacijo in red na progi stalno skrbita dva reditelja, katerih naloga je tudi nadzor spoštovanja nekaterih zaščitnih ukrepov v času epidemije, a tudi tega, da po progi, ki je sicer ograjena s trakovi, ne hodijo sprehajalci. »Prijetno sem presenečen nad športno kulturo ljudi, ki se udeležujejo teka na progi. Ta kultura je na zelo visoki ravni, kar me zelo veseli.

Tudi z obiskovalci, s sprehajalci, z radovedneži, ki si prihajajo ogledovat dogajanje, nimamo težav in upam, da bo tako tudi ostalo,« je pristavil sogovornik.

V najinem pogovoru sem še omenil, da je zelo dobrodošlo, da lahko tekači uporabljajo tudi sanitarije v prostorih novega prireditvenega centra. »Glede tega res nismo imeli zadržkov: če je na voljo nova infrastruktura, zakaj ne bi tega omogočili uporabnikom in pač naš zavod poskrbi za čiščenje, da so sanitarije urejene.«

Direktor naložbo, kar pomeni najem tehnične opreme za umetno zasneževanje, postavitev tekaške proge, označitev in njeno vzdrževanje, za kar imajo zunanje izvajalce, ocenjuje na približno 15 tisoč evrov. Odvisno od dolžine obratovanja proge bo še nekaj drugih stroškov – za reditelje, vzdrževanje sanitarij, če bo treba morda izdelati še dodatne količine snega ...

Perspektiva za nove zgodbe

V Velenju deluje v slovenskem merilu dobro uveljavljen smučarski skakalni klub (iz njega prihaja tudi zdajšnji glavni trener najboljših slovenskih skakalcev Robert Hrgota), ki ima odlične kombinatorce, ki lahko zdaj kakšen lažji trening opravijo kar doma. Morda bo odlični spodbudil navdušenci, da bo v okviru kluba nastala tudi tekaška sekcija ali morda samostojen klub za tek na smučeh.

In morda bo Velenje z odličnimi možnostmi priprave razgibane proge ob jezeru in ciljem na novem tekaškem poligonu celo kdaj pripravilo kakšno odmevno mednarodno tekmo na visoki ravni.

»Omejevali se ne bomo, če bo kdaj priložnost za to, zakaj pa ne? Seveda je treba upoštevati, da smo na 390 metrih nadmorske višine in so vremenski pogoji tisti, ki določajo naše možnosti priprave proge in drugih dogodkov,« je sklenil Marjan Klepec, ki je tudi izvrsten ljubiteljski fotograf in je za to reportažo z nove tekaške proge v Velenju prispeval nekaj čudovitih fotografij.

»Omejevali se ne bomo, če bo kdaj priložnost za to, zakaj pa ne? Seveda je treba upoštevati, da smo na 390 metrih nadmorske višine in so vremenski pogoji tisti, ki določajo naše možnosti priprave proge in drugih dogodkov,« je sklenil Marjan Klepec, ki je tudi izvrsten ljubiteljski fotograf in je za to reportažo z nove tekaške proge v Velenju prispeval nekaj čudovitih fotografij.

Tekaška proga je v bližini znamenitega naselja počitniških hiš ob jezeru Kunta Kinte.

Koristne informacije pred začetkom teka

Rastoča knjiga in koledar odličnosti OŠ Lava

Za oblikovanje človeka z veliko začetnico

V nenavadnem letu 2020, ko se je svet obrnil na glavo in življenje od takrat ni več takšno, kot smo ga poznali, ko so se dotlej samoumevne stvari pokazale v povsem novi luči in nam je čas epidemije postavil ogledalo, se upravičeno sprašujemo, kdo je človek, kakšen naj bo, da bo ohranil dušo, srce, razmišljujoč razum in iskrene misli. Na to temo so v okviru gibanja Rastoča knjiga razmišljali učenci in zaposleni v Osnovni šoli Lava v Celju ter povabljeni znane slovenske osebnosti. Kljub težjim razmeram je šola uspelo ob koncu minulega leta izdati peto Rastočo knjigo z naslovom *Biti Človek* in šesti koledar Abecede odličnosti in mojstrstva.

TATJANA CVIRN

Gibanje Rastoča knjiga bo letos praznovalo 20 let delovanja. Idejo so zasnovali dr. Janez Gabrijelčič, Boris Pahor, Tone Pavček ..., podprilo je Državni svet Republike Slovenije in gibanje deluje tudi pod njegovim okriljem. Ideja temelji na zamislih o prepoznavanju vrednosti slehernega državljanca Slovenije, na povezovanju in sodelovanju ljudi, združevanju znanja, medsebojni pomoči, humanosti, medčloveški solidarnosti, temelji na inovativnem ustvarjanju, na zavedanju bogate kulturne identitete, maternega jezika, pripadnosti narodu ... Vse to naj bi vodilo k odličnosti tako posameznika kot skupnosti.

Otroke krepijo za življenje

V OŠ Lava, kjer so že sicer sistematično razvijali številne dejavnosti in projekte, s katerimi so pri učencih razvijali nekaj elementov s posameznih področij Rastoče knjige, so tako pred leti ugotovili, da vključitev v tako zasnovano gibanje ponuja še bolj celovit in sistematičen razvoj osebnosti vsakega učenca. Ravnateljica **Marijana Kolenko**, ki pravi, da je znanje sicer izjemno pomembno, a za razvoj celovite osebnosti mladih ni vse, tako utemeljuje odločitve za sodelovanje in gibanju: »S tem smo dobili priložnost, da še bolj usmerjeno in za-

vestno pri otrocih razvijamo njihovo osebnost, krepimo pozitivne osebnostne lastnosti, gojimo pozitivno kritično mišljenje, ustvarjalnost, človečnost, humanost, empatijo, medsebojno pomoč, solidarnost ... Vse to mlada osebnost potrebuje za zdravo samozavest in za zavedanje, da se proces učenja nikoli ne konča ter da človek sam ne zmore veliko, z drugimi lahko doseže ogromno.« Vsega tega po njenem mnenju pouk v okviru učnih načrtov in predmetov ne omogoča, saj je šola naravnana tekmovalno in usmerjena v dosežke. »Že vrsto let zanemarjamo razvoj čustev, psihe in duha. Zato smo prepoznali vrednost gibanja in možnost, da otroke okrepimo za življenje, da jim ob matematiki, slovenščini, angleščini, fiziki ... razvijemo tudi čute za sočloveka, čute za mnogo več, kot je samo hlepenje po imeti ob zane-marjanju zavedanja, da je pomembno predvsem biti.«

Koledar in knjiga

Pogoji, v katerih sta letos nastala knjiga in koledar, so bili precej drugačni kot prejšnja leta, zato je dosežek še toliko pomembnejši in je zadovoljstvo ustvarjalcev toliko večje.

Šesti koledar Abecede odličnosti in mojstrstva, kot imenujejo v OŠ Lava vsakoletni koledar, ima tokrat na-

slov Harmonija duše – lepota srca – čiste misli. V njem so ustvarjalci sistematično sledili črkam abecede in besedam s temi začetnicami. Letos so to črke G, H, I, J, K. Otroci in odrasli so oblikovali misli, za vsak mesec so jim ustvarjalci dodali še modrosti filozofov, humanistov, pesnikov, pisateljev, umetnikov. Tako se v koledarju vrstijo razmišljanja o glasu srca, o harmoniji, izvirnosti, junaštvu, kulturi ...

Peta Rastoča knjiga z naslovom *Biti Človek* ima po besedah Kolenkove izjemen pomen in je posledica ugotavljanja, da smo ljudje vedno bolj odtujeni, da grabimo za materialnimi dobrinami, da smo preveč tekmovalni, bahiški. »Vredni so le tisti, ki imajo materialno bogastvo, pri čemer kot družba ne vemo, kaj bi naredili s kopicami revežev. Duhovna plat človeka ne šteje več, mlade smo spodbujali izključno v

smeri tekmovalnosti, odličnih ocen, pozabili pa smo na človeškost. Vse te ugotovitve so se nam nakopičile kot negativne naplavine prav v času epidemije,« povzema Marijana Kolenko idejo za nastanek pete Rastoče knjige, ki je posvečena človeku. »V ozadju vsebine knjige je tehten premislek, ki sva ga v obrisih zasnovala z dr. Janezom Gabrijelčičem, a končna vsebina je nastajala skupaj z rastjo negotovosti trenutnega časa, odzivom odraslih in otrok. Mnogokrat se nam je pokazalo, da bi bilo manj stresa, stisk, težav, če bi bili ljudje osebnostno bolj pripravljeni na življenje, na nepredvidljive situacije, na pomoč drug drugemu, če bi preprosto bili človek z veliko začetnico.«

Kolenkova je teme za razmišljanje poslala različnim piscem z željo, da bi bralce nagovarjali, kako slediti na-

V koledarju odličnosti je bila za januar izbrana beseda junaštvo kot sporočilo, da moramo najti moč in stopiti na pot premagovanja epidemije.

Dr. Janez Gabrijelčič in Marijana Kolenko na prireditvi ob predstavitvi izdaje Rastoče knjige v letu 2018

»Rastoča knjiga in koledar odličnosti nosita v svojih sporočilih napredek, rast, razvoj, človekoljubnost ... in v tem je njuna prava vrednost.«

čelu biti človek, da bi lahko današnji otroci v prihodnje živeli v bolj humani skupnosti, v kateri nam bo mar za tiste s socialnega dna, za starejše, osamljene, bolne. »Vse to moramo predvsem otroke naučiti zdaj, ko odrasčajo. Zato so v knjigi teme, kot so avtoriteta (večno vprašanje, ali jo potrebujemo), aktivno državljanstvo, kaj pomeni biti, kaj so celovita osebnost, humanost, prostovoljstvo, kakšen je pomen gibanja, odličnosti, svetlobe, zdravja, znanja ...«

Zanimati nas morajo razmišljanja mladih

Knjiga je zasnovana na temelju razmišljanj zelo različnih osebnosti iz lokalnega in širšega slovenskega prostora. »Vedno povabimo ljudi, ki so na določenem področju, ki jih zajemajo naše teme, verodostojni, osebnostno izgrajeni, vredni zaupanja, prepoznavni po delu, po spoštovanju sočloveka, ki so aktivni državljani, od katerih se lahko česa naučimo in so

lahko mladim navdih ter pozitiven zgled,« pravi sogovornica in dodaja, da je prav tako dragocen pogled zaposlenih, a ne le učiteljev, temveč tudi vseh drugih, ki skrbijo, da mladi napredujejo.

Sodelujejo starši otrok s svojimi pogledi na vzgojo, dragocena so tudi razmišljanja učencev, saj na ta način lahko odrasli spoznajo, kaj otroci želijo in pričakujejo in kaj so pripravljeni narediti za sočloveka. »Tudi tokrat so pokazali, da zmorejo razmišljati – in to zelo zrelo in odraslo – o zelo zahtevnih temah, ki jim mnogokrat odrasli niso kos. Mladim bo jutri pripadal svet, zato se moramo odrasli zavedati, kakšni bodo ti mladi, ki jih oblikujemo danes, in kakšen svet bodo oni oblikovali. Želimo, da bodo to ljudje z veliko začetnico, predvsem ljudje dobrote, sočutja, empatije, humanosti, ki bodo imeli odnos do sebe, staršev, ljudi v okolju in bodo za vse te sprejemali odlične odločitve. Zato nas morajo zanimati razmišljanja mladih!« zaključuje Marijana Kolenko.

Učenci pomembno sooblikujejo vsebino vsakoletne Rastoče knjige OŠ Lava.

Rastoča knjiga z naslovom *Biti Človek* in letošnji koledar odličnosti OŠ Lava

Po poti lokalne kulturne dediščine

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije je v letu 2020 izvedel projekt 30. Dnevi evropske kulturne dediščine in 8. Teden kulturne dediščine. Javni zavod za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah je z Osnovno šolo Šmarje pri Jelšah sodeloval pri projektu in izvedel program Po poti lokalne kulturne dediščine. Naš cilj je predstavljalo prizadevanje za ohranjanje in spoznavanje promocije kulturne dediščine, saj tako vsem obiskovalcem pokažemo, kako cenimo svojo preteklost in z njo navdušujemo tudi druge.

Program je zajemal obisk učencev sedmih razredov Osnovne šole Šmarje pri

Jelšah, ki so med 21. in 24. septembrom 2020 preživeli srednjeveške dneve v Lembergu pri Šmarju. Zavod TŠM je med drugim v okviru teh dni pripravil vodene programe po muzejski zbirki Rotovž v Lembergu. Rotovž so v preteklosti imenovali tudi magistrat, od srednjega veka do leta 1820 je bil tam sedež sodnika. Na Rotovžu je bila zlata roka pravice z mečem, ki je simbolizirala in potrjevala sodne in trgovske svoboščine. Ob njem je tudi »pranger«, kjer so sodili ljudem, ki so na sejnih go-ljufali.

V stari šoli v Lembergu smo pripravili izobraževalne delavnice z naslovoma Pisanje srednjeveškega pisma s pe-

resi in pečatom lemberškega grba in Viteška delavnica s čisto pravim vitezom, najemnikom grofov Celjskih. Lemberg je bil še leta 1904 tako gospodarsko močan, da so krajani sezidali novo šolsko poslopje iz lastnih sredstev, z dohodkom, ki so ga prihranili iz sejemskih davkov in trženja.

Za zaključek programa so se učenci sprehodili po poti do cerkve sv. Pankracija. Cerkev stoji nad srednjeveškim trgov Lemberg ob vznožju grajskega hriba. Prvič se omenja leta 1262 kot grajska kapela, ki ima v jedru ohranjeno zgodnjegotsko arhitekturo.

JZ TŠM Šmarje pri Jelšah
Foto: Katja Šket

Tradicionalni dogodek z manj udeleženci

Že peto leto zapovrstjo so se pravoslavni verniki podali v ledeno Savinjo. Devetnajstega januarja (na tako imenovano bogojavljanje) je voda imela 2,4 stopinje Celzija. Tokrat so bili v njej samo trije – da ne bi kršili trenutne odredbe – David Tepič, Dejan Močič in Dragan Aleksić. Ritual je ob Špiči opravil celjski pravoslavni pop Goran Šljivić.

DŠ, Foto: osebni arhiv

Na gasilce lahko računamo 24 ur na dan

Občina Polzela, Gasilska zveza Žalec (GZ) in prosto-voljna gasilska društva (PG) Polzela, Ločica ob Savinji in Andraž nad Polzelo so podpisali pogodbo o opravljanju javne gasilske službe za leto 2021. S pogodbo so podpisniki določili vsebino, obseg, način opravljanja službe, financiranje in druge pogoje za nemoteno delovanje gasilske službe na območju občine Polzela.

Župan Jože Kužnik se je zahvalil gasilcem vseh treh društev in GZ Žalec za opravljeno delo in dobro sode-

lovanje ter poudaril, da na gasilce lahko računamo 24 ur na dan. Besede zahvale je gasilcem izrekel tudi podžupan Mihael Frankovič.

Za dejavnost društev, GZ Žalec, za naložbe in za zavarovalne premije bodo na Polzeli v tem letu iz občinskega proračuna namenili 125.300 evrov. Največ, 88 tisoč evrov bo namenjenih za naložbe v gasilskih društvih.

Gasilcem se je za požrtovalno delo zahvalil tudi poveljnik občinskega poveljstva občine Polzela Lado Košec, ki je dejal, da so imeli

lani gasilci 64 posredovanj, kar je 18 več kot leto prej. Opravili so 2.440 ur, stroški intervencije so znašali 93.640 evrov.

V imenu GZ Žalec sta se zahvalila namestnik predsednika GZ Žalec Milan Pustoslemšek in poveljnik GZ Žalec Franc Rančigaj. Kot sta poudarila, so zaradi epidemije odpadla številna izobraževanja in tekmovanja.

Predsedniki društev so ob koncu nekaj besed namenili lanskemu delu in načrtom dela za letos.

TT

Pogodbo so podpisali župan Občine Polzela Jože Kužnik, namestnik predsednika GZ Žalec Milan Pustoslemšek, v imenu društev pa predsedniki Ivan Kotnik (PGD Polzela), David Zabukovnik (PGD Andraž nad Polzelo) in Anže Serdoner v imenu predsednika Klemena Cvirna (PGD Ločica ob Savinji).

Pomaga živalim

V času novoletnih praznikov je Aleksander Reberšek, poslanec Nove Slovenije v DZ, ponovno daroval za DPMŽ Celje. Tokrat je že tretjič z lastnim nakupom omogočil lepše življenje živalim, ki živijo na območju občin Celje, Štore in

ostalih bližnjih občin. Nakup hrane je bil namenjen za brezdomne živali. Društvo je hvaležno za lepo gesto. Aleksander Reberšek je tokrat sam predlagal donacijo. Prisotna je bila tudi podpredsednica društva Verica Štante. Hvaležno

je pripomnila, da ta donacija društvu izredno veliko pomeni. Učenka Osnovne šole Štore Nika Arhanič je izdelala izvirni plakat z naslovom Polepšajmo praznike manj srečnim živalim. Dejanja štejejo!

ROSVITA JAGER

Verica Štante in Aleksander Reberšek

Ko dobiš službo po zvezah ...

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Šampon

Blondinki se po vadbi v fitnesu tuširata.
»Mi lahko posodiš šampon?« vpraša ena.
»Saj imaš svojega!« ji ta odgovori.
»Ja, ampak na mojem piše, da je za suhe lase, jaz imam pa mokre!«

Še je tu

Jože potoži prijatelju: »Žena me je zapustila in pobrala ves denar.«
Prijatelj: »Blagor tebi. Meni je tudi pobrala ves denar, ampak je še kar tu.«

Preventiva

Miha pove doma ženi: »Povabil sem Tomaža na večerjo.«
Ona se razjezi in začne kričati: »Pa kaj je s teboj! Nič ni pospravljeno, hladilnik je prazen, posoda je še od včeraj! Tudi kuhati se mi ne da.«
»Vse to vem,« pravi Miha. »Ampak on se hoče poročiti in mu bom pokazal, kako je v zakonu.«

Primanjkuje mi vitamina ...

DRAGI PRIJATELJI,
pravkar sem prebral članek o škodljivosti alkoholnih pijač. Iskreno povedano sem se precej ustrašil.

In tako je padla pomembna odločitev!
Od danes naprej ne berem več.

To, kar iščeš, je že v tebi.
Buda

Če ne bi bilo korone, bi vsi čakali, da bo 1. maj in da bomo prosti.
Zdaj vsi čakamo 1. maj, da gremo končno delat.

Da bi naredil dober vtis na punco, sem ji povedal, da je moj stric zelo bogat.
Zdaj ni več moja punca, pač pa moja teta ...

Na volitvah bom glasoval za Alibabo.
On ima samo 40 razbojnikov.

Vozilo, ki porabi 100 evrov na 10 metrov.

Oven

Nekdo bo nežno potrkal na vaše srce, ki bo začelo močnejše biti in preglasilo vaše sprenevedanje in vašo bojazen, da bi se vse spremenilo. Prepustite se tokrat toku energije in nikar se ne ustavljajte ob nepomembnih malenkostih. Retrogradni Merkur bo tudi vam postavljala ovire na poti, zato imejte več potrpežljivosti kot običajno. Vse, kar počnete, dvakrat premislite in preverite.

Bik

Vaša vladarica prehaja v znamenje vodnarja, zato boste v svojih mislih potovali v prihodnost in usklajevali med zadevami, ki jih želite spremeniti in tistimi, ki jih boste samo preobrazili. Imeli boste moč spreminjanja in odločnost, da starih napak ne boste več ponavljali. Na poslovnem področju se vam lahko zgodi kakšna nepredvidljiva situacija.

Dvojčka

Vse se bo dogajalo izredno dinamično, ne glede na to, da ne boste ravno razpoloženi za spremembe. Retrogradni Merkur bo močnejše vplival na vaše znamenje, zato hodite po svoji poti mirno, zbrano in se predvsem izogibajte konfliktnih situacij. Navdušili se boste nad idejo, ki lahko v prihodnosti obrodi veliko sadov. Pogumno stopite naprej, čas je na vaši strani.

Rak

Želeli boste skočiti visoko do neba, po drugi strani pa vas bo nemir, ki se bo aktiviral, oviral, zato bodite srečni, da boste te močne energije obvladovali. To velja tako na poslovnem kot na finančnem in seveda ljubzenskem področju. Vpliv retrogradnega Merkurja bo predvsem vplival na vaše poslovne poti. Pomembno je, da popravljate napake in nedokončane zadeve.

Lev

Urice bodo minevale v nemirnem pričakovanju, preteklost vas bo dohitevala, Saturn pa od vas zahteval, da uredite zadeve, ki jih potiskate na stranski tir. Občutja boste skrivali v sebi in mislili na točno določeno osebo. Čas je primeren, da naredite večji, usodnejši korak naprej, določiti si morate strategijo in počasi, korak za korakom napredovati do srečnega konca.

Devica

Kar naenkrat se bosta pojavili dve popolnoma različni možnosti. Težko se boste odločali, kako naprej. Prepustite se času in dovolite, da se nekatere zadeve postavijo na pravo mesto. Pod vplivom retrogradnega Merkurja, ki je vaš vladar, ni dobro sprejemati večjih, usodnejših odločitev. Počakati je treba do 21. februarja, da bo vpliv minil. Popravljati morate stare napake.

Tehnica

Retrogradni Merkur ugodno vpliva na vse zaplete, ne glede na to, da jih v teh dneh povzročate kar vi sami. Včasih bi najraje skočili iz svoje kože in poleteli med zvezde. Potrpežljivost bo vaš največji adut, diplomacija vaša vrlina in če ju združite, lahko iz vsega skupaj potegnete tisto nekaj dobrega zase. V vas se bo prebujala želja po svobodi. Umiriti boste morali svoje razgrete strasti.

Škorpion

Kar nekaj napetih aspektov je prisotnih, zato delujete počasi. Naj bodo tokrat vaše misli usklajene z razumom, moč pa usmerjena v konkretno delo. Retrogradni Merkur bo tudi vam postavljala ovire na vaše poti in vam povzročal zmedo. Marsikaj ne bo šlo gladko, vendar boste kljub temu uspeli spremeniti zadeve, ki vam jemljejo moč in energijo. Imeli boste več energije kot običajno.

Strelec

Ideje, ki se rojevajo v vaših mislih, bodo vse glasnejše in močnejše, zato je čas, da jih počasi razvrstite. Na poslovnem področju vas čaka sicer veliko obremenitev, retrogradni Merkur lahko tudi vam zmeša kakšne štrene, zato v svoje delovanje vnašajte več previdnosti in predvsem potrpežljivosti. Več pozornosti namenjajte umirjenemu delovanju in soočanju s seboj.

Kozorog

Pripravljate se na pomembno spremembo, na katero boste morali še počakati. Retrogradni Merkur bo tudi vam lahko kakšno zagodel, zato se ne zanašajte preveč na napredovanje v tem obdobju. Bo pa dober čas, da uredite vse zadeve, ki so povezane s preteklostjo. Nekaj vas lahko v tem času presenetijo, na pot lahko pride kakšna ovira, na katero ne računate. Popazite na zdravje.

Vodnar

V veliko veselje vam bo, da boste nekoga osrečili, ne glede na to, da vam bo to vzelo kar nekaj časa. Obveznosti vas bodo v tem obdobju utrujale, radi bi skočili iz svojega življenja daleč stran, kjer ni pritiskov in obveznosti. Pot si gradite sami, popravite, kar je mogoče popraviti, predvsem pa ugotovite, kam boste usmerili svoje moči. Nekaj več pozornosti namenjajte svojemu zdravju.

Ribi

Originalne zamisli in ideje bodo nekoga tako očarale, da vas bo neprestano vabil k sodelovanju. Nikar se ne ustrašite dogodkov, ki sledijo. Vsekakor se boste tudi vi prisiljeni ozirati na retrogradni Merkur, na vaše poti vam bo postavljala ovire in vam onemogočala napredovanje. Predvsem bodite pozorni na dogovore, zamude, nikar po nepotrebnem ne tvegajte.

HOROSKOP JE PRIPRAVILA ASTROLOGINJA GORDANA.

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana**.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265, 090 64 30** in na Facebookovi strani **Dolores Astro**.

Nagradna križanka

Mora na dieto. Tu so gensko spremenjene miši ...

3K	NARODNA: MI, SLOVENCI, VINCA NE ...	MAJHNA ZABA	VRHUNJA INTERNETNA DOMENA ITALIJE	SKOPLJEN SAMEC GOVEDA	NEKDANJA ŠVICARSKA SMUČARSKA SMUČARKA HESS	PROSTOR, KJER SE DA DO ČESA PRITI	EDDIE MURPHY	DOMIŠ-LJAVEC	MESTO V DALMACIJI	VERDUJEVA OPERA	
PRISILNO PRIVEDENA ŽENSKA				1							
NAROD V SVICI	17										
OLGA GRAD			NEPAREN IDENTIFI-KAČUSKA ŠTEVILKA IZDELKA				TEMELJNA TIPOGRAFSKA ENOTA SL. PESNIK (JOSIP)				
NEMŠKI ČLEN				OBČINA (PUBL.)					15		
ALEKSANDAR				V ROKAH IMA MOČAN ...				18	PANKRACIJ, SERVACIJ, BONIFACIJ	ŠTEVILKA ENA (POG.)	
Z GLAVO SKOZI ...				VRHNIJE OBLAČILO		DON MENTONY BAND: ... JE NE	RELEJNA NAPRAVA (ZARG.) RADIOAKTIV. KOVINA				
KRIŽANKE & UGANKE	TAK, KI IMA SIVE LASE	KDOR PRISEPETAVA	TV-VODITELJICA ROŠ	MILIJON LUDOLFOVO ŠTEVILO	GOSPODARSKA DEJAVNOST, KI SE UKAVRJA S PREVOZOM	TAKE BARVE KOT KAKI EVROPSKI VELETOK				6	
BOJ, BITKA								MUSLIMANSKI VERSKI POGLAVER	DRAGO IVANUŠA NABOREK		
PRITOK OBA				10	NEKDANJI AVSTRIJSKI SMUČAR (HANS)	REAKTIVNO LETALO (POG.) ZMEDA				19	
CESTA (LAT.)	16			4							
OSNOVNA ŠOLA			PRIDELKI KOT PLAČILNO SREDSTVO	OSEBA IZ BIBLIJE NEPRAVI OČE		GLAVNO MESTO JAPONSKE	LETOPIŠ			SLOVENSKI NOGOMETAS (JAN)	
LENOBA (EKSPR.)							ENOTA ZA MERJENJE GOSTOTE NALONSKENITI	14			
KRAJ PRI GORNJI RADGONI	3				NASPROTNO OD ZGORAJ				NARODNO-OSVOBODILNI BOJ		
EGIPČANSKI FARAON				ZAZNATI	GLAVNO MESTO ITALIJE (ORIG.)	IMA GA SLON		20	VULKAN NA FILIPINIH	OSEL (EKSPR.) ŽARKO LAUŠEVIČ STAROGERMANSKO PLEME	
Povsod z vami	NOVOTVORBA, BULA KAMNITA PUŠČAVA					OTROŠKA RAJALNA IGRA ANG. PEVEC ASTLEY					
STARO-EGIPČANSKI BOG				PORTSKO VINO (POG.)						11	
AMERIŠKA IGRALKA GARDNER	9			CITROŃNOV AVTO		VIZUM (POG.)	KRAJ PRI DOMZALAH S PRAŠIČJO FARMO	NATAKNILA MU JE ... AMERIŠKA IGRALKA ANDERSON		LITERARNA ZVRST	FRANCOŠKO LETOVIŠČE OB AZURNI OBALI
SLOVENSKI PISATELJ (VITAN)				ČE STOPIŠ PSU NA REP, ... KU, TOLKAČ							8
DOKAZ OSUMIJENCA O ODSOTNOSTI S KRAJA ZLOČINA					DON ... IN SANČO PANSAR IVAN LENDL				BOLJE PRVI NA ... KAKOR ZADNJI V MESTU SARAJEVO		
REČI											13
RADIKAL OCETNE KISLINE											7

SUDOKU 450

2	1	3			8			
						4	7	1
			5		9			
9	2	7						8
6						7	1	2
				8				
						6	4	9
5	6	1						
			2		3			

SUDOKU 141

6			1				7
	8						3
			2	6	4		
4			3			6	
9						2	
3			6	7		8	
	6	3	8				4
7		2					9
		4	7		1		

REŠITEV SUDOKU 449

3	8	6	1	2	7	5	4	9
2	1	9	4	5	3	6	8	7
4	7	5	8	9	6	3	1	2
1	6	2	5	4	9	8	7	3
9	3	7	2	6	8	1	5	4
5	4	8	3	7	1	9	2	6
8	9	3	7	1	4	2	6	5
7	2	1	6	3	5	4	9	8
6	5	4	9	8	2	7	3	1

REŠITEV SUDOKU 140

7	9	4	8	6	2	1	5	3
6	5	3	7	1	4	2	9	8
2	1	8	9	5	3	7	6	4
5	3	7	6	4	8	9	1	2
1	8	9	5	2	7	4	3	6
4	6	2	1	3	9	5	8	7
8	4	6	2	9	5	3	7	1
9	2	1	3	7	6	8	4	5
3	7	5	4	8	1	6	2	9

Vedno z menoj!

Nagradni razpis

1. do 3. nagrada: knjiga Kuharske bukve – zdravilna zelišča, čajni in čajne mešanice ter majica NT&RC

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20				

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izzreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli preklic soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na tednik@nt-rc.si.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Podpis: _____

Upoštevali bomo samo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo.

90,6 95,1 95,9 100,3
radio celje
Vedno z menoj!

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, do torka, 2. februarja.
Geslo iz številke 3: S knjigami čas hitreje mine.

Izid žrebanja
1. do 3. nagrada, knjigo Kuharske bukve – vlaganje, shranjevanje in zamrzovanje živil ter majico NT&RC, prejmejo: **Nada Čander iz Celja, Martin Razboršek iz Vojnika in Anica Končan iz Laškega.**

Nagrajencem čestitamo. Nagrade jim bomo poslali po pošti.

ENA
REVIJA V
DVEH
VELIKOSTIH
www.trik.si

11 ⇒ 12

Enajst mesecev plačaš, **dvanajst mesecev bereš!**

Podarite sebi in svojim najdražjim Novi tednik in s tem čudovite trenutke z vedno aktualnimi vsebinami iz regije. Naročite Novi tednik do 31. januarja. Zadnji mesec boste brali **BREZPLAČNO!**

Vsi naročniki prejmete:

- ✓ vsak teden brezplačno prilogo Stop spored
- ✓ vse posebne priloge Novega tednika
- ✓ 4 brezplačne male oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- ✓ 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- ✓ 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- ✓ druge ugodnosti ...

novi tednik

Prvi v regiji!

NAROČILNICA ZA novi tednik

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Telefon: _____

Datum naročila: _____

Podpis: _____

Naročnino bom plačeval/-a (označi):

- mesečno
 na tri mesece
 letno

Sem upokojenec/
upokojenka

- da
 ne

Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail) _____

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik/-ica.

NT&RC, d. o. o.

Prešernova ulica 19

3000 Celje

Pogoji in spletna prijava:

<http://novitednik.si/postanite-narocnik>,

e-pošta: narocnine@nt-rc.si,

telefon: 03-42-25-171

Akcija traja od 3. decembra 2020
do 31. januarja 2021.

Med vsemi naročniki bomo 1. februarja
izžrebali 10 prejemnikov darilnih paketov
Novega tednika in Radija Celje.